

Valstybinė
miškų tarnyba

MIŠKO SANITARINĖS APSAUGOS SKYRIUS

LIETUVOS VALSTYBINIŲ MIŠKŲ
2024 m.
SANITARINĖS BŪKLĖS APŽVALGA

Kaunas, 2025

Lietuvos valstybinių miškų 2024 m. sanitarinės būklės apžvalga. Valstybinė miškų tarnyba
Miško sanitarinės apsaugos skyrius: Kaunas, 2025. 85 p.

Santrauka

Lietuvos valstybiniuose miškuose vabzdžių, ligų sukėlėjų, žvėrių ir abiotinių veiksnių sukelti pažeidimai 2024 metais užregistruoti 6678 ha plote ir tai buvo 23 procentais mažesnis plotas nei pernai (2023 m. pažeista 8712 ha). Židiniuose medynų sveikatingumą gerinančios priemonės taikytos 4871 ha plote, židiniuose iškirsti 560765 kietmetriai medienos (262 ha didesniame plote nei pernai, tačiau iškirsta 154773 kietmetriais mažiau).

Vykdytos profilaktinės ir naikinamosios miško sanitarinės apsaugos priemonės prieš ligas, kenkėjus ir nepageidaujamą augaliją. Biologinės priemonės: iškabinti 9261 inkilai, paženklintas 3151 uoksinis medis, aptverti 1344 skruzdėlynai, pasodinti 22,3 ha nektaringų krūmų. Pagrindinės fizinės-mechaninės priemonės: nuo žvėrių 24084 ha želdinių apsaugota repelentais, 159,3 ha – individualiomis apsaugomis ir 657,3 ha – aptveriant tvoromis, išdėstyta 4165 vnt. vabzdžių gaudyklių. Cheminės priemonės miškuose naudotos 2404,5 ha plote. Nuo vabzdžių miško sandėliuose apsaugoti 154804 kietmetriai spygliuočių medienos.

2024 metais plynaisiais miško kirtimais iškirsta 1794,1 ha pažeistų medynų: iš jų vabzdžiai sunaikino 1503,4 ha (žievėgraužis tipografas 1502,5 ha), ligos – 33,1 ha (gausiausiai pušų ūglių vėžys 21,4 ha), abiotiniai veiksniai – 253,1 ha (vėjas 238,9 ha, gaisrai 8,9 ha).

Vabzdžių pakenkimai valstybiniuose miškuose 2024 metais užregistruoti 3984 ha plote: lajų kenkėjų 3 ha, medžių liemenų kenkėjų 3899 ha, želdinių ir jaunuolynų kenkėjų 83 ha. Miško sanitarinės apsaugos priemonėmis vabzdžių kenkėjų pažeidimai likviduoti 3722 ha plote, kuri daugiausia sudarė eglės ir pušies liemenų kenkėjai židiniai (3713 ha). 2025 metams lieka 186 ha nesutvarkytų medžių liemenų kenkėjų židinių, daugiausiai saugomose teritorijose, kur labai ribojami ar visai negalimi miško kirtimai.

Infekcinės ligos pažeidė 595 ha miško (daugiausia: drebulinė kempinė 285 ha, šakninė pintis 112 ha, uosių džiūtis 174 ha). Miško sanitarinėmis priemonėmis ligų pažeisti medžiai pašalinti 44 ha plote, iškirsti 6213 kietmetriai medienos. 2025 metams lieka 551 ha chroniškų ligų pažeistų medynų.

Žvėrys ir kiti gyvūnai pažeidė 834 ha miško (796 ha plote elniniai žvėrys želdiniuose ir jaunuolynuose nukandžiojo ūglius, nulaupė žievę ir nulaužė viršūnes, 25,7 ha medynų fiksuoti chroniški kormoranų pažeidimai). Žvėrių pažeidimai likviduoti 18 ha plote.

Abiotiniai gamtos veiksniai pažeidė 1240 ha medynų ir želdinių plotą (daugiausia: vėjas – 1117 ha, šalnos – 40 ha, gaisrai – 39 ha). Negyvosios gamtos pažeidimai likviduoti 1083 ha plote, iškiršta 75096 kietmetrių pažeistų medžių.

Kenkėjas	2024 m.	Prognozė 2025 m.	Pastabos
Lajas graužiantys kenkėjai	mažai		Lajų kenkėjų masinio išplitimo židinių neprognozuojama.
Medžių liemenų kenkėjai	labai daug		Žievėgraužis tipografas (<i>Ips typographus</i>) eglynuose sudarys masinio išplitimo židinius. Viršūninio žievėgraužio (<i>Ips acuminatus</i>) populiacija ir pažeidimai neturėtų gausėti.
Jaunuolynus kenkiantys vabzdžiai	nedaug		Pušinių straubliukų (<i>Hylobius</i> sp.) daroma žala liks stabili. Miškinių grambuolių (<i>Melolontha</i> sp.) lervų pakenkimai miško želdiniuose ir žėliniuose gausės.
Medžių ligos	daug		Tęsis chroniškas uosynų džiūvimas. Drebulinės kempinės (<i>Phellinus tremulae</i>) ir šakninės pinties (<i>Heterobasidion annosum</i>) pažeidimų plotai liks stabiliai aukšti.
Žvėrių pažeidimai	daug		Dėl elninių žvėrių gausos, bus registruojami dideli miškų plotai, kur medeliams nukandžioti ūgliai, nulaupyta žievė, ar nulaužytos viršūnės.
Abiotiniai veiksniai	nedaug		Sunkiai prognozuojami, tačiau šiltėjant klimatui yra didelė tikimybė, kad medžių vegetacijos metu gausės nedidelių lokalių vėtrų, dažnės kaitros, užsitęs sausringi periodai

Sanitariniu požiūriu nepalankiausia padėtis 2025 metais bus 40 metų ir vyresniuose eglynuose. Ilgalaikio drėgmės trūkumo ir streso paveikti medžiai yra mažiau atsparūs grybinių ligų sukėlėjams (labiausia – parazituojančioms šaknis) ir kenksmingiems vabzdžiams (labiausia – medžių liemenų kenkėjams). Žvėrių pažeidimų bus stabiliai daug.

2025 metais pagrindinis dėmesys bus skiriamas žievėgraužio tipografo populiacijos ir jo pažeidimų plitimo stebėjimui.

Turinys

Pažeisti medynai ir želdiniai	7
Vabzdžiai kenkėjai	9
Medžių lajų kenkėjai	9
Pušiniai pjūkleliai (<i>Diprion</i> sp.)	10
Pušinis verpikas (<i>Dendrolimus pini</i> L.)	12
Pušinis pelėdgalvis (<i>Panolis flammea</i> L.)	14
Pušinis sprindis (<i>Bupalus piniarius</i> L.)	15
Verpikas vienuolis (<i>Lymantria monacha</i> L.)	16
Grambuoliai (<i>Melolontha</i> sp.)	17
Medžių liemenų vabzdžiai kenkėjai	18
Žievėgraužis tipografas (<i>Ips typhographus</i> L.)	19
Kirpikai (<i>Blastophagus</i> sp.)	26
Viršūninis žievėgraužis (<i>Ips acuminatus</i> Eich.)	27
Žievėgraužis graveris (<i>Pityogenes chalcographus</i> L.)	27
Želdinių ir jaunuolynų kenkėjai	28
Pušiniai straubliukai (<i>Hylobius</i> sp.)	28
Grambuoliai (<i>Melolontha</i> sp.)	28
Taškuotasis smaliukas (<i>Pissodes notatus</i> L.)	29
Infekcinės medžių ligos	30
Ažuolynų džiūvimas	30
Uosynų džiūvimas	32
Ažuolų lapų miltligė (<i>Microsphaera alphitoides</i> Griff. Et Maubl.)	32
Drebulinė pintis (<i>Phellinus tremulae</i> Bond. Et Goriss.)	32
Šakninė pintis (<i>Heterobasidion annosum</i> Fr., Bref.)	33
Pušų ūglių vėžys (<i>Sphaeropsis sapinea</i> (Fr.) Dyko & Sutton)	33
Gyvūnų daromi pažeidimai	34
Žvėrių populiacijos dinamika	35
Žvėrių pažeistų plotų likvidavimas	35
Žievės laupymas	36
Nukandžioti ūgliai	36
Briedžių nulaužytos viršūnės	37
Šernų išrausti medeliai	38
Bebrų žala	38
Pelių graužikų pažeidimai	39
Kitų miškams kenkiančių gyvūnų pažeidimai	39
Priemonės miškų apsaugai nuo žvėrių	39
Abiotinių ir kitų veiksnių pažeidimai	41
Gaisrai	41
Sausra	43
Sniegas	45
Šalnės	46
Užmirkimas	47
Vėjas	49
Plynaisiais miško kirtimais iškirsti medynai bei žuvę želdiniai, žėliniai	51
Dėl miško medžių ligų pažeidimų plynai iškirsti medynai	52
Dėl abiotinių veiksnių pažeidimų plynai iškirsti medynai	53
Dėl vabzdžių pažeidimų plynai iškirsti medynai	54

Dėl gyvūnų pažeidimų plynai iškirsti medynai.....	55
Medelynų patologinė būklė.....	56
Vabzdžiai kenkėjai.....	57
Grybinės ligos.....	58
Abiotiniai veiksniai.....	58
Kiti pažeidimai.....	59
Miško sodmenų auginimo technologinės ir agrotechninės priemonės.....	59
Miško sanitarinės apsaugos darbai.....	60
Želdinių ir žėlinių apsauga.....	61
Želdinių ir žėlinių apsauga nuo elninių žvėrių.....	61
Želdinių apsauga nuo pušinių straubliukų (<i>Hylobius</i> sp.).....	63
Židinių tvarkymas valstybiniuose miškuose.....	63
Vėjo pažeistų medžių tvarkymas židiniuose.....	63
Sniego, ledo pažeistų medžių tvarkymas židiniuose.....	65
Medžių liemenų pavojingų kenkėjų pažeistų medžių tvarkymas židiniuose.....	65
Medienos apsauga nuo medžių liemenų kenkėjų.....	67
Cheminės augalų apsaugos priemonės valstybiniuose miškuose ir medelynuose.....	68
Pesticidų naudojimas.....	68
Cheminės augalų apsaugos priemonės miškuose.....	69
Cheminės augalų apsaugos priemonės medelynuose.....	70
2024 metų meteorologinės sąlygos.....	71
Oro temperatūros.....	71
Krituliai.....	72
Vėjas.....	73
Užregistruoti stichiniai ir katastrofiniai meteorologiniai reiškiniai.....	74
Atskirų mėnesių orų apžvalga.....	75
Sausis.....	75
Vasaris.....	76
Kovas.....	77
Balandis.....	77
Gegužė.....	78
Birželis.....	79
Liepa.....	80
Rugpjūtis.....	81
Rugsėjis.....	81
Spalis.....	82
Lapkritis.....	83
Gruodis.....	84
Literatūra.....	85

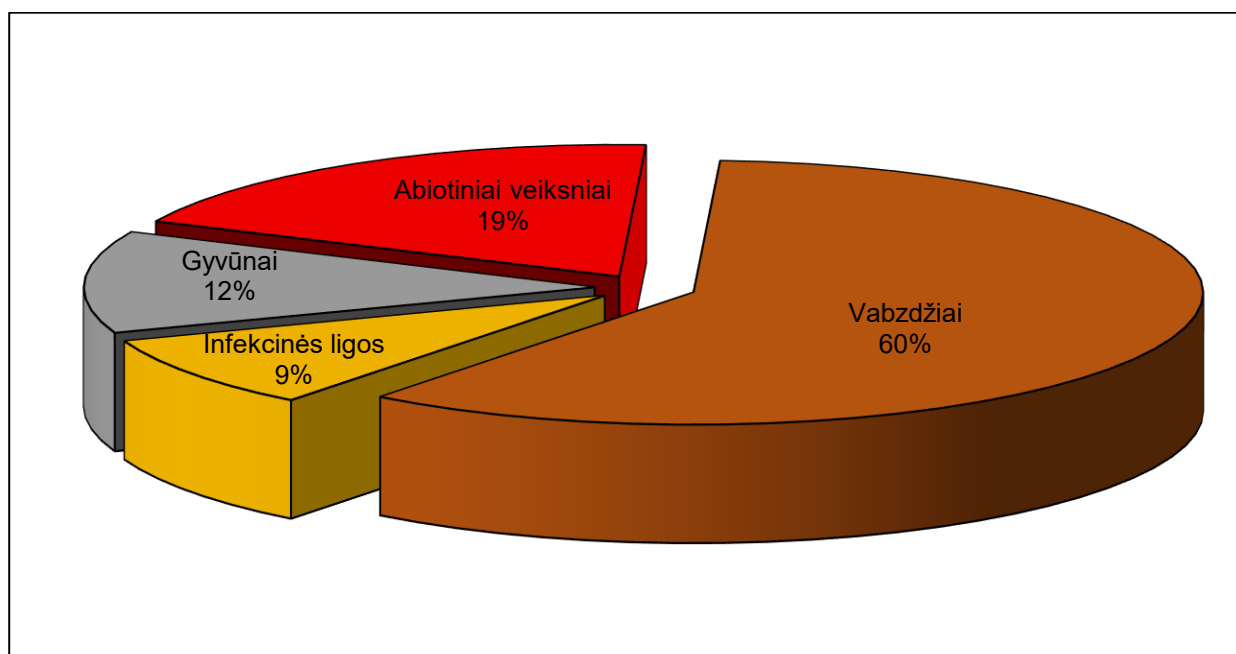
PAŽEISTI MEDYNAI IR ŽELDINIAI

Lietuvos valstybiniuose miškuose vabzdžių, ligų sukėlėjų, žvėrių, abiotinių ir kitų veiksnių pažeidimai 2024 metais užregistruoti beveik 6,7 tūkst. ha plote (1 lentelė). Židiniai likviduoti daugiau nei 4,9 tūkst. ha plote. Tvarkant pažeistus miškų plotus iškirsti 561 tūkst. kietmetriai medienos.

1 lentelė. 2024 metais pažeisti želdiniai ir medynai

Pažeidimai	Užregistruota židinių, ha	Atlikta priemonių, ha	Iškirsta medienos, m ³
Vabzdžiai	3983,8	3722,4	477821
Infekcinės ligos	594,9	43,5	6213
Gyvūnų pažeidimai	833,7	18,1	253
Abiotiniai pažeidimai ir kiti	1265,8	1086,6	76478
Iš viso:	6678,2	4870,6	560765

2024 metais pažeidimai užregistruoti 6678,2 ha plote arba 2033,9 ha mažesniame plote nei pernai (2023 metais kilo 8712,1 ha). Vėl vyravo vabzdžių pažeistų miškų plotai, bet sumažėjo gyvūnų ir miško ligų pažeistų medynų, padidėjo abiotinių veiksnių pažeidimų.

1 pav. 2024 metais miškuose registruotų pažeidimų pasiskirstymas pagal priežastis

2024 metais daugiau nei pusė miškuose naujai kilusių pažeidimų buvo dėl vabzdžių veiklos (60 % nuo visų kilusių pažeidimų ploto, 1 pav.). Abiotiniai veiksniai sukėlė 19 % židinių, o gyvūnai – 12 %. Mažiausiai registruota miško ligų pažeistų medynų (9 %).

Vabzdžiai pakenkė 3984 ha miškų: lajų kenkėjai 3 ha, medžių liemenų kenkėjai 3899 ha, želdinių ir jaunuolynų kenkėjai 83 ha. Miško sanitarinės apsaugos priemonėmis vabzdžių kenkėjų pažeidimai likviduoti 3722 ha plote (daugiausia dėl eglės liemenų kenkėjų, 3698 ha), kur iškirsta

---

daugiau nei 478 tūkstančiai kietmetrių nudžiovintų medžių. Masinis žievėgraužio tipografo dauginimasis ir židinių plitimas tęsėsi dėl 2021 metais išaugusios šio kenkėjo populiacijos ir nepalankių eglėms augti 2021-2024 metų klimatinių sąlygų. 2025 metams lieka 186 ha nesutvarkytų medžių liemenų kenkėjų židinių.

Infekcinės ligos pažeidė 595 ha miško (daugiausia: drebulinė kempinė 285 ha, uosių džiūtis 174 ha, šakninė pintis 112 ha). Miško sanitarinėmis priemonėmis ligų pažeisti medžiai pašalinti 44 ha plote, iškirsta virš 6 tūkstančių kietmetrių medienos. 2025 metams lieka 551 ha chroniškų ligų pažeistų medynų, kurių kasmet mažėja.

Žvėrys ir kiti gyvūnai pažeidė 834 ha miško (796 ha plote elniniai žvėrys želdiniuose ir jaunuolynuose nukandžiojo ūglius, nulaupė žievę ir nulaužė viršūnes, 25,7 ha medynų fiksuojami chroniški kormoranų pažeidimai). Žvėrių pažeidimai likviduoti 18 ha plote. Dėl elninių žvėrių gausos išliks stabiliai didelis jų pažeidžiamų miškų plotas.

Abiotiniai gamtos veiksniai pažeidė 1240 ha medynų ir želdinių plotą (daugiausia: vėjas – 1116 ha, šalnos – 40 ha, gaisrai – 39 ha, sniegas – 21 ha). Negyvosios gamtos pažeidimai likviduoti 1083 ha plote, iškirsta beveik 75 tūkstančiai kietmetrių pažeistų medžių.

VABZDŽIAI KENKĖJAI

Medynų, kuomet vabzdžių pažeistų medžių miško sklype ar jo dalyje buvo 10 procentų ir daugiau, valstybiniuose miškuose 2024 metais iš viso užregistruota 3983,8 ha plote (2 lentelė). Pažeidimų fiksuota trečdaliu mažiau nei 2023 metais (5989,7 ha). Židinių sumažėjimui didžiausią įtaką turėjo pušinių pjūklelių masinio dauginimosi židinio sunykimas Ignalinos regioniniame padalinyje. Miško sanitarinės apsaugos priemonėmis vabzdžių kenkėjų pažeidimai likviduoti 3722,4 ha plote. Medžių liemenų kenkėjų židiniuose iškiršta apie 478 tūkst. kietmetrių nudžiūvusių ar labai pažeistų medžių ir tai yra 23 procentais mažiau nei pernai (2023 m. 618270 ktm.).

2 lentelė. Vabzdžių pažeisti medynai ir želdiniai 2024 metais

Kenkėjai	Užregistruota židinių, ha	Atlikta priemonių	
		Plotas, ha	Iškirsta, ktm.
Lajų	2,7		
Medžių liemenų	3898,6	3713,1	477821
Želdinių ir jaunuolynų	82,5	9,3	
Vabzdžiai viso:	3983,8	3722,4	477821

2025 metais daugiausia dėmesio bus skiriama medžių liemenų pavojingų kenkėjų populiacijos ir daromos žalos stebėsenai ir būtinų vykdyti priemonių rekomendavimui.

MEDŽIŲ LAJŲ KENKĖJAI

Medžių lajas pažeidžiančių kenkėjų židinių registruojama kasmet, kinta tik pažeistų medynų plotas, medynų pažeidimo laipsnis ir vabzdžių rūšys. Medžių lajų kenkėjų židiniai 2024 metais užregistruoti 2,7 ha plote (3 lentelė). Palyginus su 2023 metų duomenimis (1714 ha), medžių lajų kenkėjų pažeistų medynų plotas 2024 metais sumažėjo 634,8 karto.

3 lentelė. Medžių lajų kenkėjų pažeisti medynai 2024 metais

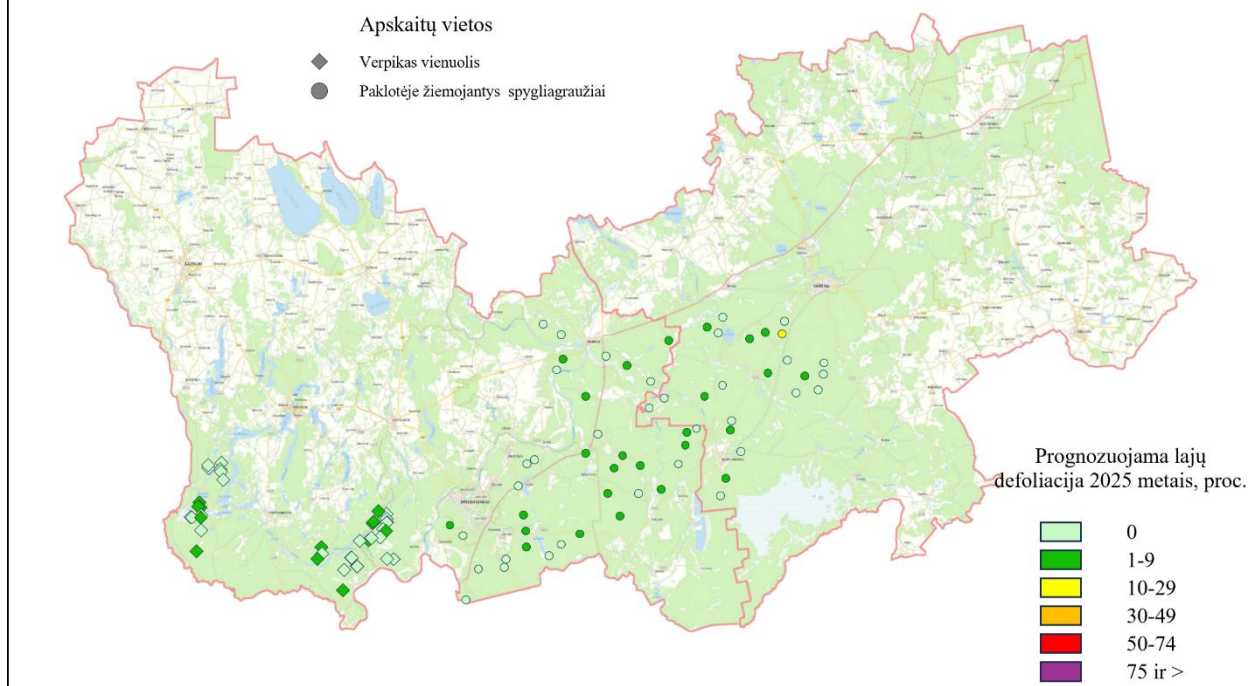
Sukėlėjas	Užregistruoti pažeidimai			Atlikta priemonių	
	Plotas, ha	Vidutinis pažeistų medžių kiekis židinyje, proc.	Vid. medžio pažeidimo laipsnis, proc.	Plotas, ha	Iškirsta, ktm.
Ažuolinis lapsukis	2,7	10	30		
Medžių lajų kenkėjai viso:	2,7	10	30		

Ženklų medžių lajų kenkėjų pažeistų medynų ploto sumažėjimą lėmė tai, kad dėl gamtinių priežasčių sunyko VI Valstybinių miškų urėdijos Ignalinos regioniniame padalinyje buvę pušinių pjūklelių židiniai. Spyglius graužiančių kenkėjų pažeistų medynų 2024 metais nebuvo registruota.

Siekiant laiku pastebėti pagrindinių spyglius graužiančių kenkėjų masinio dauginimosi židinių kilimo pradžią, kasmet yra vykdomi sistemingi šių kenkėjų vystymosi ir jų kiekio kitimo stebėjimai (2 pav.).

SPYGLIUS GRAUŽIANČIŲ KENKĖJŲ STEBĖSENA 2024 METAIS

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų ir Varėnos regioniniai padaliniai

2 pav. Spyglius graužiančių kenkėjų stebėseną 2024 metais.

Pušiniai pjūkleliai (*Diprion* sp.)

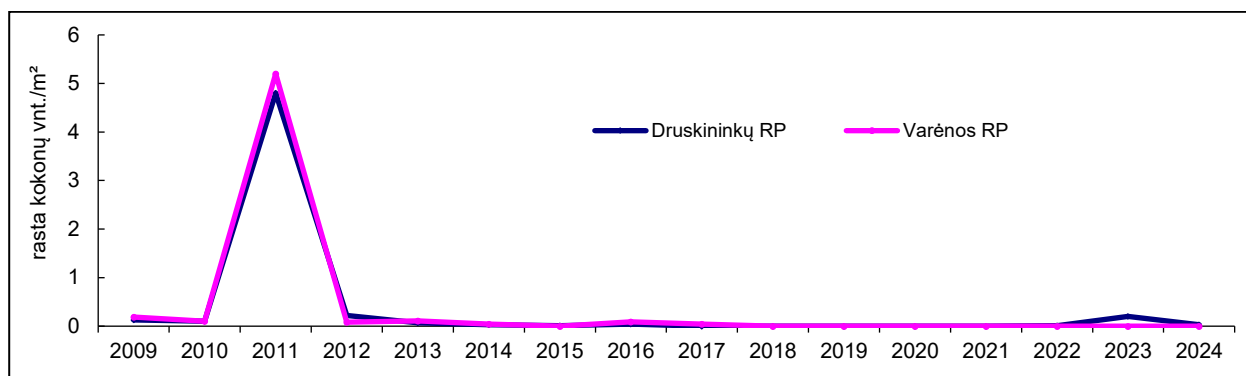
Po staigaus pušinių pjūklelių populiacijos pagausėjimo 2011 metais, vėliau kasmet rudeninių apskaitų metu miško paklotėje buvo randama vis mažiau pušinių pjūklelių kokonų (3 pav.). VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų ir Varėnos regioninių padalinių administruojamose teritorijose pastoviuose vertinimo taškuose 2024 metais apskaitos bareliuose rasti tik du pušinių pjūklelių kokonai (4 lentelė).

4 lentelė. Pušinio pjūklelio kokonų skaičius 2021-2024 metais (monitoringo duomenys)

Girininkija	Sutinkamumas, %				Skaičius, vnt./m ²			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Druskininkų regioninis padalinys								
Druskininkų*	0	0	-	-	0,00±0,00	0,00±0,00	-	-
Grūto	0	0	0	0	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00
Kabelių*	0	0	-	-	0,00±0,00	0,00±0,00	-	-
Latežerio	0	0	0	5	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,10±0,07
Merkinės	0	0	0	0	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00
Norulių*	0	3	0	0	0,00±0,00	0,06±0,06	-	-
Musteikos	-	-	0	0	-	-	0,00±0,00	0,00±0,00
vidurkis	0,0	1	0	1	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,03±0,02
Varėnos regioninis padalinys								
Marcinkonių	0	0	3	0	0,00±0,00	0,00±0,00	0,06±0,06	0,00±0,00
Perlojos	0	0	0	0	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00
Zervynų*	0	0	-	-	0,00±0,00	0,00±0,00	-	-
vidurkis	0,0	0,0	1	0	0,00±0,00	0,00±0,00	0,02±0,02	0,00±0,00

*2023 m. pasikeitė administracinis girininkijų suskirstymas.

Pušiniai pjūkleliai VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų ir Varėnos regioninių padalinių administruojamose teritorijose išlieka depresijos tarpsnyje, todėl 2024 metais pušų medynams nekenks.

3 pav. Pušinių pjūklelių populiacijos kitimas monitoringo vietose 2009-2024 metais.

2024 metais taip pat buvo stebimi ir VĮ Valstybinių miškų urėdijos Ignalinos regioninio padalinio teritorijoje augantys medynai visų nuosavybės formų miškuose, kuriuose 2022-2023 metais buvo susiformavęs pušinių pjūklelių židinyš.

Židinio plote 2024 metais stebėsenos vykdytos keturis kartus. Nustatyta, kad dėl pušinio pjūklelio pakenkimų 2023 metais išretėję pušų lajos šiais metais jau palaispniui ataugina nugrauztus spyglius. Pastoviose stebėjimų vietose po pušų lajomis išdėstytuose apskaitos rėmeliuose rasti tik pavieniai pjūklelio lervų ekskrementai, nes kenkėjo skaitlingumas buvo nedidelis.

2024 m. liepos mėnesį VĮ VMU Ignalinos regioninio padalinio ir Valstybinės miškų tarnybos Miško sanitarinės apsaugos specialistai žvalgydami nustatė, kad pušinio pjūklelio pirmosios generacijos lervų pakenkimai pušynų lajose buvo nežymūs. Pakenkimai fiksuoti Daugėlišio girininkijoje apie 30 ha ir Vaišniūnų girininkijoje apie 560 ha plotuose. Ten pušinis pjūklelis pažeidė iki 5-10 % medžių ir jų lajų defoliacija siekė iki 10 % intensyvumą. Pušinių pjūklelių pažeistų medynų 2024 metais nebuvo registruota. Liepos pirmosiomis savaitėmis pastebėtos skraidančios antrosios generacijos patelės, kurios dėjo kiaušinėlius ant šiais metais išaugusių jaunų spyglių, saulės gerai apšviestose lajų vietose.

Tyrimui buvo surinkti pjūklelio antrosios generacijos kokonai. Patelių ir patinų santykis buvo 2:1. Nustatytas patelių sveikatingumas ir parazituoatumas: 55 % kokonų buvo pažeisti (iš jų 27,3 % parazituoti vabzdžių, 72,7 % – grybinių ligų). Pušinio pjūklelio dalis lervų buvo rastos žuvusios ant pušies jaunuolynų šakelių. Kenkėjų žuvimą sukėlė infekcinės ligos, kurias inicijavo protarpiais pasitaikę nepalankūs lietingi ar labai karšti orai, vėjai, taip pat parazitinių vabzdžių pažeidimas. Nustatyta, kad:

---

1. 2024 m. paprastojo pušinio pjūklelio masinio dauginimosi židiny bus gesimo fazėje. Židinio teritorijoje 2024 m. vasaros pabaigoje ir rudenį gali būti fiksuojami antrosios generacijos lajų pažeidimai, jie nebus intensyvūs ir paprastas pušinis pjūklelis reikšmingos žalos pušynams nedarys. Pažeidimų lygis gali būti didesnis už pirmos generacijos, jei vasaros antroje pusėje ir rudenį bus labai palankūs orai pjūkleliui vystytis.

2. Pasitvirtino prognozė sudaryta paprastojo pušinio pjūklelio 2024 metų pirmajai generacijai, kad šių metų vasaros pradžioje židinio teritorijoje galimi pavieniai nauji lajų pažeidimai, tačiau jie nebus intensyvūs ir pušynams nedarys reikšmingos žalos.

3. Esant palankioms orų ir klimatinėms sąlygoms, jei medžiams pakaks drėgmės ir nealins sausros bei kaitros, pušynų lajų būklė per 2-4 metus atsistatys iki tokios, kokia buvo iki paprastojo pušinio pjūklelio masinių pakenkimų pradžios. Pušų lajų tankumo atsistatymas ilgiau truks židinio vietose, kur lajose buvo likę 10 proc. ir mažiau spyglių. Greičiau atsistatys mažiausiu intensyvumu pakenktų pušų lajos.

2024 metų lapkričio mėnesį Valstybinės miškų tarnybos Miško sanitarinės apsaugos skyriaus specialistai atliko žiemojančių pušinių pjūklelių apskaitas. Apskaitos vykdytos dalyje pirminio židinio teritorijos, t. y. Vaišniūnų ir Daugėlišio girininkijose. Apskaitų metu rasti tik 5 pušinių pjūklelių kokonai. Nustatytas patelių ir patinų santykis – 4:1. Parazituoti patelių kokonai sudarė 75 proc. (iš jų 66,6 proc. buvo pažeisti grybinių ligų, 33,3 proc. parazituoti vabzdžių.) Dėl pernelyg mažo kiekio rastų kokonų nebuvo tikslinga vykdyti apskaitų visoje pirminio židinio teritorijoje. Prognozuojame, kad buvusiam pušinių pjūklelių masinio išplitimo židinyje vidutinė pušų lajų defoliacija 2025 m. nesieks 30 proc.

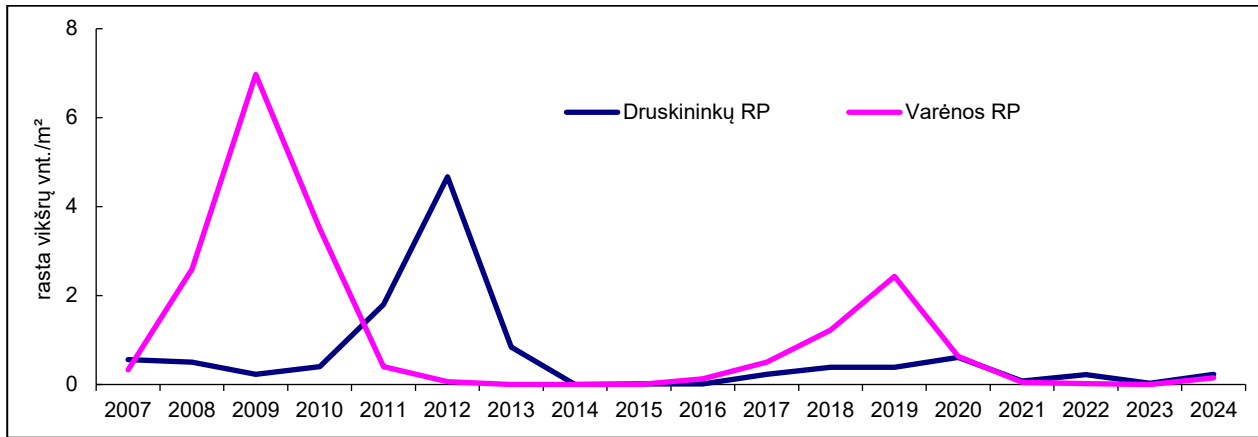
Apskaitos taip pat buvo vykdytos ir Antazavės girininkijoje, kur VĮ Valstybinių miškų urėdijos specialistai 2024 m. pastebėjo pušinio pjūklelio lervų nedideliu intensyvumu pažeistus medynus. Vidutinė pušų lajų defoliacija siekė 10-20 proc. Kadangi apskaitų metu toje teritorijoje buvo rasti tik 2 pušinių pjūklelių kokonai, prognozuojame, kad žvalgytuose medynuose, dėl ligų ir parazitų poveikio, pušinių pjūklelių populiacija 2025 m. bus labai menka.

Pušinis verpikas (*Dendrolimus pini* L.)

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Varėnos regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje pušinio verpiko pagausėjimo artimiausias pikas buvo 2009 metais. Šio kenkėjo populiacija ženkliai sumažėjo po naikinamųjų priemonių panaudojimo 2010 metais, kuomet vikšrų naikinimui išplitimo židiniuose buvo naudotas biologinis insekticidas, jį išpurškiant iš orlaivių.

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje pušinio verpiko gausa pastebimai sumažėjo 2013 metais (4 pav.). Jų gausos mažėjimą įtakojo gamtiniai veiksniai (grybinės ligos, lietingi orai).

---

4 pav. Pušinio verpiko populiacijos kitimas monitoringo vietose 2007-2024 metais.

2024 metais vykdant spyglius graužiančių kenkėjų monitoringą, pušinio verpiko populiacijos nežymus padidėjimas pastebėtas tiek VĮ Valstybinių miškų urėdijos Varėnos regioninio padalinio, tiek ir Druskininkų regioninio padalinio administruojamose teritorijoje (5 lentelė).

Druskininkų regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje, lyginant su 2023 metų duomenimis, didėjo tiek pušinio verpiko vikšrų skaičius 1 m² miško paklotės, tiek ir sutinkamumo procentas. Vidutiniškai 1 m² miško paklotės buvo rasta 7,7 karto daugiau pušinio verpiko vikšrų, o sutinkamumas padidėjo 8 procentais.

Varėnos regioniniame padalinyje 2023 m. miško paklotėje šio kenkėjo vikšrų miško paklotėje nebuvo rasta. Tuo tarpu 2024 m. pušinio verpiko vikšrų sutinkamumas šiame regioniniame padalinyje jau siekė 8 procentus, o vidutinis pušinio verpiko vikšrų skaičius 1 m² miško paklotės sudarė 0,15 vieneto.

5 lentelė. Pušinio verpiko vikšrų skaičius 2021-2024 metais (monitoringo duomenys):

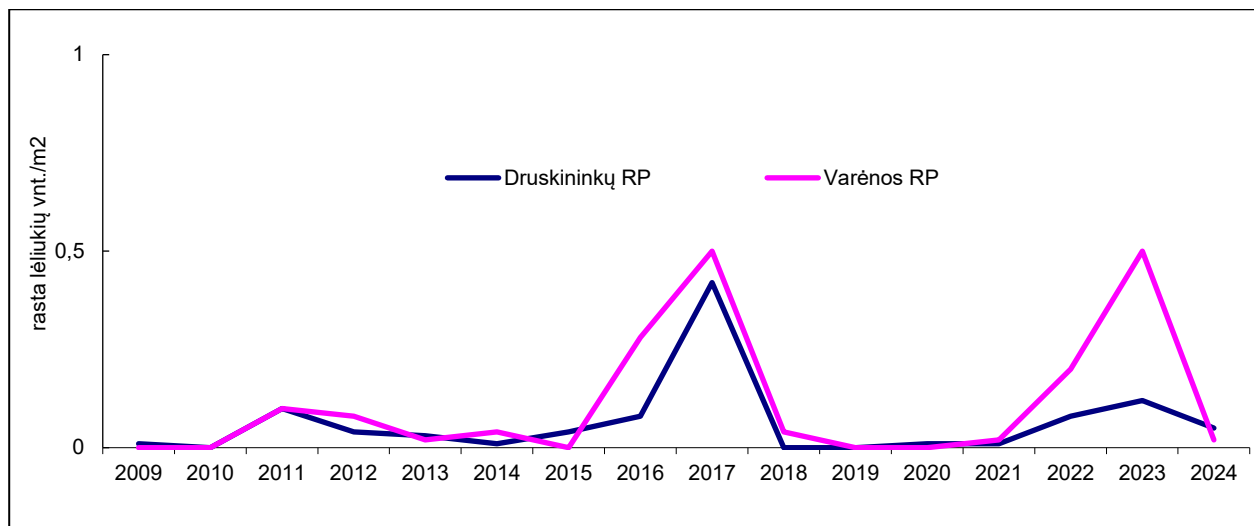
Girininkija	Sutinkamumas, %				Skaičius, vnt./m ²			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Druskininkų regioninis padalinys								
Druskininkų*	25	21	-	-	0,58±0,33	0,58±0,20	-	-
Grūto	25	0	2	8	0,60±0,19	0,00±0,00	0,04±0,04	0,21±0,13
Kabelių*	10	0	-	-	0,20±0,12	0,00±0,00	-	-
Latežerio	20	20	3	13	0,40±0,19	0,40±0,24	0,05±0,05	0,35±0,02
Merkinės	16	6	0	5	0,31±0,09	0,13±0,08	0,00±0,00	0,10±0,07
Norulių*	31	9	-	-	0,69±0,16	0,19±0,09	-	-
Musteikos	-	-	0	15	-	-	0,00±0,00	0,30±0,12
vidurkis	21,6	9	1	9	0,47±0,08	0,22±0,06	0,03±0,02	0,23±0,07
Varėnos regioninis padalinys								
Marcinkonių	7	0	0	6	0,14±0,09	0,00±0,00	0,00±0,00	0,11±0,07
Perlojos	8	3	0	9	0,15±0,08	0,05±0,05	0,00±0,00	0,18±0,10
Zervynų*	17	0	-	-	0,33±0,11	0,00±0,00	-	-
vidurkis	9,8	1	0	8	0,20±0,05	0,02±0,02	0,00±0,00	0,15±0,07

*2023 m. pasikeitė administracinis girininkijų suskirstymas.

Pušinio verpiko populiacija VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų ir Varėnos regioninių padalinių administruojamose teritorijose išlieka depresijos tarpsnyje, todėl 2025 metais jų vikšrų galimas spyglių nugraužimas nesukels vizualiai pastebimos pušų lajų defoliacijos. Tačiau, esant žiemoti ir vystytis palankioms 2025 metų orų sąlygoms, galimas jų skaitlingumo padidėjimas tiek Varėnos, tiek ir Druskininkų regioninių padalinių administruojamose teritorijose.

Pušinis pelėdgalvis (*Panolis flammea* L.)

Keletą metų buvusi depresijos tarpsnyje pušinio pelėdgalvio populiacija 2022-2023 m. buvo pradėjusi palaipsniui gausėti (5 pav.), tačiau 2024 m. vėl sumažėjo.

5 pav. Pušinio pelėdgalvio populiacijos kitimas monitoringo vietose 2009-2024 metais.

6 lentelė. Pušinio pelėdgalvio lėliukių skaičius 2021-2024 metais (monitoringo duomenys)

Girininkija	Sutinkamumas, %				Skaičius, vnt./m ²			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Druskininkų regioninis padalinys								
Druskininkų*	0	8	-	-	0,00±0,00	0,17±0,11	-	-
Grūto	0	0	6	0	0,00±0,00	0,00±0,00	0,13±0,07	0,04±0,04
Kabelių*	0	10	-	-	0,00±0,00	0,20±0,12	-	-
Latežerio	0	0	5	5	0,00±0,00	0,00±0,00	0,15±0,11	0,05±0,05
Merkinės	3	0	5	5	0,06±0,06	0,00±0,00	0,15±0,11	0,05±0,05
Norulių*	0	6	-	-	0,00±0,00	0,13±0,08	-	-
Musteikos	-	-	0	0	-	-	0,00±0,00	0,10±0,10
vidurkis	0,7	4	5	3	0,01±0,01	0,08±0,03	0,12±0,05	0,05±0,03
Varėnos regioninis padalinys								
Marcinkonių	0	14	28	3	0,00±0,00	0,29±0,15	0,56±0,18	0,06±0,06
Perlojos	0	3	21	0	0,00±0,00	0,05±0,05	0,46±0,14	0,00±0,00
Zervynų	4	17	-	-	0,08±0,08	0,33±0,17	-	-
vidurkis	1,1	10	24	1	0,02±0,02	0,20±0,07	0,50±0,11	0,02±0,02

*2023 m. pasikeitė administracinis girininkijų suskirstymas.

2024 metais pušinio pelėdgalvio lėliukių rasta tiek VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų, tiek ir Varėnos regioninių padalinių administruojamose teritorijose esančiose

apskaitų vietose. Bendras šio kenkėjo kiekis išlieka negausus, o vidutinis sutinkamumo procentas, priklausomai nuo padalinio, įvairuoja nuo 1 iki 3 procentų (6 lentelė).

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų ir Varėnos regioninių padalinių administruojamose teritorijose, esant vystymuisi palankioms sąlygoms, pušinio pelėdgalvio populiacija 2025 metais gali gausėti, tačiau medynų medžių lajų defoliacija dėl šio kenkėjo veiklos neviršys 30 procentų.

Pušinis sprindis (*Bupalus piniarius* L.)

Pušinio sprindžio žiemojančių lėliukių apskaita miško paklotėje 2024 metais vykdyta VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų ir Varėnos regioninių padalinių administruojamose teritorijose. Pastoviuose vertinimo taškuose buvo rastos pavienės pušinio sprindžio lėliukės. 2024 m. kenkėjo lėliukų kiekis ir jų sutinkamumo procentas, lyginant su 2023 m. duomenimis, pakito nežymiai (7 lentelė). Vidutinis lėliukių skaičius 1 m² miško paklotės VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje padidėjo 0,06 vieneto, o Varėnos regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje padidėjo 0,15 vieneto. Bendras pušinio sprindžio kiekis išlieka negausus.

7 lentelė. Pušinio sprindžio lėliukių skaičius 2021-2024 metais (monitoringo duomenys)

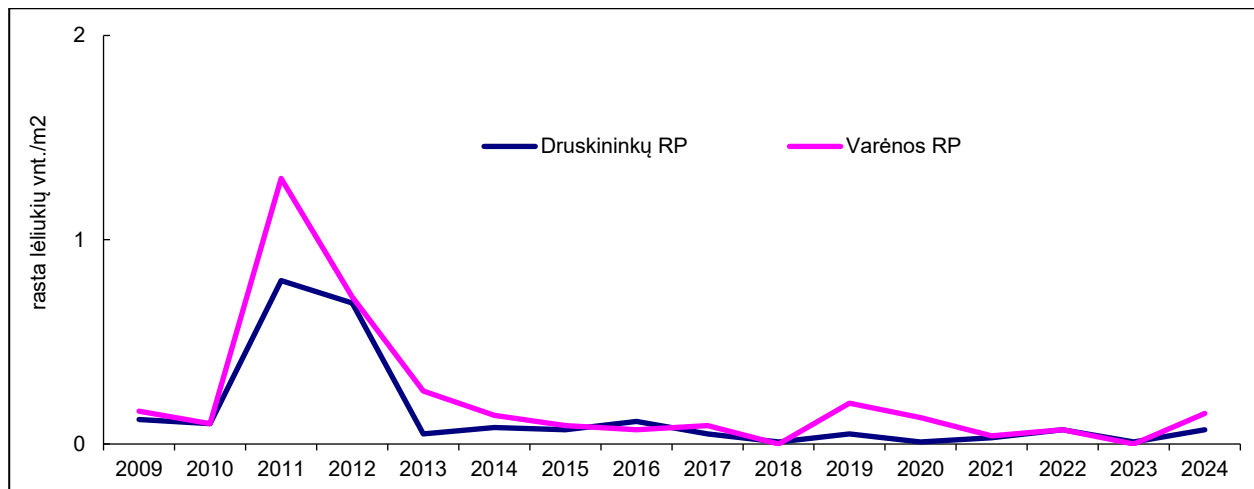
Girininkija	Sutinkamumas, %				Skaičius, vnt./m ²			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Druskininkų regioninis padalinys								
Druskininkų*	4	4	-	-	0,08±0,08	0,17±0,17	-	-
Grūto	0	5	2	0	0,00±0,00	0,10±0,10	0,04±0,04	0,08±0,06
Kabelių*	0	5	-	-	0,00±0,00	0,10±0,10	-	-
Latežerio	0	0	0	5	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,10±0,07
Merkinės	3	3	0	10	0,06±0,06	0,06±0,06	0,00±0,00	0,05±0,05
Norulių*	0	0	-	-	0,00±0,00	0,00±0,00	-	-
Musteikos	-	-	0	5	-	-	0,00±0,00	0,00±0,00
vidurkis	1,4	3	1	3	0,03±0,02	0,07±0,03	0,01±0,01	0,07±0,03
Varėnos regioninis padalinys								
Marcinkonių	0	4	0	6	0,00±0,00	0,07±0,07	0,00±0,00	0,11±0,07
Perlojos	3	5	0	9	0,05±0,05	0,10±0,07	0,00±0,00	0,18±0,08
Zervynų*	4	0	-	-	0,08±0,08	0,00±0,00	-	-
vidurkis	2,2	3	0	8	0,04±0,03	0,07±0,04	0,00±0,00	0,15±0,06

*2023 m. pasikeitė administracinis girininkijų suskirstymas.

Vertinant ilgesnį laikotarpį (2009 m. – 2024 m.), VĮ Valstybinių miškų urėdijos Varėnos regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje pušinio sprindžio lėliukių vidutinis skaičius 1 m² miško paklotės metais dažniausiai buvo kiek didesnis, lyginant su VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje randamu pušinio sprindžio lėliukių skaičiumi (6 pav.). Tačiau nei Druskininkų regioninio padalinio

administruojamoje teritorijoje, nei Varėnos regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje šio kenkėjo lėliukių nebuvo randama daugiau nei jų buvo 2011-2012 metais.

Pušinis sprindis VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų ir Varėnos regioninių padalinių administruojamose teritorijose yra depresijos fazėje ir 2025 metais pušų medynams nekenks.

6 pav. Pušinio sprindžio populiacijos kitimas monitoringo vietose 2009-2024 metais.

Verpikas vienuolis (*Lymantria monacha* L.)

Verpiko vienuolio monitoringas kasmet atliekamas VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje buvusiose šio kenkėjo masinio išplitimo vietose. Vykdamt monitoringą 2024 m. buvo apžiūrėta 1170 pušų kamienų ieškant drugio lėliukių ar jo šviežių išnarų.

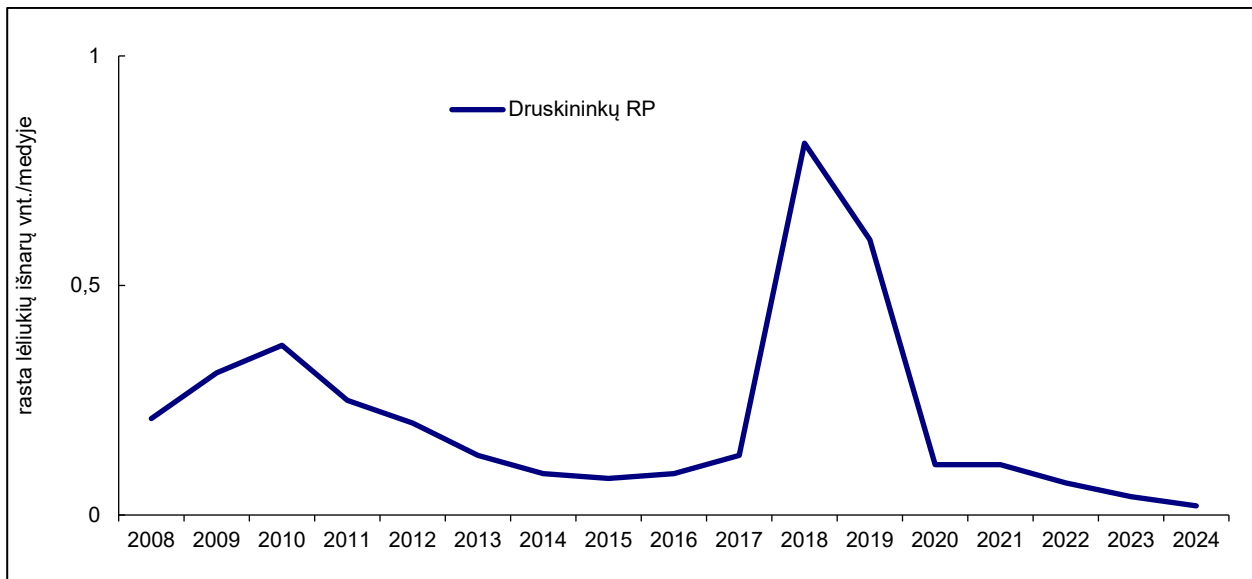
8 lentelė. Verpiko vienuolio lėliukių/išnarų skaičius Druskininkų regioniniame padalinyje 2021-2024 m.

Girininkija	Patelių skaičius, vnt./medžiui				Sutinkamumas, %			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Ančios	0,10±0,03	0,02±0,01	0,02±0,01	0,01±0,01	10	2	2	1
Baltašiškės*	0,08±0,02	0,02±0,01	-	-	7	2	-	-
Leipalingio*	-	-	0,11±0,03	0,04±0,03	-	-	11	3
Kapčiamiesčio	0,02±0,01	0,07±0,05	0,05±0,02	0,03±0,01	2	6	4	3
Stalų*	0,23±0,06	0,20±0,06	-	-	18	16	-	-
Veisiejų*	0,07±0,03	0,03±0,01	-	-	6	3	-	-
Vidutiniškai:	0,11±0,03	0,07±0,03	0,04±0,03	0,02±0,01	9	6	4	2

*2023 m. pasikeitė administracinis girininkijų suskirstymas.

Įvertinus monitoringo metu surinktus duomenis (8 lentelė), nustatyta, kad šio spyglius graužiančio kenkėjo kiekis VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje, lyginant su 2023 metų duomenimis, šiek tiek sumažėjo, taip pat mažėjo ir sutinkamumas. Verpiko vienuolio populiacija Druskininkų regioniniame padalinyje

ženkliai sumažėjo ir stabilizavosi po naikinamųjų priemonių panaudojimo 2019-2020 metais. 2024 metais verpiko vienuolio židinių nebuvo registruota.

7 pav. Verpiko vienuolio populiacijos kitimas monitoringo vietose 2008-2024 metais.

Prognozuojama, kad 2025 m. VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje nesusidarys verpiko vienuolio masinio išplitimo židiniai, o medynų medžių lajų defoliacija dėl šio kenkėjo veiklos neviršys 10 procentų. Naikinamųjų priemonių taikyti nereikės.

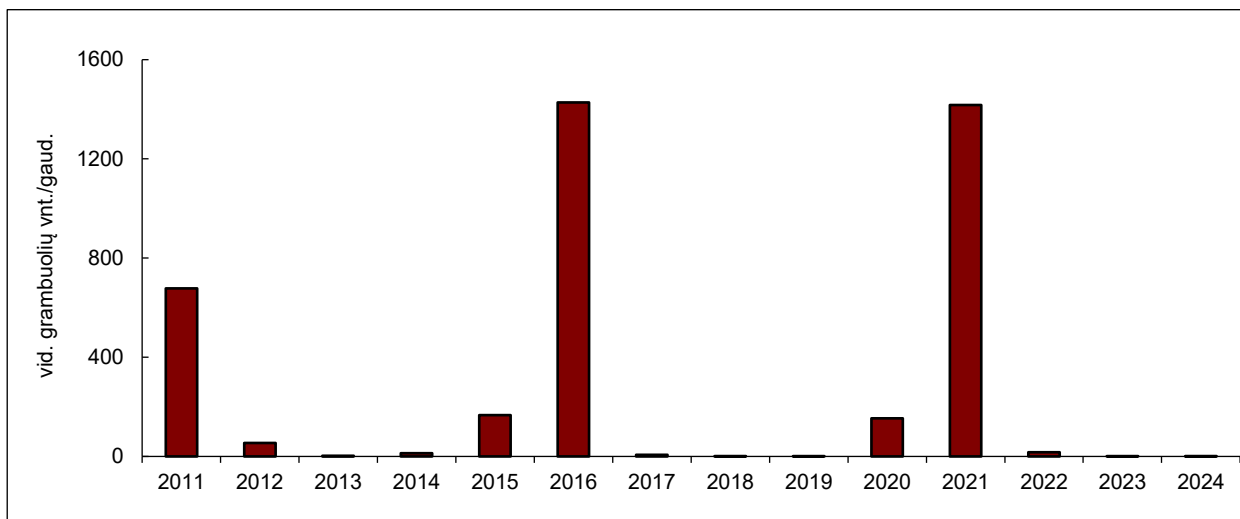
Grambuoliai (*Melolontha* sp.)

VĮ Valstybinių miškų urėdijos regioninių padalinių administruojamose teritorijose grambuolių suaugėlių pažeistų medynų, nugraužiant lajose lapus, 2024 m. nebuvo registruota.

Miškinio grambuolio suaugėlių skraidymo metu VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninio padalinio Latežerio ir Grūto girininkijose 2024 m. vykdyta vabalų gausos apskaita naudojant lenkiškas barjerines gaudyklės IBL-5 su viliokliu „Melolodor sp.“.

Dzūkijoje 2024 m. miškinio grambuolio vabalai beveik neskraidė (8 pav.) Stebėjimo laikotarpiu gaudyklėse sugauti sugauti pavieniai miškinio grambuolio vabalai, o vidutinis viena gaudyklė sugautų grambuolių skaičius sudarė tik 1,7 vnt.

Prognozuojame, kad 2025 metais Latežerio ir Grūto girininkijose miškinio grambuolio vabalai skraidys intensyviau, tačiau masinio skraidymo laukiama 2026 m.

8 pav. Vidutinis viena gaudykle sugautų grambuolių skaičius 2011-2024 metais.

Ažuolinis lapsukis (*Tortrix viridana* L.)

Ažuolinio lapsukio pažeidimai 2024 metais registruoti VĮ Valstybinės miškų urėdijos Kuršėnų regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje. Bendras ažuolinio lapsukio pažeistų medynų plotas siekė 2,7 ha. Vidutinis pažeistų medžių kiekis židinyje siekė 10 procentų, o vidutinis medžio pažeidimo laipsnis 30 procentų.

Paskutinį kartą ažuolinio lapsukio pažeidimai buvo registruoti 2018 m., o bendras ažuolinio lapsukio pažeistų medynų plotas tada siekė 47,6 ha.

MEDŽIŲ LIEMENŲ VABDŽIŲ KENKĖJAI

2024 metais medžių liemenų vabzdžių kenkėjų židinių registruota 3898,6 ha plote, t. y. 8 procentais mažiau nei 2023 metais (4225,7 ha). Daugiausiai naujų židinių kilo dėl žievėgraužio tipografo pažeidimų – 3883,8 ha (99,62 procento nuo visų medžių liemenų kenkėjų židinių, 9 lentelė). Viršūninio žievėgraužio židiniai užregistruoti 14,4 ha plote. Žievėgraužio graverio židinis registruotas 0,4 ha plote. Kitų medžių liemenų kenkėjų židinių 2024 metais neregistruota.

9 lentelė. Medžių liemenų vabzdžių kenkėjų pažeidimai 2024 metais

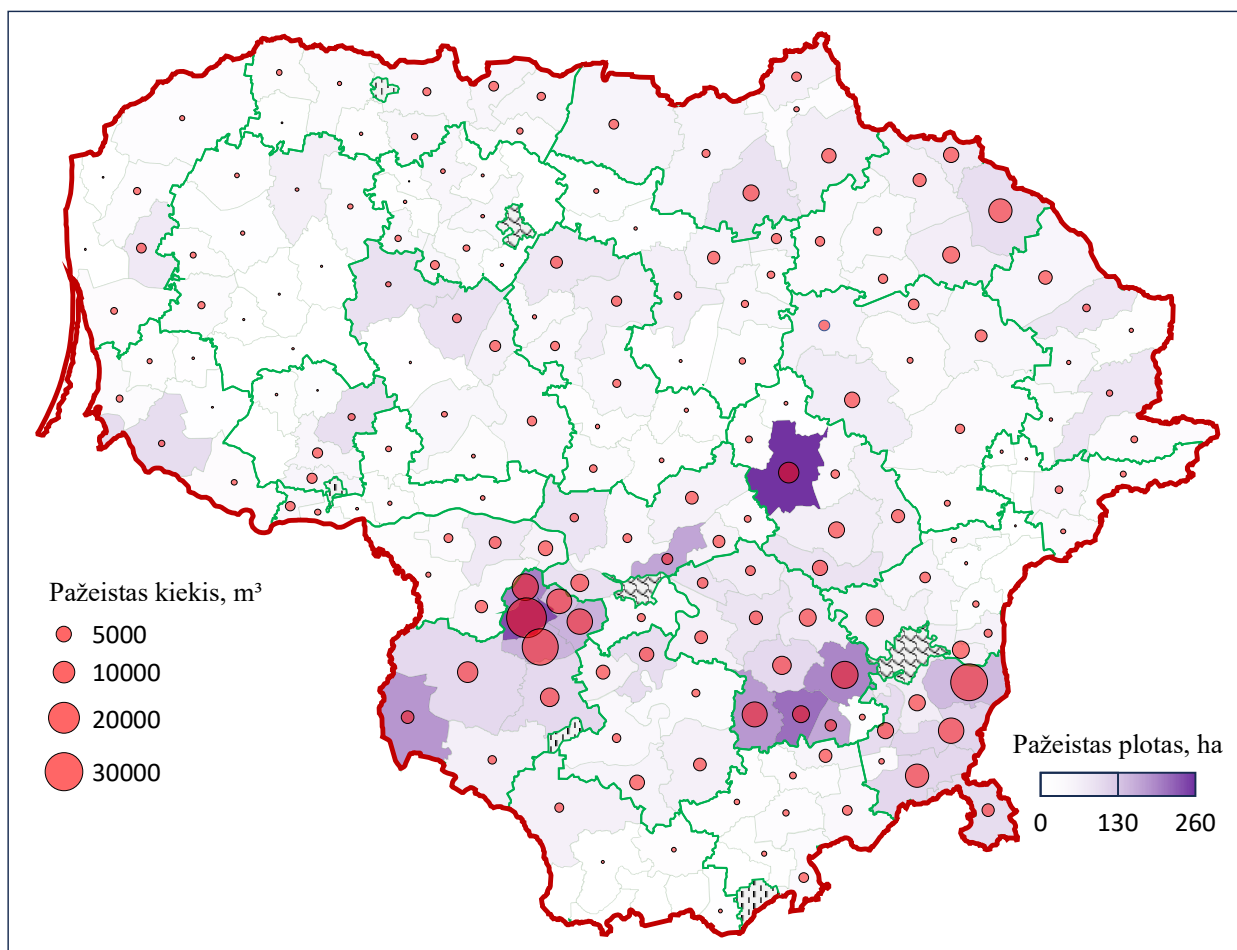
Pažeidimai	pažeista		iškirta	
	plotas, ha	tūris, ktm.	plotas, ha	tūris, ktm.
Žievėgraužis tipografas	3883,8	497452	3698,3	477219
Viršūninis žievėgraužis	14,4	470	14,4	550
Žievėgraužis graveris	0,4	52	0,4	52
Iš viso:	3898,6	497974	3713,1	477821

2025 metais medžių liemenų kenkėjų židinių plotai gali išaugti 10-20 procentų, ypač jei medžių vegetacijos metu vyraus karšti ir sausringi orai, tačiau jei klimatinės sąlygos bus artimos daugiametei klimatinei normai, medžių liemenų kenkėjų pažeistų miškų plotai gali sumažėti.

Žievėgraužis tipografas (*Ips typhographus* L.)

2024 metais žievėgraužio tipografo nauji pažeidimai registruoti 3883,8 ha plote (1 priedas), t. y. 341,8 ha mažesniame plote nei pernai. Ši kinivarpa nudžiovino virš 497 tūkst. kietmetrių eglių. Užregistruotuose židiniuose sanitariniais miško kirtimais iš vieno hektaro vidutiniškai iškiršta po 129 kietmetrių medienos (19 procentų mažesnis intensyvumas nei 2023 m.). Pagal židinių plotą daugiausia naujų žievėgraužio tipografo pažeidimų fiksuota Kazlų Rūdos (898,1 ha), Trakų (757,4 ha) ir Ukmergės (344,9 ha) regioniniuose padaliniuose. Gausiausi pažeidimai pagal pažeistų eglių tūrį buvo Kazlų Rūdos (121848 ktm.), Šalčininkų (67459 ktm.) ir Trakų (62257 ktm.) regioniniuose padaliniuose (9 pav.).

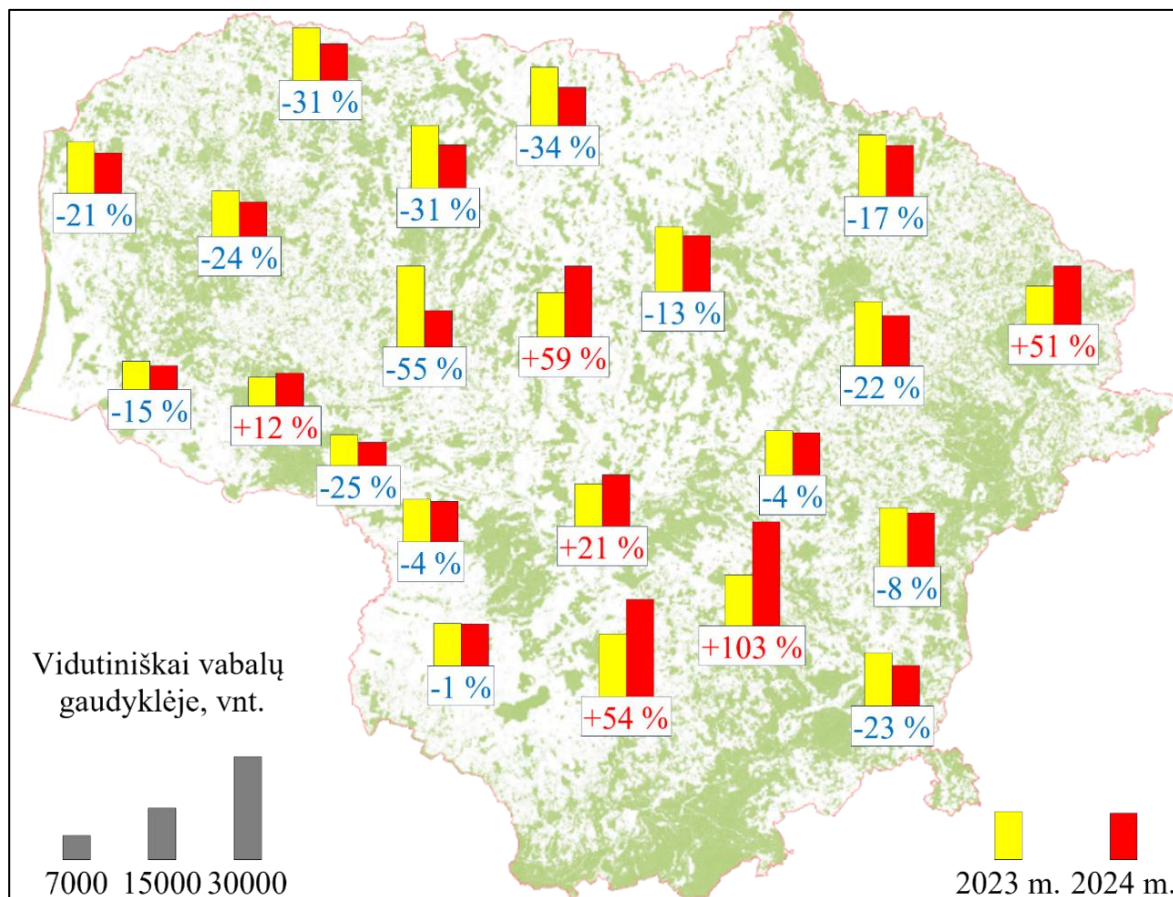
Žievėgraužio tipografo židiniai likviduoti 3698,3 ha plote. Plynieji sanitariniai miško kirtimai buvo vykdyti 1502,5 hektaruose (beveik trečdaliu mažiau nei pernai) daugiausia: Kazlų Rūdos (324,0 ha), Šalčininkų (189,1 ha), Trakų (129,0 ha) ir Rokiškio (124,2 ha) regioniniuose padaliniuose (3 priedas). Metų pabaigai neiškirstų židinių liko apie 185,5 ha plote: daugiausia Trakų (96,5 ha), Ukmergės (31,5 ha) ir Šalčininkų (16,4 ha) regioniniuose padaliniuose. Didžioji dalis nesutvarkytų žievėgraužio tipografo židinių yra likę saugomose teritorijose, kuriose miško kirtimai visai negalimi arba labai ribojami.

9 pav. Žievėgraužio tipografo pažeidimai atskirose girininkijose 2024 metais.

2024 metais plačiai naudotas kompleksas priemonių medžių liemenų kenkėjų plitimui eglynuose sumažinti. Paruošti ir išdėstyti 73 kietmetriai vabzdžiagaudžių medžių ar medienos, iškabinta 4165 vnt. vabzdžių gaudyklių su viliokliais (6 priedas). Insekticidais apsaugoti 154574 kietmetriai žalios spygliuočių medienos, t. y. 39 procentais mažesnis kiekis nei pernai (2023 m. – 252514 ktm.). Nužievinta 230 kietmetrių spygliuočių medienos.

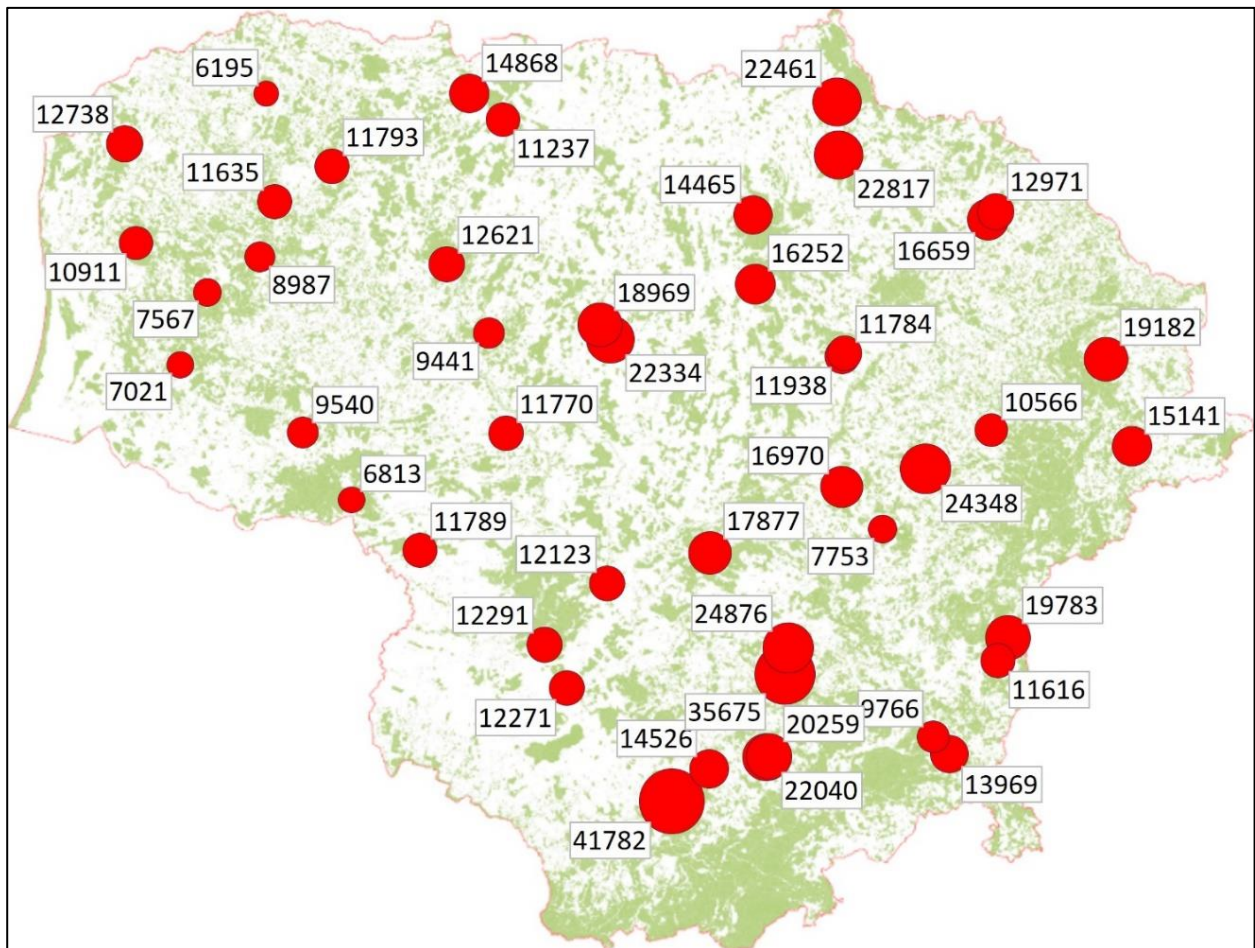
2024 metais buvo tęsiamas išplėstinis žievėgraužio tipografo populiacijos monitoringas. Kovo pabaigoje – balandžio pirmą savaitę Valstybinės miškų urėdijos 23 regioniniuose padaliniuose buvo iškabintos 138 feromoninės gaudyklės ne senesnės kaip pusės metų plynose pagrindinių miško kirtimų eglynų kirtavietėse, tokių nesant, plynaisiais sanitariniais miško kirtimais iškirštuose eglynuose (10 priedas). Kiekviename stebėjimo taške kirtavietėse iškabinta po 3 gaudyklės IBL-3 su lenkišku viliokliu Ipsodor W, ne mažesniu kaip 20 m atstumu nuo miško sienos ir 40 m atstumu tarp gaudyklių. Feromoniniai preparatai prieš antros generacijos vabalų skraidymą pakeisti naujais viliokliais Ipsodor, skirtais antros generacijos vabzdžių viliojimui. Gegužės – rugsėjo mėnesiais buvo skaičiuojamas žievėgraužio tipografo vabalų kiekis kiekvienoje gaudyklėje kas tris savaites, nes IBL-3 gaudyklės buvo patobulintos – dalis plastikinio rinktuvo pakeista nerūdijančios plieno vielos tinklu (1×1 mm akimis), užtikrinančių geresnę ventiliaciją ir lietaus vandens ištekėjimą, kas leido viena savaitę pailginti laikotarpį tarp apskaitų.

10 pav. Žievėgraužio tipografo populiacijos (I+II generacijų) gausumas ir pokytis

Kenkėjo populiacija per dauginimosi sezoną, lyginant su 2023 metais, augo tik 6 iš 22 regioninių padalinių, kuriuose buvo atliekamos apskaitos (10 pav.). Visgi vidutiniškai Lietuvos mastu kenkėjo populiacija išliko beveik tokia pati kaip ir pernai (buvo vos 1 procentu mažesnė). Tai yra, Lietuvos eglynuose antrus metus iš eilės buvo stebimas rekordinis skraidančių žievėgraužio tipografo vabalų skaičius.

Labai gausios žievėgraužio tipografo populiacijos fiksuotos visoje Lietuvos teritorijoje. Gausiausiai kinivarpu populiacija augo Trakų (net dvigubai), Radviliškio ir Prienų regioniniuose padaliniuose (virš 50 proc.). 12 regioninių padalinių eglynuose žievėgraužio tipografo populiacija sumažėjo, o 4 išliko gana artima pernykštei. Absoliučiai daugiausiai žievėgraužio tipografo vabalų sugauta Prienų regioninio padalinio teritorijoje, mažiausiai – Jurbarko (11 pav.).

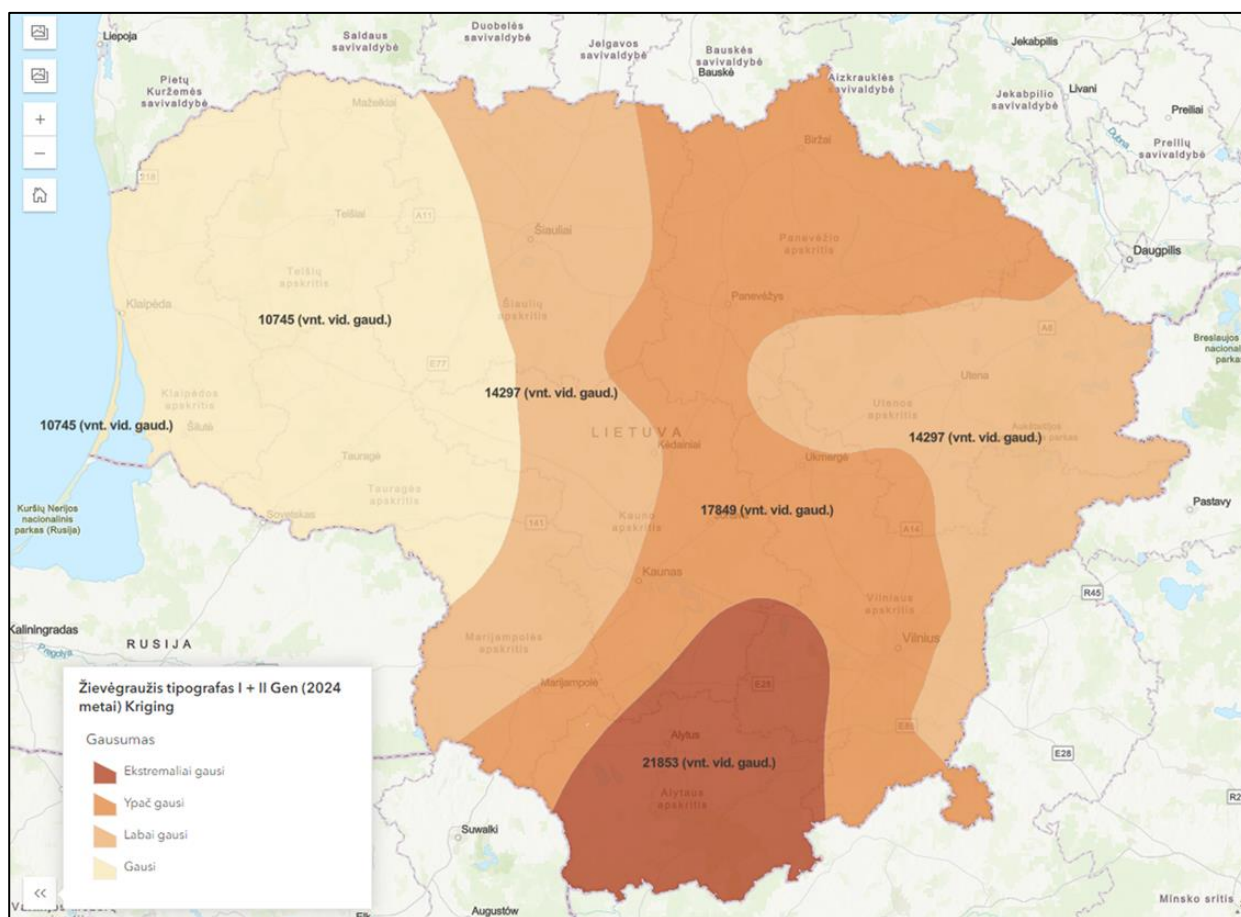
11 pav. Žievėgraužio tipografo populiacijos gausumas

2024 metais gausios žievėgraužių populiacijos vyravo visoje Lietuvoje (12 pav.). 21 regioniniame padalinyje, kuriuose buvo vykdomas monitoringas, sugautų vabalų skaičius vienoje gaudyklėje viršijo 9000 vnt. ir tik Jurbarko ir Šilutės regioniniuose padaliniuose populiacijos gausumas buvo apie 7000 vabalų vienoje gaudyklėje. Ekstremaliai gausios kenkėjo populiacijos fiksuotos pietinėje šalies dalyje. Ypač gausus ir labai gausus žievėgraužio tipografo skraidymas

buvo vidurio, šiaurės ir rytų Lietuvos eglynuose. Gausi kinivarpų populiacija išlieka ir Žemaitijoje, tačiau, dėl pakankamai gausių kritulių kiekio, šiame regione nudžiovinamų eglių apimtys lieka mažiausios.

Didžiausi kiekiai: Varėnos, Radviliškio ir Prienų regioniniuose padaliniuose vidutinis sugautų vabalų skaičius vienoje gaudyklėje viršijo 20 000 vnt., o Trakų regioniniame padalinyje – net 30 000.

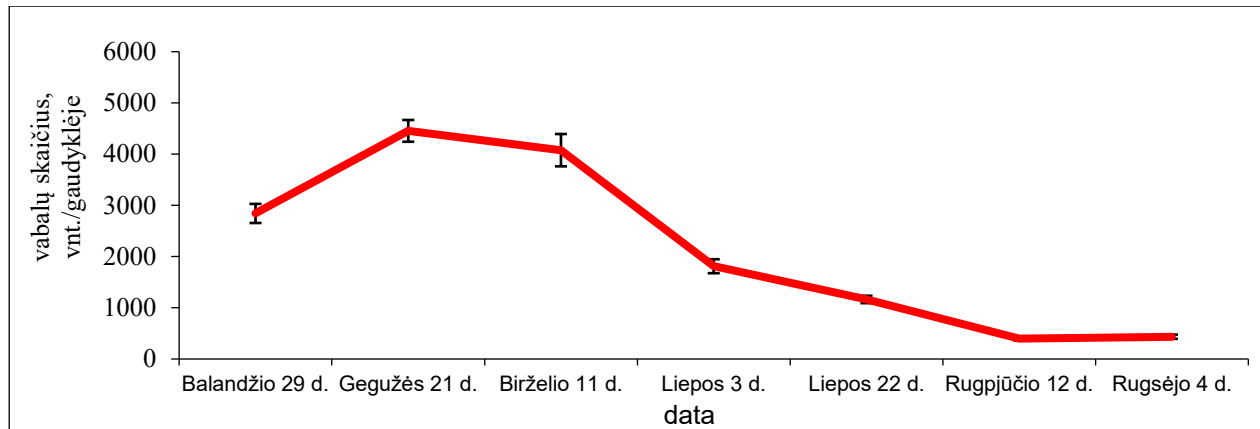
Gausiausia žievėgraužio tipografo populiacija fiksuota pietų Lietuvoje, kur vidutiniškai viena gaudykle sugauta 18349 vnt. vabalų, kiek mažiau vidurio ir šiaurės-rytų Lietuvoje – 17135 vnt. Mažiausia kenkėjų populiacija buvo vakarų Lietuvoje – sugauti vidutiniškai 10308 žievėgraužiai gaudyklėje.

12 pav. Žievėgraužio tipografo populiacijos gausumas

Aktyviausiai pirmos generacijos žievėgraužio tipografo suaugėliai skraidė gegužės mėnesį ir pirmąją birželio dekadą (13 pav.). Vasarinė kenkėjo generacija masiškiausiai skraidė liepą. Dėl rekordiškai šiltų orų, aktyvus kenkėjo skraidymas fiksuotas ir visą rugsėjo mėnesį, ir atitiko rugpjūčio mėnesį fiksuotą žievėgraužio tipografo skraidymo gausumą, kas buvo labai neįprasta Lietuvos klimato sąlygomis. Taip pat neįprastai anksti fiksuota ir pirmųjų žievėgraužio tipografo

vabalų skraidymo pradžia pavasarį. Pirmieji vabalai gaudyklėse sugauti jau paskutinėmis kovo dienomis orams stipriai atšilus. Taigi, 2024 metais fiksuotas labai ilgas kenkėjų skraidymo periodas, prasidėjęs kovo pabaigoje ir išsitęsęs net iki spalio pradžios.

13 pav. Žievėgraužio tipografo skraidymo dinamika 2024 metais.

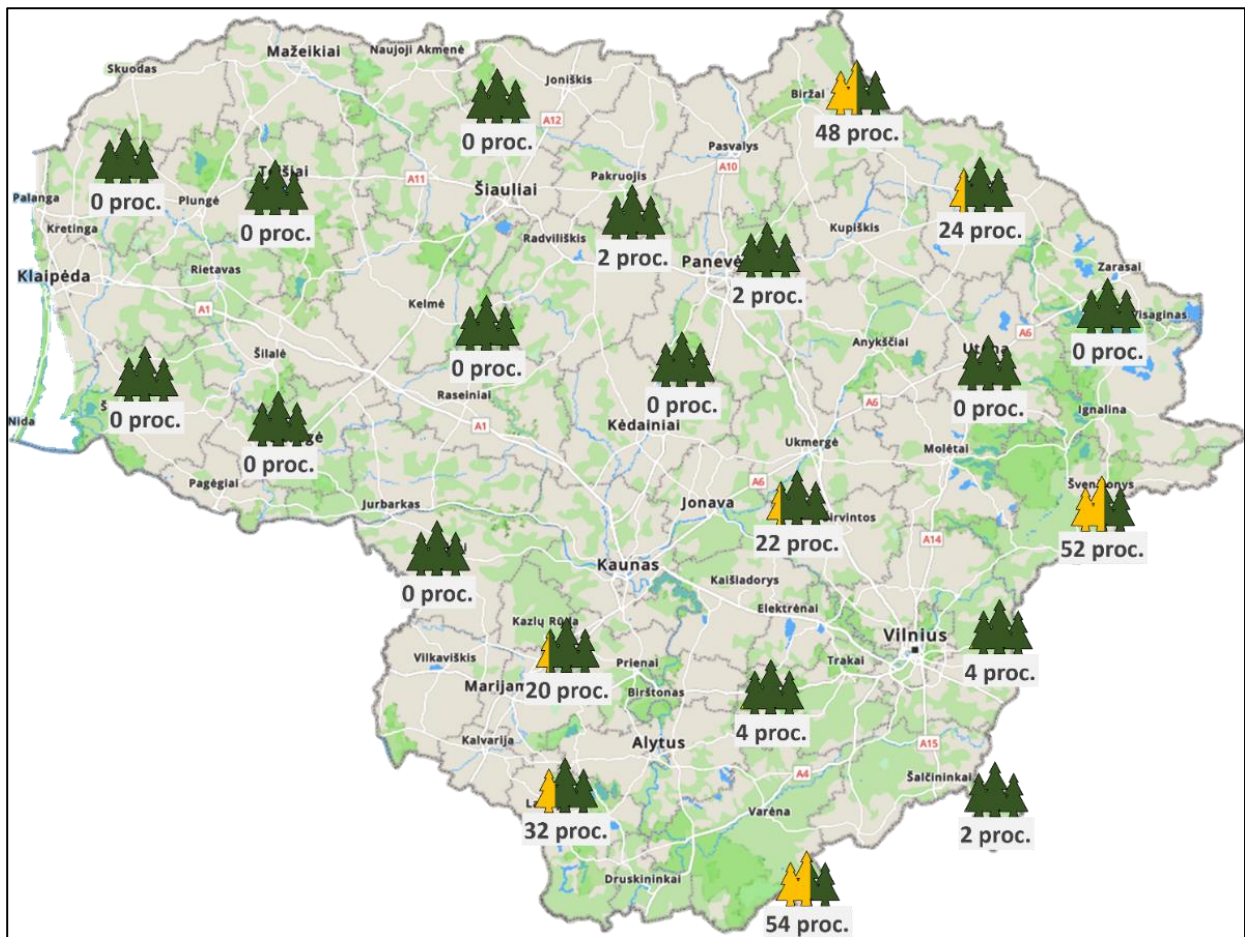
Žievėgraužio tipografo populiacija 2024 m. buvo gausi visoje Lietuvos teritorijoje. Išlieka labai didelė masinio dauginimosi židinių susidarymo rizika 2025 metais. Kenkėjų populiacijos pokytį lems klimatinės 2025 metų pavasario ir vasaros sąlygos. Įsivyravus karšties ir sausringiems orams, žievėgraužio tipografo populiacija gali pasiekti naujas rekordinės aukštumas, tačiau esant normalioms klimatinėms sąlygoms, kurios artimos daugiamečiui vidurkiui, kinivarpų populiacija gali sumažėti 15-20 procentų.

2024 pavasarį, siekiant geriau įvertinti šalies eglynų sanitarinę būklę ir atsirandančius pažeidimus juose, visoje šalies teritorijoje buvo atrinkti 22 eglynai, kuriuose bus nuolat vykdomas eglių sveikatingumo stebėjimas. Pastoviuose stebėjimo bareliuose eglynuose sužymėta po 50 stebimų eglių, medžiai sunumeruoti dažais.

Stebėjimams buvo atrinktos įvairaus sveikumo eglės, išskyrus nudžiūvusias. Eglės suskirstytos į sveikumo kategorijas:

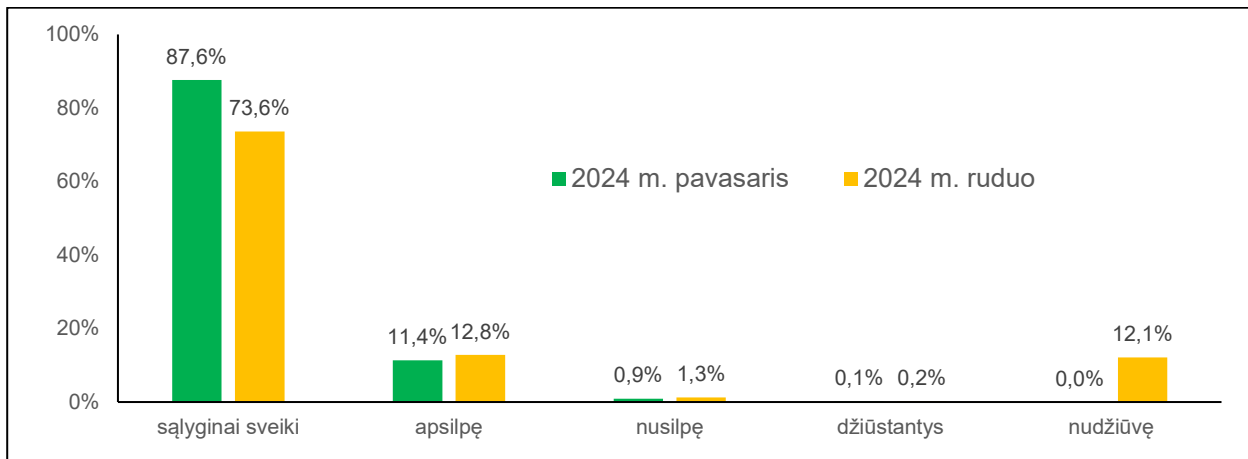
Kategorija	Pagrindiniai požymiai
I – sąlyginai sveikos	Medžiai be akivaizdžių apsilpimo požymių, laja žalia, ūgliai pagal metų laiką ir augimo sąlygas normalaus išsivystymo, defoliacija neviršija 20%
II – apsilpę	Laja praretėjusi, defoliacija nuo 20 iki 40%, ūgliai ir spygliai pagal metų laiką ir augimo sąlygas normalaus išsivystymo.
III – nusilpę	Laja išretėjusi, defoliacija nuo 40 iki 70%, ūgliai nepilnai išsivystę, jų spygliai sutrumpėję, pageltę, lajoje yra apie 10% nudžiūvusių šakelių, pradėjusi džiūti viršūnė.
IV – džiūstantys	Laja labai išretėjusi, defoliacija daugiau kaip 70%, byra spygliai, nudžiūvę daugiau nei 1/5 lajos, nauji ūgliai ir spygliai trumpi.
V – švieži sausuoliai	Šviežiai nudžiūvę eglės, defoliacija 100%, visos šakos sausos, gali būti liemenų kenkėjų pažeidimų požymių, taip pat vėjo išlaužtos ar išverstos.
VI – seni sausuoliai	Eglės nudžiūvę ankstesnių vertinimų metu.

2024 metų spalį buvo atliktas stebėjimui parinktų eglynų sveikatingumo įvertinimas. Žievėgraužio tipografo masinis dauginimasis fiksuotas 7 bareliuose iš 22, kur bareliuose kenkėjai nudžiovino nuo 20 iki 54 procentų eglių. Didžiausias nudžiovintų eglių kiekis registruotas VI VMU Varėnos regioninio padalinio Perlojos, Švenčionėlių regioninio padalinio Žeimenos ir Biržų regioninio padalinio Spalviškių girininkijose įrengtuose bareliuose. 5 bareliuose fiksuotos pavienės penktos kategorijos eglės. 10 barelių įvairiuose Lietuvos vietose nebuvo nudžiovintas, vėjo nulaužtas ar išverstas nei vienas stebimas medis.

14 pav. Nudžiovintų eglių procentas atskiruose bareliuose per 2024 metų vegetacijos laikotarpį

Apibendrinus 22 barelių duomenis, galima teigti, kad sąlyginai sveikų eglių bareliuose sumažėjo 14 procentų, 1,4 procento padaugėjo antros kategorijos medžių, o trečios ir ketvirtos kategorijų sveikatingumo procentas pakito nežymiai (15 pav.). Per 2024 metų vegetacijos laikotarpį nudžiūvo 12 procentų stebimų eglių.

15 pav. Eglių sveikatingumas 2024 m.

Pagrindinė eglių džiūvimo priežastis buvo žievėgraužio tipografo atakos.

Eglynų sanitarinės būklė išliks prasta ir 2025 metais, tačiau tikimasi kiek mažesnio stebimų eglių džiūvimo intensyvumo procento. Jei pavasario ir vasaros klimatinės sąlygos bus artimos daugiamečiams vidurkiams, bet bus karšti ir/ar sausi (+4 °C ir didesnė teigiama anomalija, kritulių norma 30 proc. vidutinės daugiametės mėnesio normos ir mažiau) vienas ar du vasaros mėnesiai, labiausiai tikėtina, kad žievėgraužio tipografo populiacija išliks panašiam lygmenyje kaip ir 2024 metais (svyruos 15-20 procentų ribose). Per skraidymo sezoną vidutiniškai vienoje gaudyklėje žievėgraužio tipografo suaugėlių bus sugaunama 10 000 – 14 000 vnt. Pažeistų eglynų tūris taip pat svyruos 15-20 proc. ribose: galimas židinių augimas arba sumažėjimas priklausomai, kurie ir kiek vasaros mėnesių bus nepalankūs eglėms augti. Eglynuose sanitariniais miško kirtimais bus kertama 700 000 – 1 050 000 m³ medienos.

Blogiausia padėtis eglynuose numatoma, jei bus karštas, sausringas gegužės mėnuo bei visa vasara. Žievėgraužio tipografo populiacija yra labai gausi, o dėl kaitrų ir sausrų eglės būtų neatsparios kenkėjų atakoms. Drastiškai augtų tiek kenkėjo populiacija, tiek daroma žala miškuose. Per skraidymo sezoną vidutiniškai vienoje gaudyklėje sugaunamų žievėgraužio tipografo suaugėlių skaičius siektų apie 20 000 vienetų. Nudžiovintų eglynų tūris sudarytų apie 2 milijonus kubinių metrų medienos. Kenkėjo židiniai būtų fiksuojami visoje Lietuvos teritorijoje, ypač gausūs pažeidimai – pietrytinėje, centrinėje ir šiaurės rytų Lietuvoje. Stichinės nelaimės miškuose lygmuo galimai būtų pasiektas daugiau nei trečdalyje visų savivaldybių, labai tikėtinas ekstremalios situacijos paskelbimas Lietuvos mastu. Padėtis taptų sunkiai valdoma: trūktų pajėgumų laiku aptikti ir sutvarkyti naujus žievėgraužio tipografo židinius, atsirastų tam tikrų eglinės medienos sortimentų perteklius rinkoje, kristų medienos kainos, mažėtų miško savininkų ir naudotojų motyvacija vykdyti sanitarinius miško kirtimus.

Palankiausios eglynams augti sąlygos būtų, jei pavasario ir vasaros orai atitiktų daugiametės klimatinės normas. Tada žievėgraužio tipografo populiacija gerokai sumažėtų, ypač sumenkėtų

.....

antra kenkėjo generacija. Per skraidymo sezoną vidutiniškai vienoje gaudyklėje sugaunamų žievėgraužio tipografo suaugėlių skaičius siektų apie 7 000 vienetų. Susidaro palankios sąlygos egglėms apsiginti nuo kenkėjų. Pažeistų eglynų tūris, lyginant su 2024 metais, sumažėtų maždaug perpus. Eglynuose sanitariniais miško kirtimais būtų iškertama mažiau nei 500 000 m³ medienos.

Kirpikai (*Blastophagus* sp.)

2024 metais pušinių kirpikų pažeidimų valstybiniuose miškuose neregistruota.

2024 metais buvo tęsiamas kasmetinis kirpikų (*Blastophagus piniperda* Eich. ir *B. minor* Eich.) populiacijos monitoringas VĮ Valstybinių miškų urėdijos 4 regioniniuose padaliniuose, 16 girininkijų, 58 miško sklypuose. Be to, buvo parinktos papildomos kenkėjo populiacijos stebėjimo vietos pušinio pjūklelio židinio išplitimo zonoje Ignalinos regioninio padalinio Vaišniūnų girininkijoje, su tikslu nustatyti ar pažeistuose pušynuose išaugs šių kinivarpų populiacija. Kirpikų populiacija vertinta pagal ant miško paklotės nukritusias „nukirptas“ pušies šakeles. Apskaita buvo atlikta kovo – balandžio mėnesiais. Kiekvienoje apskaitos vietoje dviejų metrų pločio ir penkiasdešimt metrų ilgio juostoje surinktos visos nulūžusios smulkios pušies šakelės. Atrinktos ir suskaičiuotos šakelės su kirpikų išgraužta šerdimi. Apskaitų duomenys atspindi žiemojančios kenkėjo populiacijos gausumą.

10 lentelė. Pušinių kirpikų monitoringas 2024 metais

Regioninis padalinys	Girininkija	Rasta šakelių, m ²
Druskininkų	Grūto	0,30±0,09
Druskininkų	Latežerio	0,26±0,06
Druskininkų	Merkinės	0,36±0,09
Druskininkų	Musteikos	0,41±0,20
Druskininkų vidutiniškai		0,31±0,05
Jurbarko	Pašvenčio	0,13±0,04
Jurbarko	Smalininkų	0,09±0,02
Jurbarko	Kalvelių	0,29±0,11
Jurbarko vidutiniškai		0,20±0,06
Švenčionėlių	Žeimenos	0,13±0,02
Švenčionėlių	Januliškio	0,20±0,05
Švenčionėlių vidutiniškai		0,14±0,02
Varėnos	Perlojos	0,21±0,06
Varėnos	Marcinkonys	0,21±0,07
Varėnos vidutiniškai		0,21±0,05
Ignalinos	Vaišniūnų	0,25±0,05

Gausiausiai šakučių 1 m² miško paklotės rasta Druskininkų regioninio padalinio Musteikos girininkijoje (10 lentelė). Mažiausiai „nukirptų“ šakelių surinkta Jurbarko regioninio padalinio Smalininkų girininkijoje. 2024 metais pušinių kirpikų populiacija, lyginant su 2023 metais, sumažėjo ir šis kenkėjas didesnės įtakos pušynų sanitarinei būklei neturės. Vidutiniškai rastų šakelių kiekis sumažėjo 27 procentais: 2023 metais vidutiniškai rastos 30,8 nukritusios

---

„nukirptos“ šakutės ant 100 kvadratinų metrų miško paklotės, o 2024 metais – 23,6. Labiausiai „nukirptų“ šakučių skaičius augo Jurbarko regioniniame padalinyje (2,13 karto). Kituose padaliniuose kirpikų populiacija mažėjo: labiausiai sumažėjo Druskininkų regioniniame padalinyje (36 procentais, 12 priedas). Ignalinos regioniniame padalinio Vaišniūnų girininkijoje pušinio pjūklelio židinyje kirpikų populiacija kol kas beveik atitinka daugiametį vidurkį keturių regioninių padalinių, kuriuose nuolat vykdomas kenkėjo monitoringas. Todėl galima teigti, kad kol kas kirpikų populiacija pušinio pjūklelio lervų nugraūžuose pušynuose neišaugo.

Kirpikų populiacija visuose regioniniuose padaliniuose toliau išlieka žemame lygyje ir netgi 2024 m. yra žemesnė už daugiametį vidurkį.

Nuo 2008 metų „nukirptų“ šakelių metodu vykdomas populiacijos stebėjimas rodo, kad kirpikų pušynuose nėra labai gausu. Ant 100 m² miško paklotės rastų „nukirptų“ šakelių kiekis svyruoja nuo 10 iki 50 vnt. Atskirais metais tam tikruose miško sklypuose buvo randama po 300-400 šakelių 100 m² miško paklotės, tačiau tokiam pagausėjimui buvo nustatyti objektyvūs veiksniai – dažniausiai šalia medyno palikti neapsaugotos pušies medienos sandėliai. Sanitarinės miško apsaugos priemonės medynuose reikalingos, kai ant 100 m² miško paklotės randama 500 vnt. ir daugiau šakelių.

Lietuvos pušynuose žymaus kirpikų skaitlingumo augimo 2025 metais nelaukiama. Galimas šios kinivarpos skaitlingumo augimas pušinio pjūklelio židinyje Ignalinoje.

Viršūninis žievėgraužis (*Ips acuminatus* Eich.)

Kinivarpa paplitusi visoje Europoje, Šiaurės Azijoje, Japonijoje. Lietuvoje dažna, tačiau masinio kenkimo židinių iki 2019 metų nebuvo nustatyta. 2024 metais viršūninio žievėgraužio pažeidimai fiksuoti tik 2 regioniniuose padaliniuose iš 25 (2020 metais buvo net 21 regioniniame padalinyje iš 26, 2021 metais – 12 padalinių). Židiniai registruoti 14,1 ha plote Ukmergės regioniniame padalinyje ir 0,3 ha Varėnos regioniniame padalinyje. Įvykdžius plynuosius sanitarinius miško kirtimus, židiniai likviduoti.

2025 metais viršūninio žievėgraužio židiniai neturėtų išaugti.

Žievėgraužis graveris (*Pityogenes chalcographus* L.)

Žievėgraužio graverio židiniai fiksuoti tik Telšių regioniniame padalinyje 0,4 ha plote. Židiniai likviduoti atlikus sanitarinius miško kirtimus – iškirsti 52 kietmetriai medienos.

ŽELDINIŲ IR JAUNUOLYNŲ KENKĖJAI

Želdiniuose ir jaunuolynuose kenkiančių vabzdžių naujų pažeidimų 2024 metais užregistruota 82,5 ha plote (11 lentelė), t. y. daugiau nei pusantrą karto didesniame plote nei 2023 metais (50,0 ha). Atlikus priemones, židiniai likviduoti 9,3 ha.

Dauguma naujų židinių kilo dėl grambuolių lervų pakenkimų. Pušinių straubliukų naujai pažeistų plotų fiksuota 19,8 ha plote. Taškuotuoju smaliuko pažeidimai pastebėti 2,7 ha plote.

11 lentelė. Vabzdžių, želdinių ir jaunuolynų kenkėjų pažeidimai 2024 metais

Pažeidimai	Plotas, ha	Pažeistų medžių proc.	Atlikta priemonių, ha
Pušiniai straubliukai	19,8	31	8,6
Grambuoliai (lervos)	60,0	44	
Taškuotasis smaliukas	2,7	37	0,7
Iš viso:	82,5	40	9,3

2025 metais želdinių ir jaunuolynų kenkėjų židinių plotai turėtų išaugti dėl suintensyvėjusios grambuolių ir pušinių straubliukų veiklos.

Pušiniai straubliukai (*Hylobius* sp.)

2024 m. pušinių straubliukų naujų pakenkimų užregistruota 19,8 ha ir tai yra dvigubai mažesnis plotas nei 2023 metais (40,6 ha). Didžiausi pakenkti plotai fiksuoti Jurbarko (7,2 ha) ir Kuršėnų (5,6 ha) regioniniuose padaliniuose. Vidutiniškai židinyje kenkėjai pažeidė apie 31% medelių. Kovos priemonės atliktos 8,6 ha želdinių plote.

Pušinių straubliukų skaičiaus mažinimui šviežiose spygliuočių plyno kirtimo biržėse buvo kastos duobelės 399,9 ha plote, t. y. gan panašiam plote kaip ir pernai (2023 m. 346,7 ha). Didžiausiose kirtaviečių plotuose gaudomosios duobelės iškastos Šakių (78,4 ha), Varėnos (56,3 ha) bei Jurbarko (53,1 ha) regioniniuose padaliniuose (6 priedas).

2025 metais pušinių straubliukų populiacija ir daromi pažeidimai turėtų kiek išaugti, nes kenkėjo skaitlingumas dėl vystymosi ypatumų kinta kas antri metai.

Grambuoliai (*Melolontha* sp.)

2024 metais grambuolių lervų pažeidimų želdiniuose bei žėliniuose užregistruota Druskininkų (39,7 ha), Nemenčinės (13,3 ha) ir Varėnos (7,0 ha) regioniniuose padaliniuose, iš viso 60,0 ha plote. Židiniuose vidutiniškai pažeisti 44 procentai medelių. Sanitarinės priemonės netaikytos.

2025 metais grambuolio lervų pažeisti plotai turėtų išlikti panašiam lygmenyje ir gali padidėti, nes žėliniams ir želdiniams kenks III ūgio grambuolių lervos.

Taškuotasis smaliukas (*Pissodes notatus* L.)

Taškuotojo smaliuko židiniai fiksuoti Jurbarko regioniniame padalinyje: 2,7 ha plote, kur buvo pažeisti apie 37 procentai medelių. Priemonės prieš šį kenkėją vykdytos 0,7 ha plote – atsodinti kenkėjų intensyviausiai pažeisti plotai.

INFEKCIŅĒS MEDŽIŲ LIGOS

Valstybiniuose miškuose 2024 m. infekcinės medžių ligos pažeidė 594,9 ha medynų ir želdinių (12 lentelė), t. y. 5,42 procentais mažesnis plotas negu 2023 m. (629,0 ha). Didžiausius plotus užėmė drebulinės kempinės pūdomi medynai (285,0 ha), džiūstantys uosynai (174,3 ha), šakninės pinties pažeisti spygliuočių medynai (111,7 ha) ir pušų ūglių vėžio pažeisti pušies medynai (21,4 ha). Nedaug buvo džiūstančių ažuolynų (2,2 ha) ir miltligės pažeistų ažuolo želdinių (0,3 ha). Ligų pažeisti medžiai sanitariniais miško kirtimais iškirsti 43,2 ha plote, paruošta apie 6,2 tūkst. kietmetrių medienos. 2024 metams chroniškų ligų židiniai lieka 551,4 ha plote.

12 lentelė. Infekcinių ligų pažeisti medynai ir želdiniai 2024 metais

Pažeidimas	Pažeistas plotas, ha	Iškirsta		Lieka, ha
		Plotas, ha	Tūris, ktm.	
Drebulinė pintis	285,0	4,9	772	280,1
Uosių džiūvimas	174,3	3,6	252	170,7
Šakninė pintis	111,7	13,3	1207	98,4
Pušų ūglių vėžys	21,4	21,4	3982	0,0
Ažuolų džiūvimas	2,2	0,0	0	2,2
Miltligė	0,3	0,0	0	0,0
Iš viso:	594,9	43,2	6213	551,4

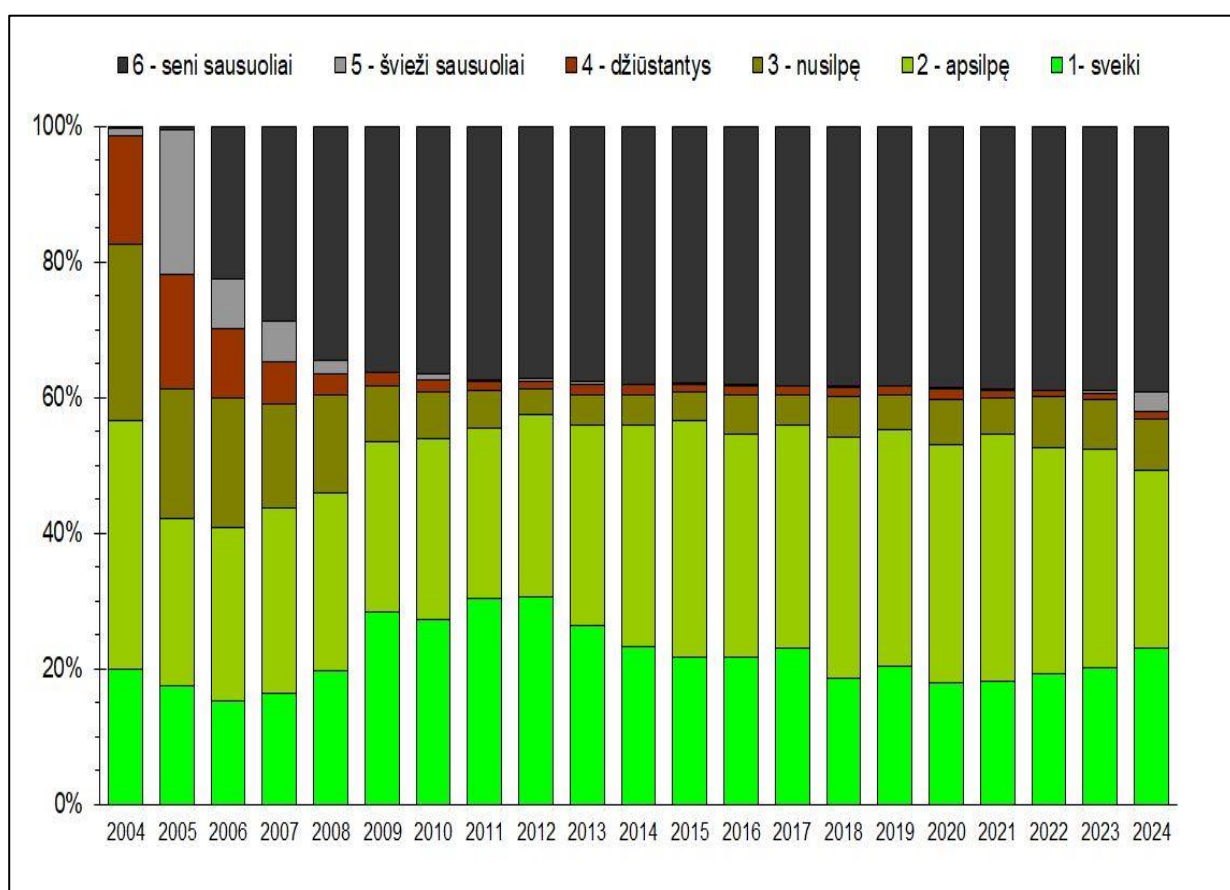
Numatoma, kad 2025 metais didžiausius infekcinių ligų plotus sudarys nesustabdomai džiūstantys uosynai ir drebulinės kempinės pažeisti drebulynai.

Ažuolynų džiūvimas

Ažuolynų džiūvimo pikas fiksuotas 2004-2006 metais. Intensyvios ažuolų džiūties laikotarpiu naujai džiūstantys ažuolynai kasmet apimdavo net iki 7 tūkstančių hektarų plotą. Vėliau ažuolynų būklė stabilizavosi ir naujų džiūstančių ažuolynų kasmet buvo fiksuojama vis mažesniame plote. 2024 metais pažeistų ažuolynų registruota 2,2 ha plote, toks pats plotas kaip ir 2023 metais (2,2 ha). Vidutiniškai židinyje buvo pažeista apie 19 procentų augančių medžių, o vidutinė pažeistų ažuolų defoliacija buvo apie 65 procentai. 2024 metams grybinių ligų pažeistų nesutvarkytų ažuolynų liko 2,2 ha plotas.

2023 metais buvo tęsiamas kasmetinis ažuolynų sanitarinės būklės vertinimas pastoviuose tyrimo bareliuose Valstybinių miškų urėdijos Radviliškio, Panevėžio bei Ukmergės regioniniuose padaliniuose, kuris vykdomas nuo 2004 metų. Bareliuose pagal medžių lajų defoliacijos lygį nustatoma jų sanitarinės būklės kategorija: sveiki medžiai priskirti pirmai kategorijai, apsilpę – antrai, nusilpę – trečiai, džiūstantys – ketvirtai, švieži sausuoliai – penktai, seni sausuoliai – šeštai. 2005 metais buvo ryškus ažuolynų sanitarinės būklės blogėjimas, kuomet švieži sausuoliai

bareliuose sudarė beveik 22 procentus medžių. Nuo 2007 metų stebimas ąžuolų būklės gerėjimas. Stipriausių ąžuolų būklė per porą metų pagerėjo ir stabilizavosi. 2024 metais ąžuolynų sanitarinės būklės tendencijos išliko tokios pačios – 1 ir 2 kategorijų ąžuolų skaičius išliko gan stabilus. Džiūstančių ir nusilpusių medžių dalis bareliuose paskutinius dešimtį metų taip pat yra gan stabili (16 pav.). 2024 metais užfiksuota keturiolika šviežiai nulaužtų ar išverstų ąžuolų iš 451 stebimų (14 priedas). Sveikiausi ąžuolynai įvertinti Ukmergės regioniniame padalinyje (48 proc.), mažiausiai sveikų ąžuolų – Panevėžio (6 proc.) padalinyje. Radviliškio ir Panevėžio regioniniame padalinyje fiksuotas didžiausias nudžiūvusių ąžuolų procentas – 49, mažiausiai medžių nudžiūvo Ukmergės padalinyje – 28 procentai.

16 pav. ąžuolų pasiskirstymas pagal sveikatingumo kategorijas 2004-2024 metais

Vidutinis kategorijos balas 2024 m. yra 3,52 (žemesnis balas rodo sveikesnę medyną: 1 – sveikas medynas, 6 – žuvels). Žaliuojančių ąžuolų (I-IV kategorijos) vidutinis balas yra 1,77, t. y. vyrauja II sveikatingumo kategorijos medžiai, o per metus stebimų žaliuojančių ąžuolų būklė pagerėjo 5 šimtosiomis dalimis (2023 m. – 1,82). Po 2004-2006 metais buvusių masinių ąžuolų džiūvimų, vėliau įvyko medžių pasiskirstymas bei stabilizacija, ir nuo 2009 metų masinis ąžuolų džiūvimas nefiksuojamas. 2025 metais ąžuolynų sanitarinės būklės blogėjimo nelaukiama, nes jau eilę metų stebimų medžių stovis yra stabilus.

Uosynų džiūvimas

2024 metais uosynų buvo likę tik 9,8 tūkst. ha. Iš jų 2,2 tūkst. ha priklauso valstybinės reikšmės miškams. Remiantis Valstybinės miškų tarnybos 2024 m. statistiniais duomenimis, uosynų vidutiniai taksaciniai rodikliai buvo tokie: vidutinis amžius 67 metai, vidutinis skalsumas 0,34, vidutinis tūris 171 kietmetriai/ha, bendras einamasis tūrio prieaugis 5,5 kietmetriai/ha. Mažas vidutinis skalsumas, neigiamas kaupiamas tūrio prieaugis rodo itin intensyvų medžių žuvimą ir iškrentančią medyno tūrio dalį. Labiausiai pažeisti medynai kertami atrankiniais arba plynaisiais sanitariniais miško kirtimais, o likusiųjų būklė ir toliau sparčiai ir pastoviai blogėja.

2024 metais džiūstančių uosynų valstybiniuose miškuose užregistruota 174,3 ha plote, 11,0 procentų mažiau nei 2023 metais (195,9 ha): daugiausia Biržų (50,8 ha), Ukmergės (45,3 ha), Radviliškio (21,2 ha) ir Ignalinos (18,2 ha) regioniniuose padaliniuose. Pažeistuose uosynuose sanitariniai miško kirtimai vykdyti 3,6 ha plote, iškirsti 252 kietmetriai medienos, daugiausia kirsta Joniškio (2,1 ha) regioniniame padalinyje. 2025 metams nesutvarkytų židinių lieka 170,7 ha plote.

Uosynuose medžių džiūvimo intensyvumo mažėjimui prielaidų nėra, yra aiški ir pastovi jų nykimo tendencija, todėl uosių sanitarinės būklės monitoringas nuo 2019 metų nebevykdomas.

2025 metais chroniškas uosynų džiūvimas tęsis, tačiau ligos pažeistų medynų plotas mažės dėl vykdomų sanitarinių miško kirtimų.

Ažuolų lapų miltligė (*Microsphaera alphitoides* Griff. Et Maubl.)

2024 metais azuolų miltligė užfiksuota 0,3 ha plote Jurbarko regioniniame padalinyje.

Ažuolų želdinių/žėlinių būklė 2025 metais priklausys nuo tų metų klimatinių sąlygų. Jei vasara bus vidutiniškai šilta, su vidutiniu kritulių kiekiu, jei pavasariniai ūgliai apšals ar bus pagrauzti vabzdžių ir atauginės, galimas miltligės sukeliančių grybų suaktyvėjimas.

Drebulinė pintis (*Phellinus tremulae* Bond. Et Goriss.)

2024 metais drebulinės kempinės (sin. drebulinės pinties) pažeisti drebulynai užregistruoti 285 ha plote (2,5 proc. mažesniame plote nei 2023 m. – 292,4 ha). Ligotų drebulynų daugiausia užregistruota Kuršėnų (108,1 ha), Panevėžio (71,2 ha), Raseinių (41,1 ha), Biržų (32,3 ha) ir Anykščių (28,4 ha) regioniniuose padaliniuose. Vidutiniškai židiniuose pažeisti apie 34 procentai medžių. 2024 metais iškirsti 4,9 hektarai pažeistų drebulynų, juose paruošta 772 kietmetrių medienos. Drebulynų, su pūvančia stiebų branduolio mediena, 2025 metams lieka 280,1 ha plote.

Drebulinės kempinės židinių plotas tiesiogiai siejasi su dideliu brandžių drebulynų kiekiu. Lietuvos miškų ūkio statistikos duomenimis, 2022 metais valstybiniuose miškuose brandūs drebulynai III ir IV grupių miškuose užėmė 20,7 tūkst. ha plotą.

Numatoma, kad ir 2025 metais išliks panašus ligotų drebulynų plotas.

Šakninė pintis (*Heterobasidion annosum* Fr., Bref.)

2024 metais šakninės pintis židiniai užregistruoti 111,7 ha plote (16 proc. mažiau nei 2023 m. – 133,1 ha). Daugiausia šakninės pintis pažeistų spygliuočių medynų rasta Jurbarko (58,8 ha), Švenčionėlių (15,4 ha), Kretingos (13,9 ha) ir Nemenčinės (8,2 ha) regioniniuose padaliniuose. Pažeidimai likviduoti 13,3 ha plote, ten iškirsti 1207 kietmetriai medienos. 2025 metams šakninės pintis židinių lieka 98,4 ha plote.

Spygliuočių apsaugai nuo šakninės pintis infekcijos 2024 metais ugdomųjų miško kirtimų metu kelmai aptepti 191,0 ha plote infekcijos plitimą mažinančiu preparatu (2023 m. 326,8 ha). Sunaudota 407 kilogramų karbamido. Didžiausi išugdytų jaunuolynų plotai apdoroti karbamidu Druskininkų (61,4 ha), Trakų (43,8 ha), Nemenčinės (26,4 ha), Varėnos (20,5 ha) ir Kazlų Rūdos (16,0 ha) regioniniuose padaliniuose (6 priedas). Šakninei pinčiai atsparūs želdiniai pasodinti 16,8 ha plote Rokiškio (4,4 ha), Mažeikių (11,0 ha) ir Varėnos (1,4 ha) regioniniuose padaliniuose (5 priedas).

Šakninė pintis – chroniška, palaipsniui medžius nudžiovinanti liga. Augančiuose eglynuose miškininkai jos pažeidimų diagnozuoti praktiškai neturi galimybių. Pušynuose šakninės pintis židiniuose džiūvimai suaktyvėja sekančiais metais po sausringų ir kaitrių orų periodų, kai ligos nusilpnintus medžius apninka vabzdžiai, medžių liemenų kenkėjai, todėl pavienių ir nedidelių židinių džiūstančių pušų 2024 m. buvo matoma įvairiuose šalies regionuose valstybiniuose ir privačiuose miškuose. 2025 metais ligos židinių gali būti fiksuojama panašiu lygiu, kaip ir keletą pastarųjų metų.

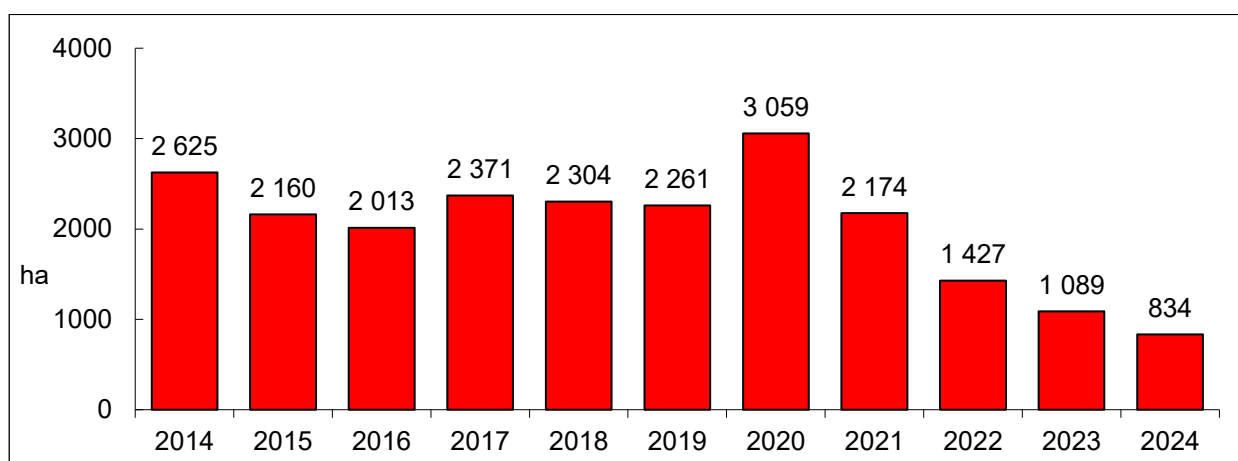
Pušų ūglių vėžys (*Sphaeropsis sapinea* (Fr.) Dyko & Sutton)

Pušų ūglių vėžys užfiksuotas 21,4 ha plote Mažeikių regioniniame padalinyje. Židinyje pažeistų medžių vidutinis kiekis buvo 85 %. 2024 m. šie medynai buvo pažeisti krušos, ir per padarytas žaizdas kamienų bei šakų žievėje *Sphaeropsis sapinea* išplito į medienos audinius. Pažeisti pušynai iškirsti 21,4 ha plote.

Ligos sukėlėjas pažeidžia jaunesnes pušis želdiniuose, žėliniuose, medelynuose, tačiau gali pažeisti ir vyresnius medžius, bei miško medelynus. Masiškai plinta po šilto ir drėgno rudens. Dažniausiai pažeidžia dar nespėjusius pilnai suaugti naujus ūglius.

GYVŪNŲ DAROMI PAŽEIDIMAI

2024 metais gyvūnų padarytų naujų pažeidimų miškuose užregistruota 833,7 ha plote ir yra 23 procentais mažiau nei pernai (2023 m. 1089,2 ha, 17 pav.). Tai mažiausias užregistruotas naujų pažeidimų kiekis per paskutinį dešimtmetį. Daugiausiai žvėrių naujai pažeistų želdinių ir medynų plotų buvo užregistruota Valstybinių miškų urėdijos Kazlų Rūdos (149,3 ha), Dubravos (100,3 ha), Ukmergės (75,0 ha) ir Mažeikių (74,7 ha) regioniniuose padaliniuose (1 priedas). Mažiausiai žvėrių naujai pažeistų plotų registruota Biržų (2,8 ha) ir Raseinių (5,5 ha) regioniniuose padaliniuose.

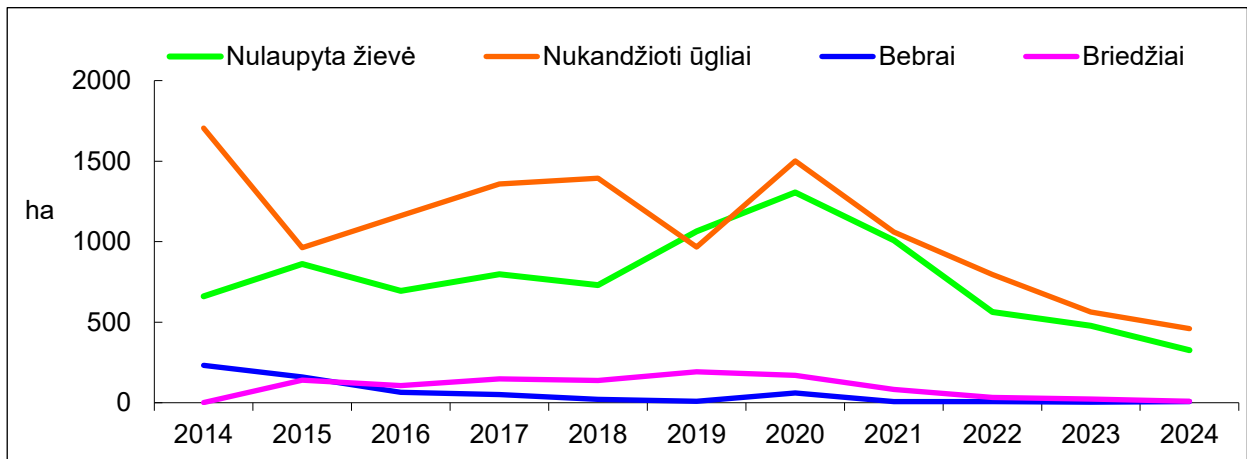
17 pav. Naujai pažeisti miško plotai 2014-2024 m.

Nuo visų naujai užfiksuotų pažeidimų ploto, ūglių nuskabymas sudaro 55,2 procento, žievės nulaupymas – 39,1 procento, briedžių nulaužyti jaunuolynai – 1,2 procento, kormoranų pažeidimai – 3,1 procento, bebrų pažeisti medynai – 0,8 procento, šernų pažeidimai – 0,6 procento, pelinių graužikų pažeidimai – 0,07 procento (13 lentelė).

13 lentelė. Gyvūnų pažeisti želdiniai ir medynai 2024 metais

Pažeidimai	Užregistruota pažeidimų, ha	Atliktos priemonės, ha
nukandžioti ūgliai	459,9	8,1
nulaupyta žievė	326,1	0,0
nulaužytos viršūnės	9,6	0,0
bebrų	7,0	5,2
kormoranų	25,7	0,0
pelinių graužikų	0,6	0,0
šernų	4,8	4,8
Iš viso:	833,7	18,1

2024 metais lyginant su 2023 metais, nukandžiotais ūgliais jaunuolynų plotai sumažėjo 18,3 procentais ir siekė 459,9 ha (2023 m. 562,9 ha, 18 pav.). Nulaupyta žieve medynų plotas apėmė 326,1 ha, jis lyginant su 2023 metais sumažėjo 31,6 procentų (2023 m. 477,0 ha). Pušų jaunuolynuose briedžiai nulaužė viršūnes 9,6 ha plote, 56,2 procentais mažiau nei pernai (2023 m. 21,9 ha). Bebrai patvenkė 7,0 ha medynų, jų padaryta žala padidėjo dvigubai (2023 m. 3,5 ha).

18 pav. Pagrindiniai žvėrių padaryti pažeidimai 2014-2024 metais

Žvėrių populiacijos dinamika

Briedžių populiacija per praėjusius metus padidėjo 1,5 procento, o tauriųjų elnių, kaip jau tapo įprasta, populiacija lyginant su 2023 metais išaugo 12,8 procento (14 lentelė). Nuo 2023 metų stirnų populiacija mažėja, 2024 metais populiacija sumažėjo 3,1 procento. Nuo 2017 metų stirnų populiacija yra padidėjusi 13,4 procento, briedžių – 38,8 procento, o tauriųjų elnių populiacija išaugo 2,3 kartų. Danielių populiacija, lyginant su 2023 metais, padidėjo 6,3 procento, ir nuo 2017 metų yra išaugusi 2,9 kartų. Šernų populiacija nuo 2020 metų 5 metus iš eilės gausėja ir lyginant su 2023 metais padidėjo 2,2 procento. Bebrų populiacija antrus metus iš eilės mažėja ir 2024 metais nustatytas neigiamas 1,0 procento prieaugio pokytis.

14 lentelė. Žvėrių skaičius 2018-2024 metais*

Rūšis	Skaičius, vnt.							Pokytis 2023/2024
	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	
Briedis	16597	18182	19410	19789	20676	20747	21049	302
Elnias	47380	55254	61314	68816	77300	85950	96937	10897
Stirna	155929	170645	180514	169312	172599	167737	162592	-5145
Danielius	5618	7161	9299	10127	13418	12522	13316	794
Šernas	15366	11633	13489	16822	23391	28096	28720	624
Bebras	42396	43148	43551	43355	47325	47248	46755	-493

* - šaltinis: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos tinklalapis -> Medžiojamųjų žvėrių apskaita

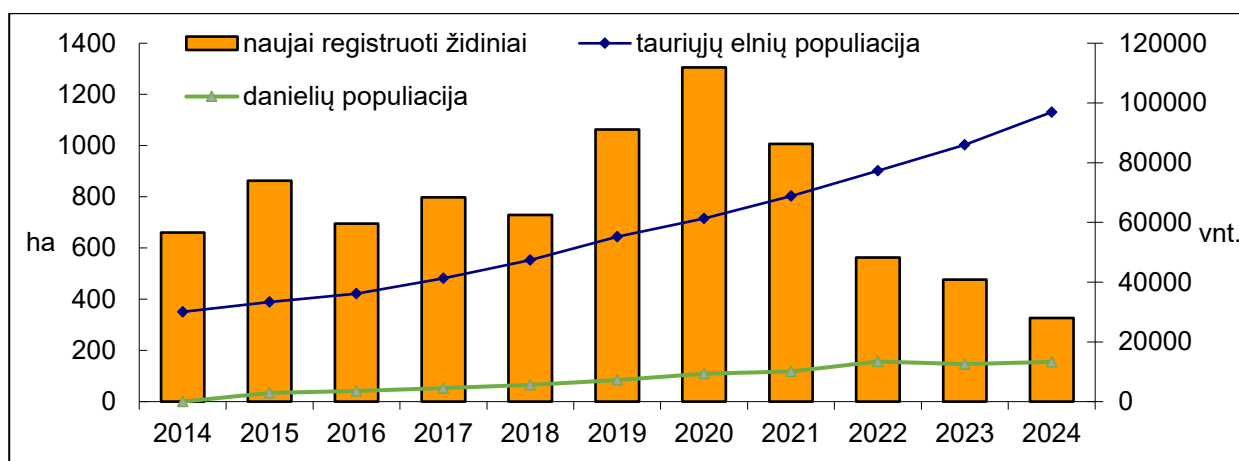
Žvėrių pažeistų plotų likvidavimas

2024 metais žvėrių pažeidimo padarinių likvidavimui priemonės buvo atliktos 18,1 ha plote. Jos vykdytos keturiuose regioniniuose padaliniuose. Priemonės taikė Jurbarko (13,0 ha), Radviliškio (4,4 ha), Kuršėnų (0,5 ha) ir Dubravos (0,2 ha) regioniniai padaliniai.

Žievės laupymas

Medynų su nulaupyta kamienų žieve 2024 metais registruota 15 regioninių padalinių bendrame 326,1 ha plote. Tai yra 31,6 procentų mažiau nei praėjusiais metais (2023 m. 477,0 ha, 19 pav.). Daugiausiai naujų pažeidimų užregistruota Ukmergės (67,7 ha), Kazlų Rūdos (48,2 ha), Mažeikių (45,2 ha) regioniniuose padaliniuose. Pažeidimų likvidavimui sanitarinės priemonės nebuvo vykdomos nei viename regioniniame padalinyje.

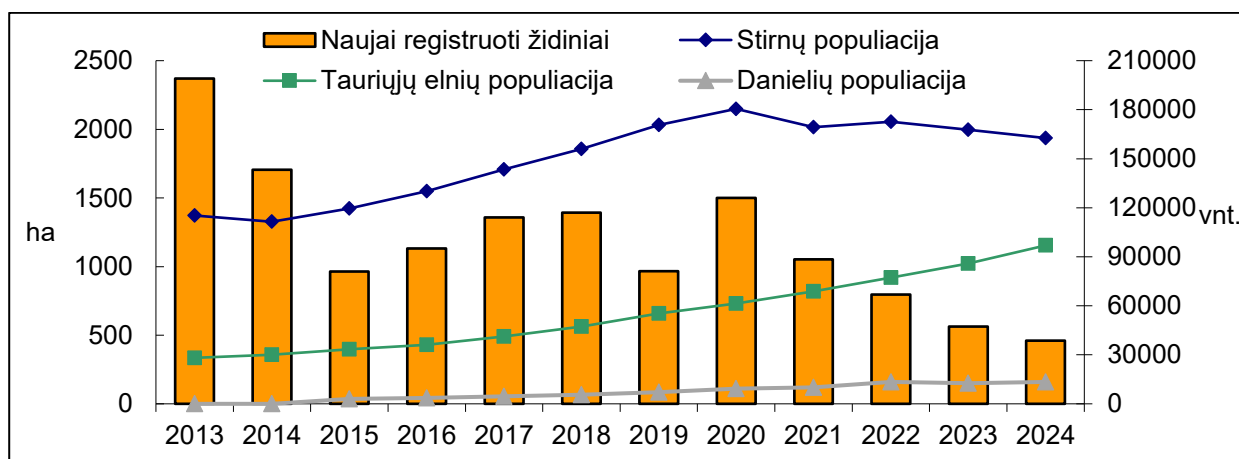
Per praėjusį 10 metų laikotarpį daugiausiai pažeidimų buvo registruota 2019, 2020 ir 2021 metais (19 pav.). 2024 metais plotų dėl žievės nulaupymo registruota mažiausiai per pastarąjį laikotarpį. Tauriųjų elnių populiacija kasmet vidutiniškai padidėja apie 12,9 procento, todėl išlieka grėsmė, kad jų daroma žala miškui gali didėti.

19 pav. Medynų plotų nulaupyta žieve ir žvėrių populiacijos dinamika 2014-2024 m.

Nukandžioti ūgliai

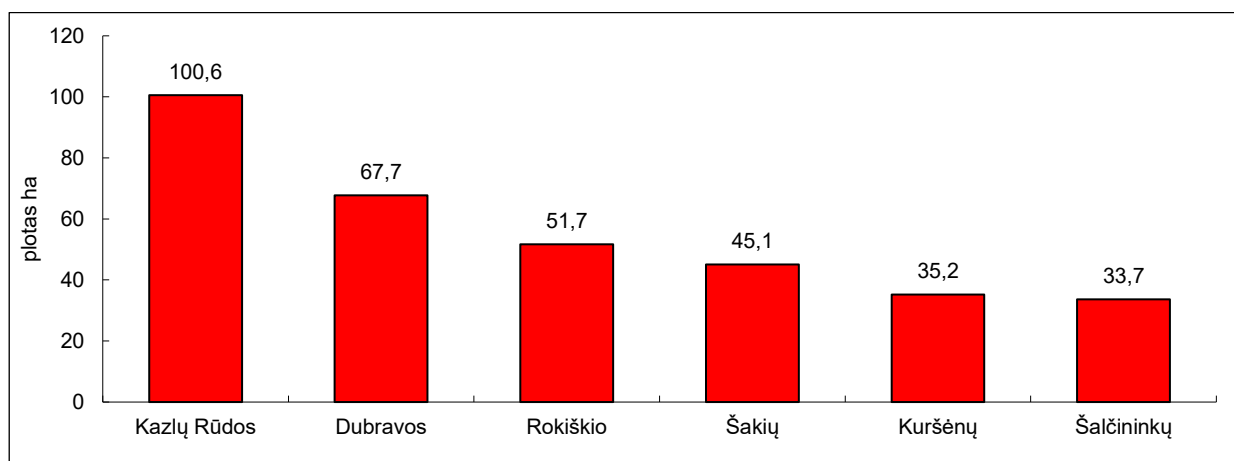
Nuskabytais ūgliais želdinių ir žėlinių 2024 metais užfiksuota 18 regioninių padalinių bendrame 459,9 ha plote, 18,3 procento mažiau nei praėjusiais metais (2023 m. 562,9 ha, 20 pav.). Daugiausiai tokio pobūdžio pažeidimų užfiksuota Kazlų Rūdos (100,6 ha), Dubravos (67,7 ha), Rokiškio (51,7 ha) ir Šakių (45,1 ha) regioniniuose padaliniuose (21 pav.).

20 pav. Miško plotų su nukandžiotais ūgliais ir žvėrių populiacijos dinamika 2013-2024 m.

Per pastarųjų 10 metų laikotarpį daugiausiai želdinių buvo pažeista 2013-2014 metais, vėliau toks didelis pažeidimų skaičius nebuvo registruotas. Po 2023 metais stebėto stirnų populiacijos augimo 2024 metais populiacija sumažėjo 3,1 procento. Per metus tauriųjų elnių populiacija išaugo 12,8 procento, o briedžių padidėjo 1,5 procento, todėl ateityje jų daroma žala gali didėti.

Siekiant pagerinti židiniuose jaunuolynų būklę, 2024 metais sanitarinės priemonės vykdytos tik Jurbarko regioniniame padalinyje 8,1 ha plote.

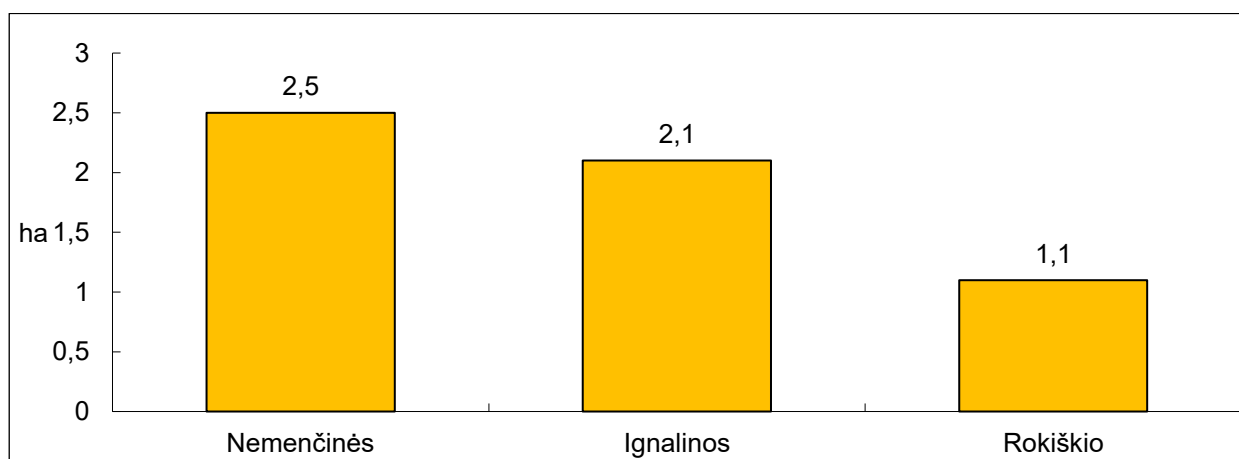

21 pav. Regioniniai padaliniai, kuriuose 2024 m. gausiausiai nukandžiota ūglių

Ateityje ūglių nuskabymo pažeidimas miško jaunuolynuose išliks gausiausias iš gyvūnų daromų pažeidimų.

Briedžių nulaužtos viršūnės

2024 metais briedžių pažeidimų (jaunuolynuose nulaužant pušų viršūnes), fiksuota 7 regioniniuose padaliniuose ir sudarė 9,6 ha plotą. Lyginant su 2023 metais, užregistruotas 56,2 procento mažesnis pažeidimų plotas (2023 m. 21,9 ha). Didžiausia žala fiksuota Nemenčinės (2,5 ha), Ignalinos (2,1 ha) ir Rokiškio (1,1 ha) regioniniuose padaliniuose (21 pav.). Sanitarinės priemonės briedžių pažeistuose jaunuolynų plotuose nebuvo taikytos.

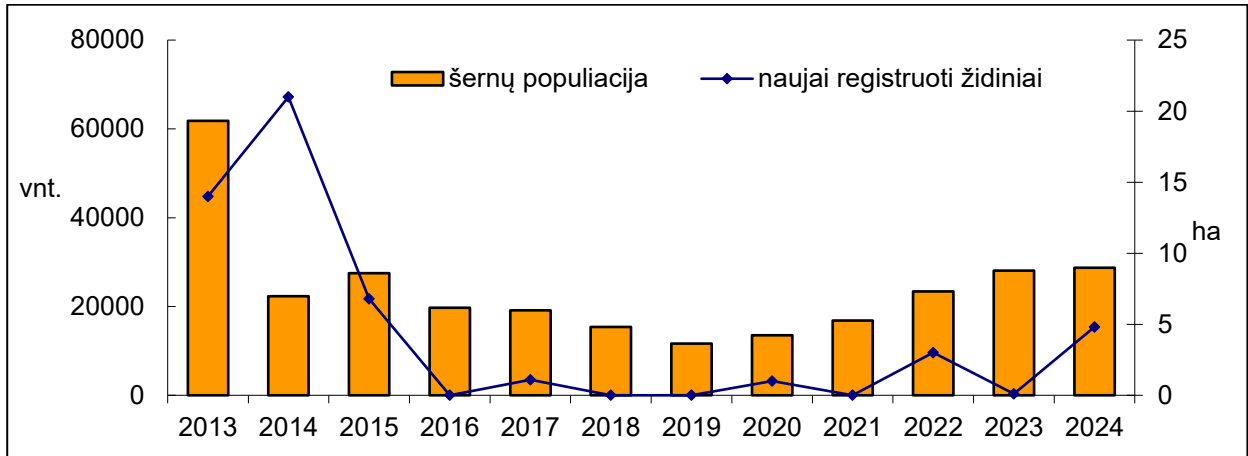

21 pav. Regioniniai padaliniai, kuriuose 2024 metais fiksuoti briedžių pažeistų medynų plotai

Briedžių skaitlingumas nors ir nesparčiai, bet kasmet auga, todėl ir pušies jaunuolynuose viršūnių laužymas turėtų išlikti pastovia problema.

Šernų išrausti medeliai

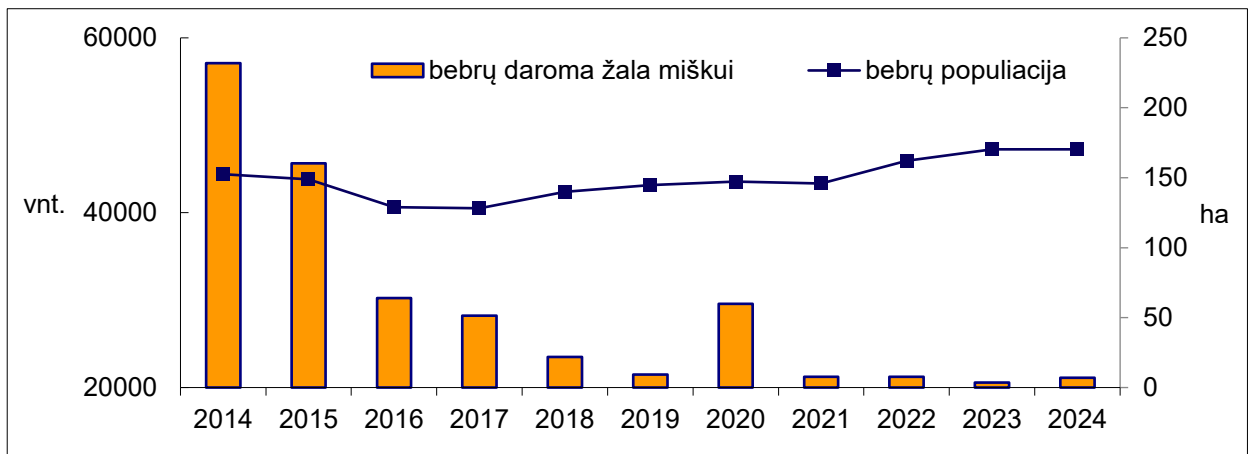
2024 metais šernų daroma žala fiksuota ir sanitarinės priemonės vykdytos tik Jurbarko regioninio padalinio teritorijoje 4,8 ha plote. Šernų populiacija pastaruosius keletą metų didėja, bet išlieka gana maža (23 pav.), todėl šernų daroma žala miškui kol kas nedidelė.

23 pav. Šernų populiacijos ir daromos žalos dinamika 2013-2024 metais

Bebrų žala

Bebrų pažeisti plotai fiksuoti 5 regioniniuose padaliniuose. Per 2024 metus šie gyvūnai naujai patvenkė ar kitaip pažeidė mišką 7,0 ha plote, du kartus daugiau nei 2023 m. (3,5 ha, 24 pav.). Daugiausiai pažeistų medynų fiksuota – Radviliškio (4,4 ha) ir Kuršėnų (1,7 ha) regioniniuose padaliniuose.

24 pav. Bebrų populiacijos ir daromos žalos dinamika 2014-2024 metais

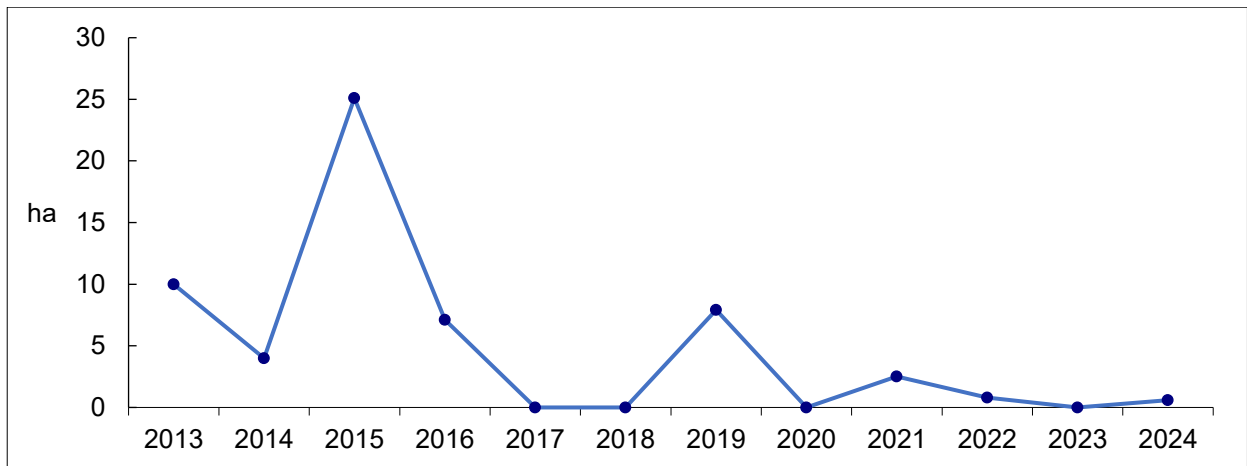
Valstybiniuose miškuose 2024 metais bebrų pažeidimai medynuose atliktomis sanitarinėmis priemonėmis likviduoti penkiuose regioniniuose padaliniuose 5,2 ha plote.

Nuo 2014 metų bebrų populiacija mažai kito, bet jų daromos žalos kiekiai mažėjo ir keletą metų yra itin negausūs. Nuo 2021 metų pažeistų medynų plotai neviršija 10 ha plotą (23 pav.). Kadangi bebrų populiacija 2024 metais šiek tiek sumažėjo, tikėtina, jog ateinančiais metais pažeistų plotų išliks nedidelis mastas.

Pelinių graužikų pažeidimai

2024 metais pelinių graužikų daroma žala fiksuota tik Ukmergės regioniniame padalinyje 0,6 ha plote (25 pav.). Valstybiniuose miškuose sanitarinės priemonės pelinių graužikų pažeistuose miško plotuose nebuvo atliekamos.

25 pav. Pelinių graužikų pažeidimai 2013-2024 metais

Kitų miškams kenkiančių gyvūnų pažeidimai

Kormoranų pažeistų medynų plotai Kretingos regioninio padalinio Juodkrantės ir Nidos girininkijose 2024 metais fiksuoti 25,7 ha plote ir yra 1,9 ha didesniame plote nei 2023 metais (23,8 ha).

Šiuose plotuose medynų pažeidimus mažinančios miško sanitarinės priemonės nebuvo taikytos.

Priemonės miškų apsaugai nuo žvėrių

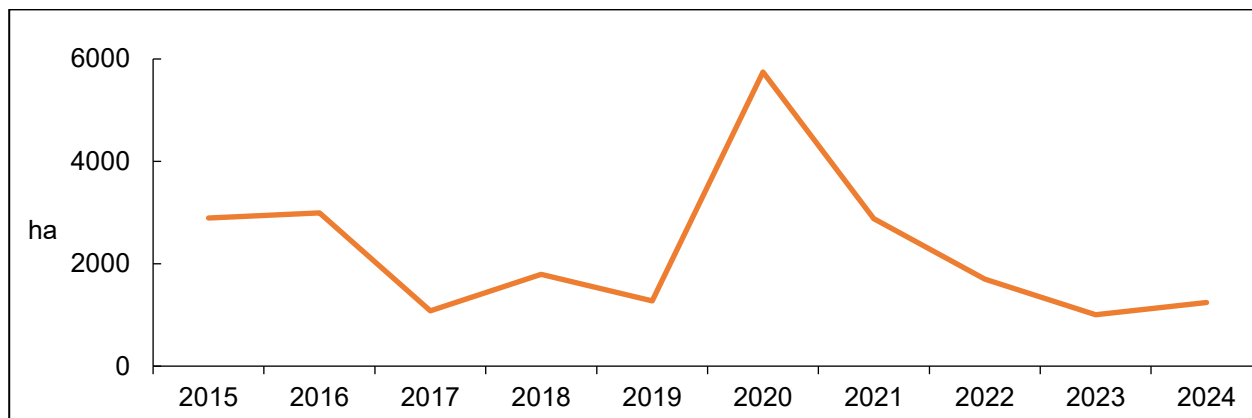
VĮ Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose 2024 metais repelentais nuo elninių žvėrių pažeidimų apdorota 24083,5 ha želdinių, t. y. 2,7 procento mažiau nei 2023 metais (24760,6 ha). Jie naudoti visuose 25 regioniniuose padaliniuose (6 priedas). 2024 metais regioniniai padaliniai, kuriuose buvo didžiausi repelentais apdoroti plotai išliko tie patys kaip ir pernai: Trakų (1714,4 ha), Tauragės (1432,5 ha), Nemenčinės (1427,7 ha), Ukmergės (1369,7 ha) ir Ignalinos (1294,4 ha).

Mechaninėmis apsaugos priemonėmis (tvoromis, individualiomis apsaugomis ir gaubtais, vilna užvyniojant ant ūglių) želdinių apsaugą vykdė 23 regioniniai padaliniai. Šio tipo priemonės nebuvo vykdytos tik Varėnos ir Švenčionėlių regioniniuose padaliniuose. Bendras tomis priemonėmis apsaugotų želdinių plotas 2024 metais sudarė 823,9 ha, t. y. 2,6 procento daugiau nei 2023 metais (803,2 ha). Tvoromis ir individualiomis priemonėmis daugiausia želdinių apsaugota Anykščių (84,0 ha), Rokiškio (70,8 ha), Nemenčinės (63,7 ha) ir Ukmergės (63,0 ha) regioniniuose padaliniuose.

ABIOTINIŲ IR KITŲ VEIKSNIŲ PAŽEIDIMAI

Valstybinės miškų urėdijos administruojamuose miškuose abiotinių veiksnių sukeltų naujų pažeidimų 2024 metais užregistruota 1240,3 ha (2023 metais 1004,2 ha) plote. Toks abiotinių veiksnių pažeidimų plotas yra vienas iš mažiausių per pastaruosius dešimt metų (26 pav.).

26 pav. Abiotinių veiksnių pažeistų medynų plotai 2015-2024 metais

15 lentelė. Abiotinių ir antropogeninių veiksnių pažeidimai 2024 m.

Pažeidimas	Plotas, ha	
	Užregistruota	Atlikta priemonių
Gaisrai	39,3(35)	11,3(2,6)
Sausra	14,0(223,8)	5,4(39,3)
Sniegas/ledas	20,5(58,8)	6,8(53,9)
Šalnos	40,3(63,1)	7,0(5,3)
Užmirkimas	9,7(9,6)	5,1(7,1)
Vėjas	1116,5(613,9)	1047,3(574)
Iš viso abiotinių:	1240,3(1004,2)	1082,9(682,2)
Antropogeniniai	25,5	3,7

2024 metais abiotinių veiksnių padaryti pažeidimai sudarė 18,6 procento nuo visų miškuose naujai užregistruotų pažeidimų (2023 m. 11,5 proc.). Kaip jau yra įprasta, didžiąsą dalį abiotinių veiksnių sukeltų

pažeidimų sudarė vėjo pažeidimai, t. y. 90,0 proc. nuo visų abiotinių veiksnių pažeidimų arba 16,7 proc. nuo viso bendro pažeidimų kiekio. Visi kitų abiotinių pažeidimų plotai buvo santykinai nedideli (15 lentelė).

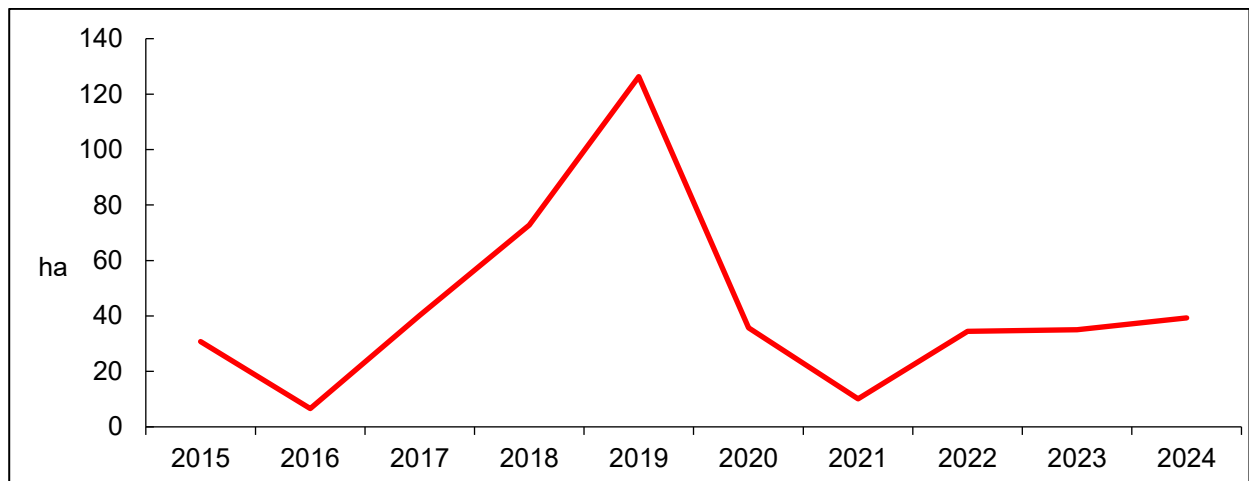
2024 metais Valstybinių miškų urėdijos du regioniniai padaliniai savo administruojamose teritorijose užregistravo žmoniškųjų veiksnių miškuose sukeltus pažeidimus 25,5 ha plote. Šie pažeidimai buvo fiksuoti kariniuose poligonuose esančių valstybinių miškų plotuose ir buvo susiję su kariuomenės pratybų ir mokymų metu vykdomais šaudymo ar judėjimo su karine technika veiksmams.

Gaisrai

Keičiantis klimatui, ir vis dažniau pasireiškiant ekstremalioms orų sąlygoms su sausringais ir karštais orais, vis dažniau susidaro palankios sąlygos gaisrams kilti. 2024 metai taip pat nebuvo išimtimi. Jau gegužės ir birželio mėnesiais gamtoje buvo jaučiamas drėgmės stygius. Trumpam

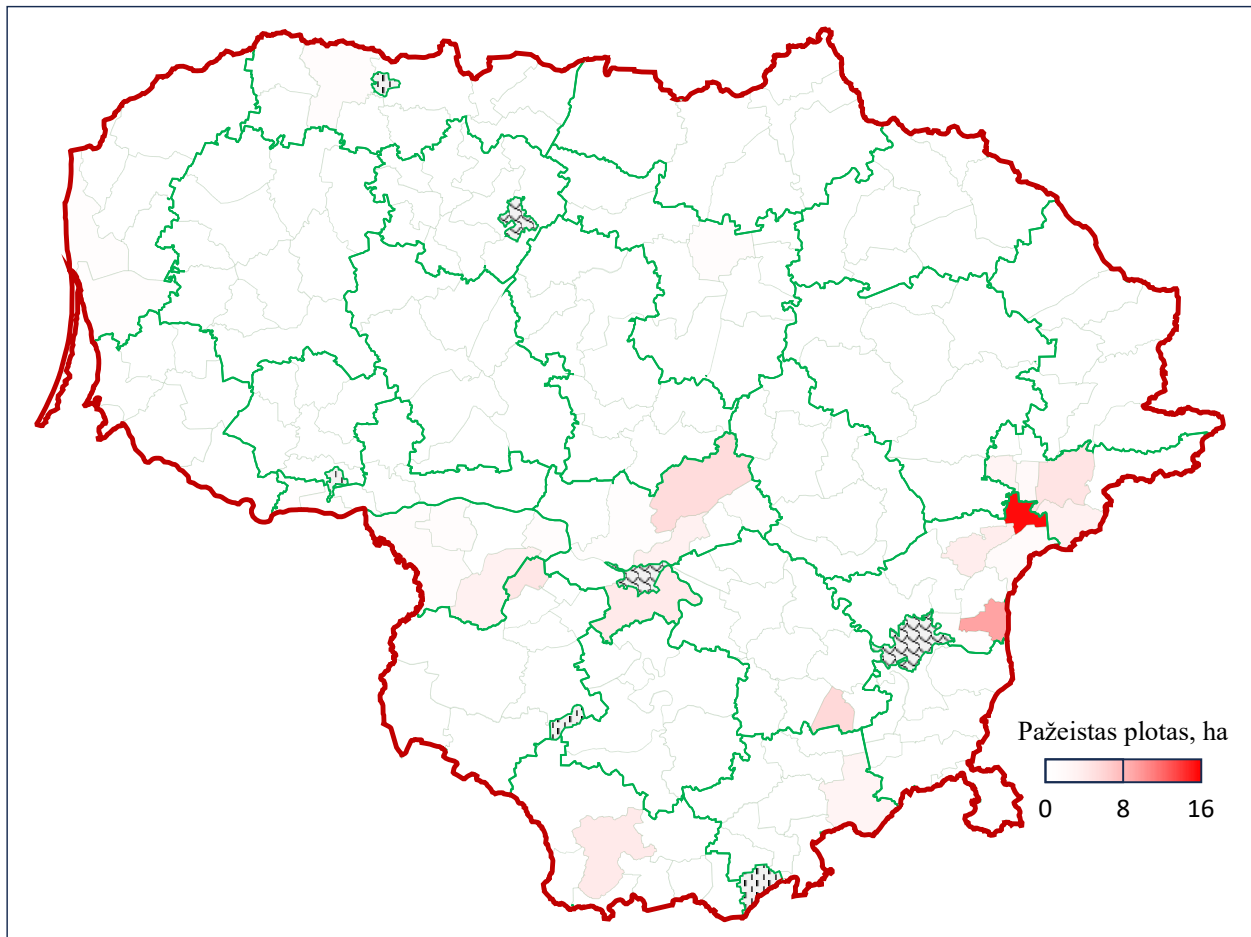
situacija buvo pasikeitusi tik liepos viduryje, kai iškrito gerokai daugiau kritulių nei vidutiniškai įprasta šį mėnesį. Tačiau situacija iš esmės pasikeitė antroje vasaros pusėje, kai rugpjūčio mėnesį įsivyravo labai sausi ir karšti orai. Šis sausringas laikotarpis, prasidėjęs rugpjūčio mėnesį, užsitęsė iki spalio mėnesio pabaigos. Per sausringus laikotarpius nuo gegužės iki rugsėjo daug kur miškuose buvo fiksuota aukšta IV miškų gaisringumo klasė, o vietomis buvo pasiekta net ir V miškų gaisringumo klasė.

Pagal Valstybinės miškų urėdijos regioninių padalinių įrašus Abiotinių veiksnių, miško ligų, vabzdžių ir žvėrių padarytų pažeidimų bei atliktų priemonių registravimo žurnale, 2024 metais gaisrų pažeidimai Valstybinės miškų urėdijos patikėjimo teise valdomuose miškuose užregistruoti 39,3 ha plote (27 pav.).

27 pav. Gaisrų pažeistų medynų plotai 2015-2024 metais

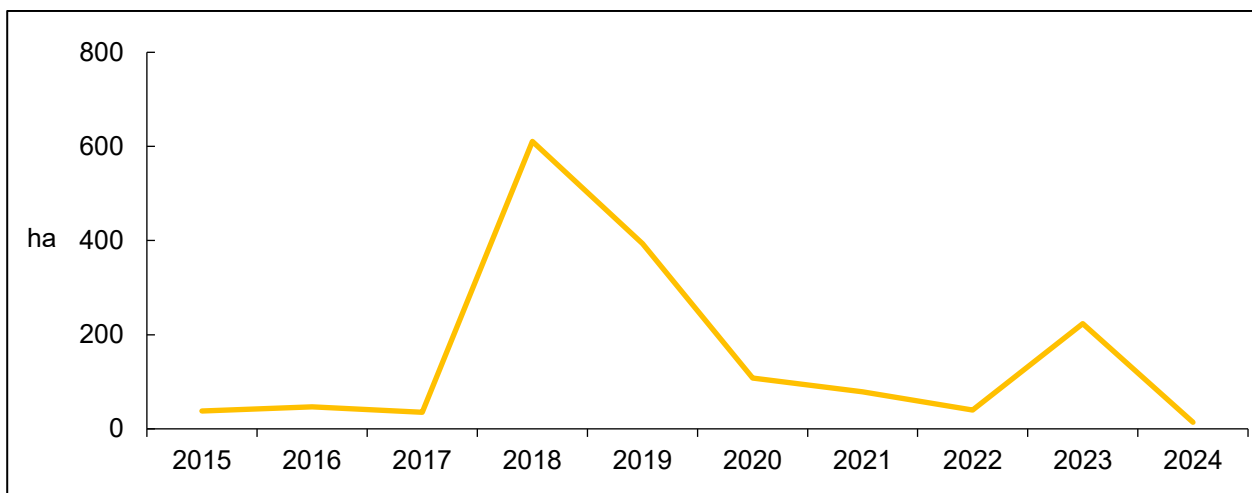
Daugiausia miško gaisrų pažeidimų 2024 m. užregistravo Nemenčinės regioninis padalinys (28 pav.). Iš viso šis padalinys gaisro pažeidimų užregistravo 22,6 ha plote. Daugiausia nuo gaisrų nukentėjo Meškerinės girininkijos miškai 15,3 ha plote. Gaisras kilo šalia karinio poligono dėl jame vykdytų karinių pratybų. Didelis gaisras fiksuotas ir Taurijos girininkijos teritorijoje 5,8 ha plote. Taip pat gaisrų fiksuota šio padalinio Pabradės (1,1 ha), Žaliašilio (0,3 ha) ir Vilnios (0,1 ha) girininkijų miškuose. Nemažai miškų gaisrų kilo Dubravos regioninio padalinio Girelės girininkijoje (2,2 ha), Druskininkų regioninio padalinio Leipalingio girininkijoje (1,3 ha), Kazlų Rūdos regioninio padalinio Novos girininkijoje (1,6 ha), Švenčionėlių regioninio padalinio Žeimenos girininkijoje (1,7 ha), Trakų regioninio padalinio Žeronių girininkijoje (2,4 ha). Kitaip nei ankstesniais metais, gaisrų žala miškams buvo ryški, ir net 11,3 ha plote buvo vykdyti sanitariniai miško kirtimai ir iškirsti labai pažeisti medžiai, tame tarpe plynai buvo iškirsti 8,9 ha, daugiausia – 7,2 ha Nemenčinės regioninio padalinio Meškerinės girininkijoje.

28 pav. Miško gaisrai Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose 2024 metais.

Sausra

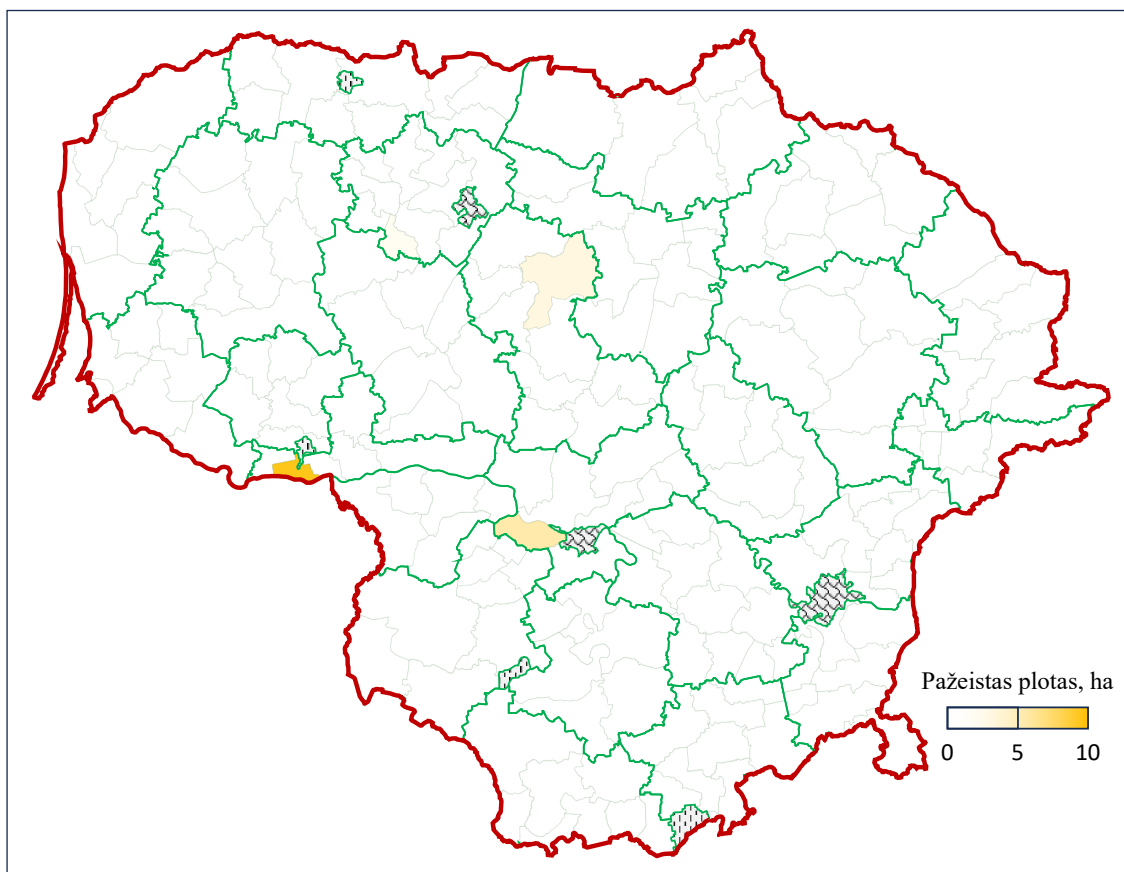
Nors 2024 metais, didžiąją augalų vegetacijos sezonas dalį, buvo fiksuotas drėgmės stygius (išskyrus liepos mėnesį) ir net fiksuoti stichiniai meteorologiniai reiškiniai – sausros (žr. skyrelį „Užregistruoti stichiniai ir katastrofiniai meteorologiniai reiškiniai“), tačiau sausros sukeltų pažeidimų valstybiniuose miškuose registruota palyginus labai mažai.

29 pav. Sausros pažeistų miškų plotai 2015-2024 metais

2024 metais sausros pažeidimus užregistravo tik keturi Valstybinės miškų urėdijos regioniniai padaliniai 14,0 ha plote. Tai yra mažiausias užregistruotas sausros pažeistų miškų plotas per paskutiniuosius dešimt metų (29 pav.). Sausros pažeistus miško želdinius registravo Valstybinių miškų urėdijos Dubravos (3,3 ha), Jurbarko (9,0 ha) ir Kuršėnų (0,5 ha) regioniniai padaliniai, o pažeistus medynus registravo Radviliškio (1,2 ha) regioninis padalinys (30 pav.).

Miško želdiniuose pažeidimai dažniausiai registruoti nederlingose smėlio augavietėse. Užsitęsęs sausringiems orams, lengvuose smėlio dirvožemiuose naujai pasodintiems želdiniams trūko drėgmės, šaknų sistemos negalėjo tinkamai aprūpinti sodmenų vandeniu, todėl dalis pasodintų sodmenų žuvo.

30 pav. Sausrų pažeidimai šalies miškuose 2024 metais.

Radviliškio regioninio padalinio Baisogalos girininkijoje buvo registruoti sausros pažeidimai medyne 1,2 ha plote. Medynas augo durpingoje dirvoje, kadaise nusausintoje pelkinėje augavietėje. Išskirtus gretimus medynus ir nuo žievėgraužio tipografo pradėjus džiūti ar nudžiūvus eglėms, kurios buvo mišrios rūšinės sudėties medyne, dirvos paviršių pasiekė daugiau saulės šviesos. Vyraujant karšties ir sausiams orams, durpiniai dirvožemiai taip perdžiūvo, kad dėl vandens trūkumo net ir brandžių beržų šaknys nebesugebėjo aprūpinti medžių vandeniu, todėl dalis medžių pradėjo džiūti. Dalyvaujant Valstybinės miškų tarnybos Miško sanitarinės apsaugos

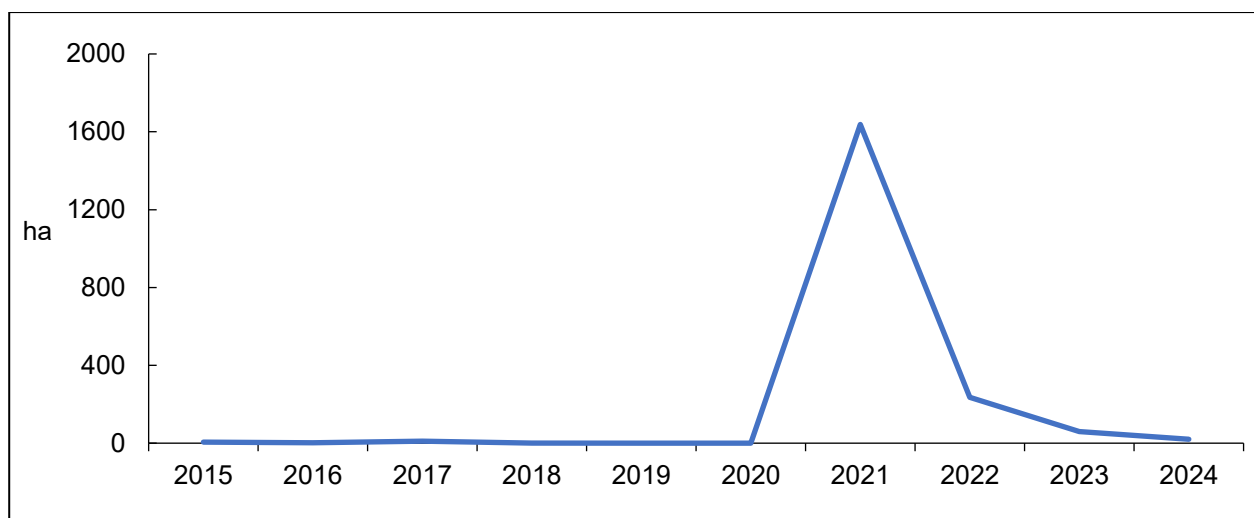
specialistui, medynas buvo įvertintas ir priimtas sprendimas, kad medyne yra pakankamai sanitariniais miško kirtimais kirštinių medžių, todėl jame pagrįstai gali būti vykdomi plynieji sanitariniai miško kirtimai, ir medynas buvo iškirštas.

Karšti orai su užsitęsusiais sausringais laikotarpiais labai trikdė eglių normalų augimą, ypač vyresniuose medynuose. Nors sausros pažeidimų eglynuose ir nebuvo registruota, tačiau sausros veiksnys kartu su kaitromis buvo ir yra pagrindinės priežastys, spartinančios eglynų džiūvimą. Karščių ir sausrų nusilpnintus eglynus labai gausiai užpuolė pavojingi eglių liemenų kenkėjai ir juos nudžiovino. 2024 metų aktyviosios augalų vegetacijos metu vyravusių karštų ir sausų poveikis bei pasekmės pasijus medynams ir 2025 metais, ypač – vyresniems eglynams.

Sniegas

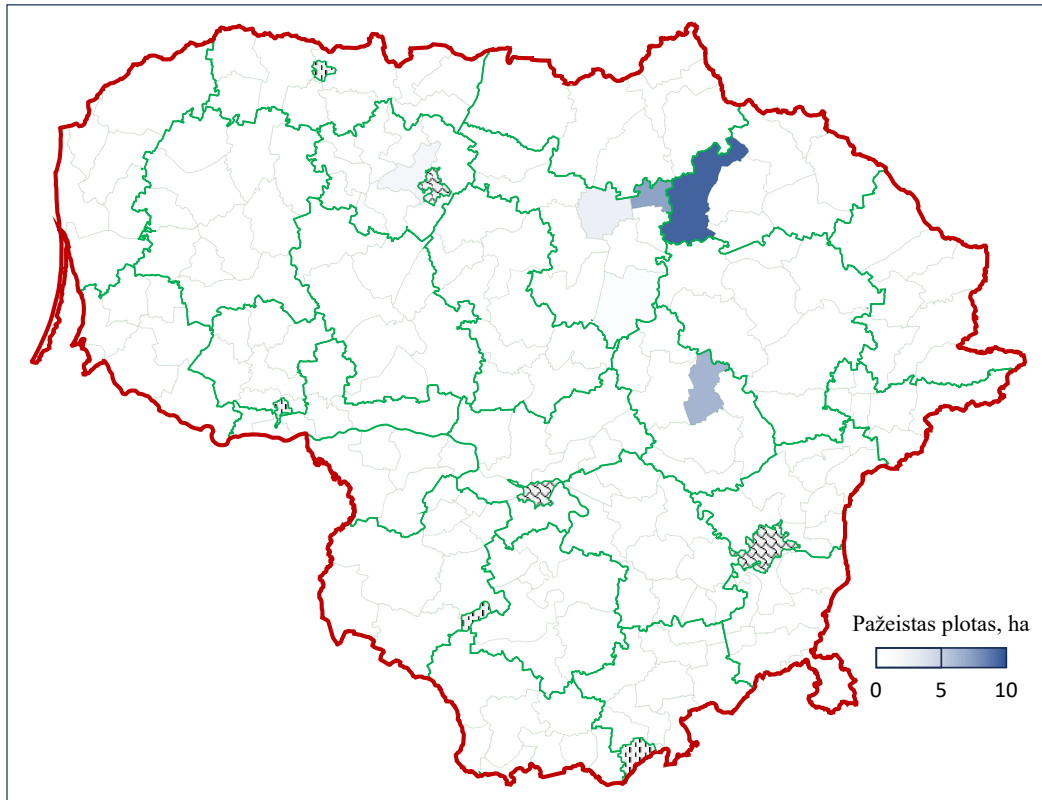
Šiltėjant klimatui, šalies teritorijoje vis dažniau pasitaiko atvejų, kai per labai trumpą laiką iškrenta gausus mišrių kritulių kiekis. Iškritus gausiam tokių kritulių kiekiui, per trumpą laiką susidaro šlapio sniego apdrabos, kurios yra labai pavojingos įvairiems inžineriniams įrenginiams, statiniams, o taip pat ir medžiams. 2024 metais šalies miškams daugiausia žalos padarė balandžio mėnesio gale iškritęs gausus šlapio sniego kiekis. Susidarius šlapio sniego apdrabai, jauni beržai ir drebulės dažniau už kitus medžius neatlaikė didelio svorio, todėl buvo išlankstyti. Stiprus nulenkimasis yra žalingas medžiams, todėl išlieka didelė tikimybė, kad ateityje šie medžiai neišgyvens ir nudžius.

2024 metais sniego pažeistų medynų registravo keturi Valstybinių miškų urėdijos regioniniai padaliniai 20,5 ha plote. Toks registruotas sniego pažeistų medynų kiekis yra mažiausias per paskutinius keturis metus (31 pav.). Tačiau dideli kiekiai pažeistų medžių galėjo likti neužregistruoti, kadangi daug kur beržai ir drebulės buvo pažeisti nedideliu intensyvumu kitų medžių rūšių medynuose, ir tokie pažeidimai neatitiko židinio kriterijaus.

31 pav. Sniego, ledo pažeistų miškų plotai 2015-2024 metais

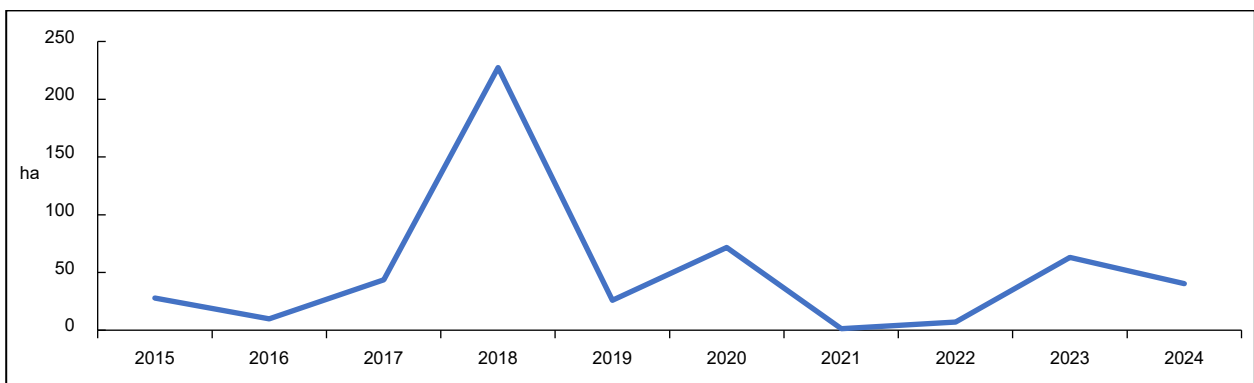
2024 metais daugiausia sniego pažeidimų buvo registruota Valstybinės miškų urėdijos Rokiškio regioniniame padalinyje 9,1 ha. Sniego pažeidimų registruota taip pat Panevėžio (6,5 ha), Ukmergės (4,4 ha) ir Kuršėnų (0,5 ha) regioniniuose padaliniuose (32 pav.).

32 pav. Sniego pažeidimai šalies miškuose 2024 metais.

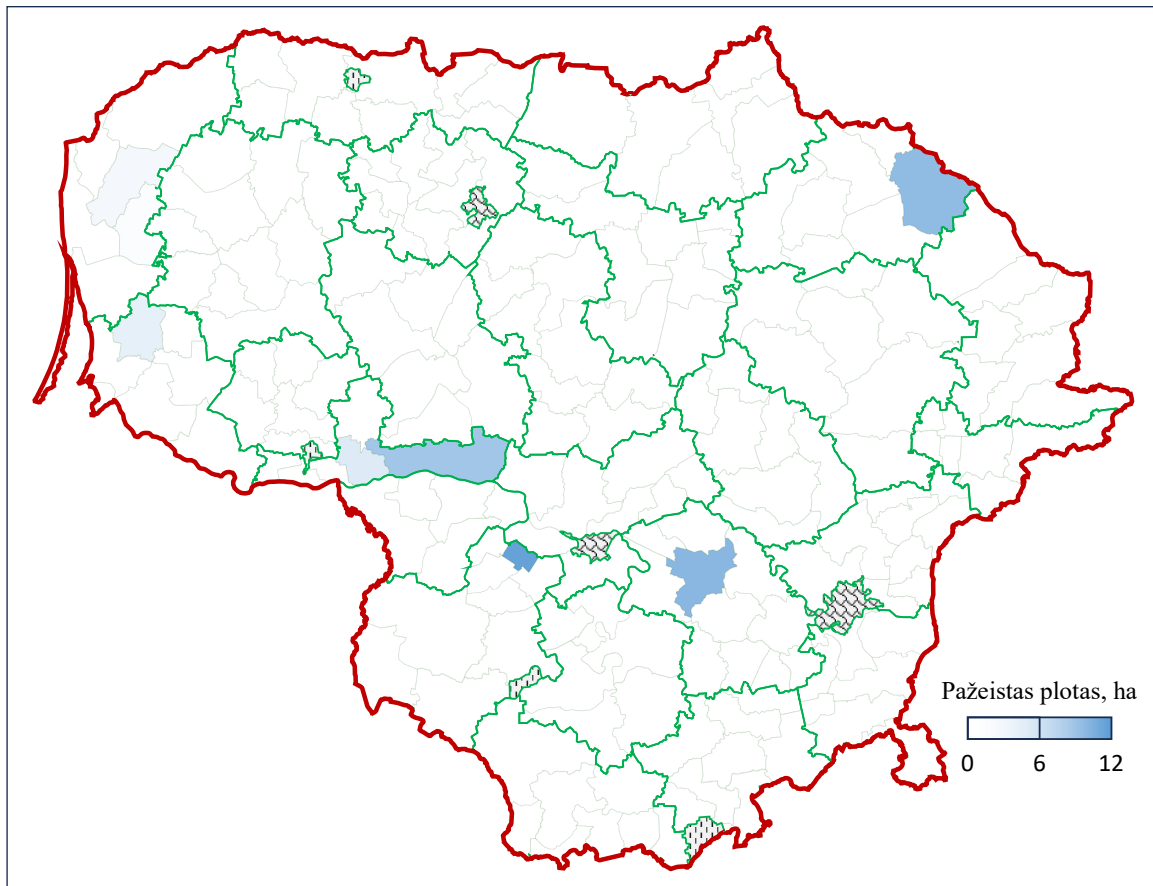
Šalnos

Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos duomenis, 2024 metais šalies teritorijoje gegužės mėnesį, augalų aktyviosios vegetacijos metu buvo fiksuota šalnų atvejų. Buvo fiksuota ir labai stiprių šalnų, pasiekusių stichinio meteorologinio reiškinio kriterijus, tačiau šie atvejai fiksuoti labai lokaliai. Vėlyvosios pavasarinės šalnos ypač pavojingos jauniems medeliams, kadangi naujai pradėję augti švieži medžių ūgliai yra neatsparūs šalčiui, ir paveikti neigiamų temperatūrų greitai žūva.

33 pav. Šalnų pažeistų želdinių plotų dinamika 2015-2024 metais

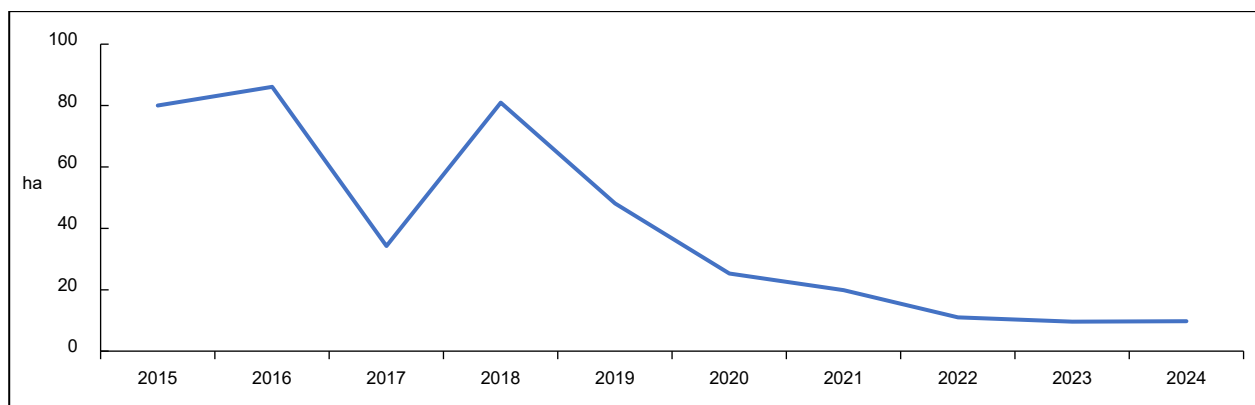
2024 metais šalnų pažeidimų Valstybinių miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose buvo fiksuota 40,3 ha plote. Toks šalnų pažeidimų kiekis nors ir yra vienas iš didesnių kiekių per paskutiniuosius dešimt metų (33 pav.), tačiau santykinai nėra labai didelis.

34 pav. Šalnų pažeidimai šalies miškuose 2024 metais

Lokalius šalnų pažeidimus želdiniuose registravo Valstybinių miškų urėdijos šeši regioniniai padaliniai (34 pav.). Šalnų pažeidimus fiksavo Valstybinių miškų urėdijos Kazlų Rūdos (11,2 ha), Jurbarko (9,4 ha), Trakų (8,6 ha), Rokiškio (8,1 ha), Šilutės (1,8 ha) ir Kretingos (1,2 ha) regioniniai padaliniai. Medelių būklę gerinančios priemonės netaikytos.

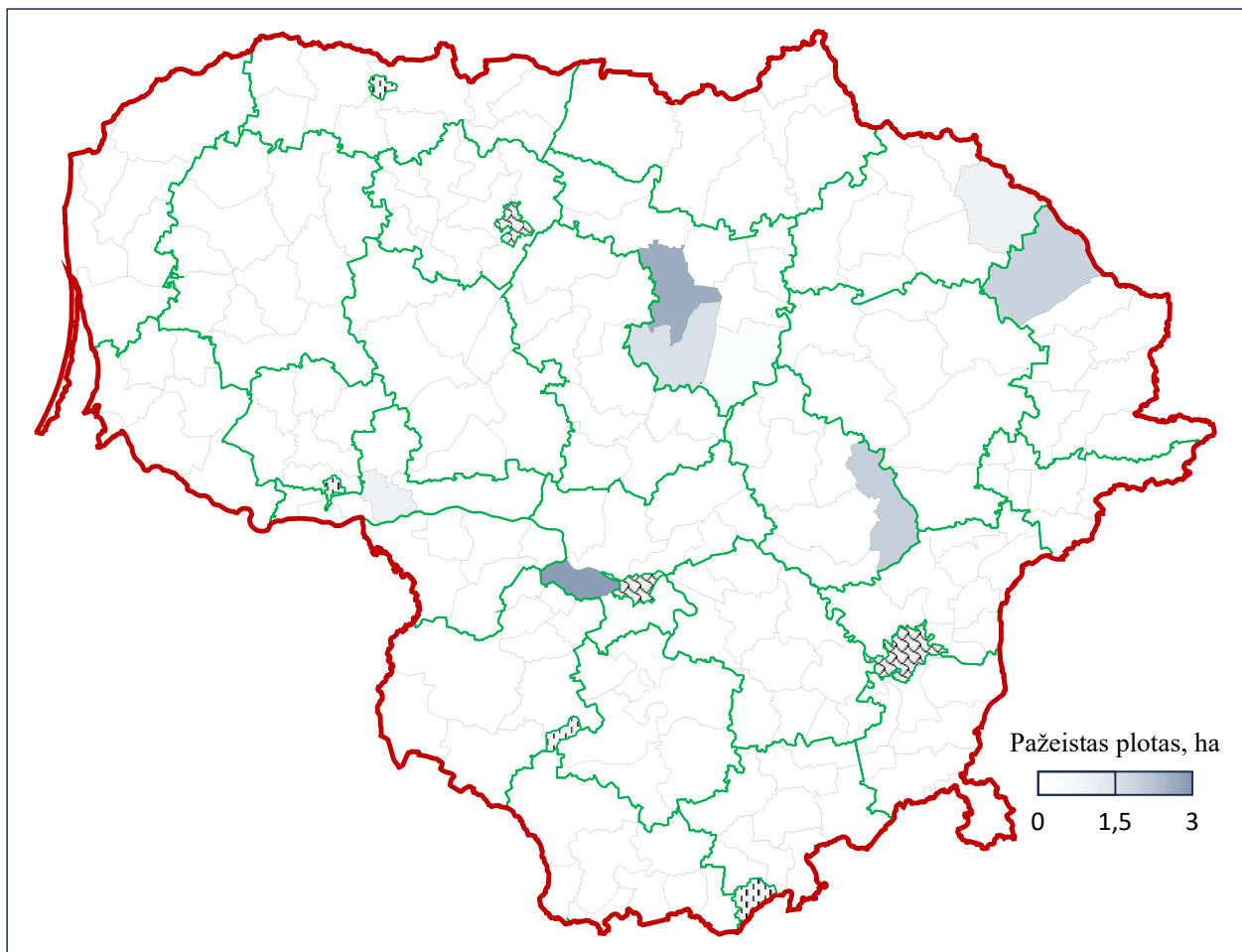
Užmirkimas

35 pav. Užmirkimų pažeidimai šalies miškuose 2015-2024 metais

2024 metais bendras vidutinis iškritęs kritulių kiekis buvo šiek tiek mažesnis už daugiameses normas. Tačiau atskirais mėnesiais ir atskirose šalies teritorijos dalyse iškritęs kritulių kiekis pasiskirstė labai netolygiai. Pasitaikė mėnesių, kai atskirose šalies dalyse iškrito 1,3-1,9 ir net 2,5 daugiamesės mėnesių kritulių normos. Nors atskirose vietose ir iškrito dideli kiekiai kritulių, tačiau ilgam nesusidarė perteklinės drėgmės kiekis ir buvo išvengta didesnių neigerų pasekmių.

2024 metais užmirkimų pažeidimai medynuose buvo registruoti keturiuose Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose 9,7 ha plote. Tai yra antras mažiausias registruotas užmirkimo pažeidimų kiekis per paskutiniuosius dešimt metų (35 pav.).

36 pav. Užmirkimo pažeidimai šalies miškuose 2024 metais

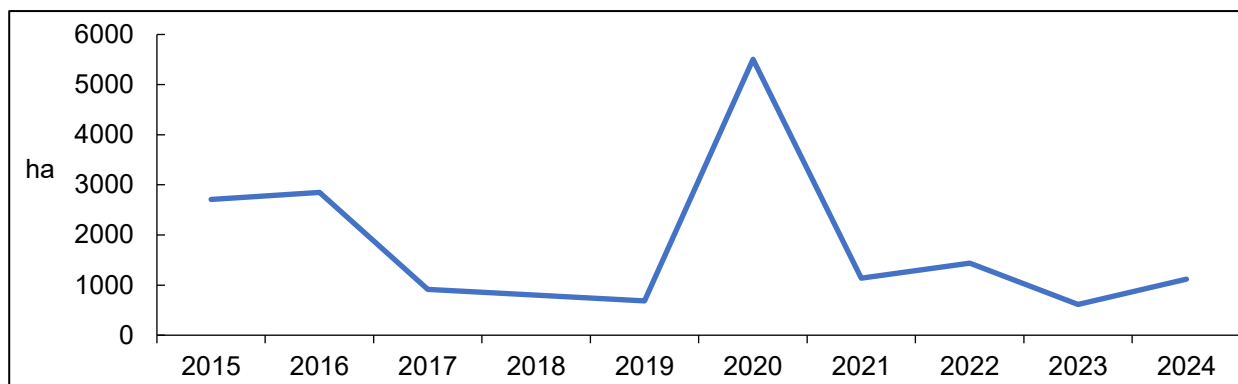
Užmirkimo pažeistų plotų registravo Valstybinės miškų urėdijos Panevėžio (3,4 ha), Dubravos (2,8 ha), Ukmergės (1,4 ha), Ignalinos (1,3 ha), Jurbarko (0,4 ha) ir Rokiškio (0,4 ha) regioniniai padaliniai (36 pav.). Dalyje plotų, kuriuose vanduo užsilaiškė ilgesnį laiką, teko vykdyti sanitarinius miško kirtimus, kai kur net ir plynuosius (3,7 ha), nes kitomis priemonėmis pagerinti medynų sanitarinės būklės nebuvo galimybių.

Vėjas

2024 metai, kaip jau tampa įprasta Lietuvoje, nebuvo nei vieno mėnesio, kad visoje šalies teritorijoje ar jos atskirose dalyse, nebūtų fiksuota pavojingų vėjų atvejų, kuomet vėjo greitis siekia 15-27 m/s. Per metus buvo trys mėnesiai, kai fiksuoti labai stiprūs vėjai, dažniausiai lokaliai pasiekę stichinio meteorologinio reiškinių kriterijų (žr. skyrelį „Užregistruoti stichiniai ir katastrofiniai meteorologiniai reiškiniai“). Tokių labai stiprių vėjų ar jų gūsių buvo lokaliai fiksuota liepos, lapkričio ir gruodžio mėnesiais. Šalies miškams daugiausia žalos padarė liepos mėnesį du kartus praūžę labai stiprūs vėjai (žr. skyrelį „2024 metų meteorologinės sąlygos“, „Vėjas“). Labiausiai intensyvūs vėjo pažeidimai buvo fiksuoti šiaurės centrinėje, centrinėje ir centrinėje pietryčių šalies dalyse.

2024 metais vėjo pažeidimus registravo Valstybinės miškų urėdijos 23 regioniniai padaliniai 1116,5 ha plote. Toks pažeistų medynų plotas yra ketvirtas mažiausias per paskutiniuosius dešimt metų (37 pav.).

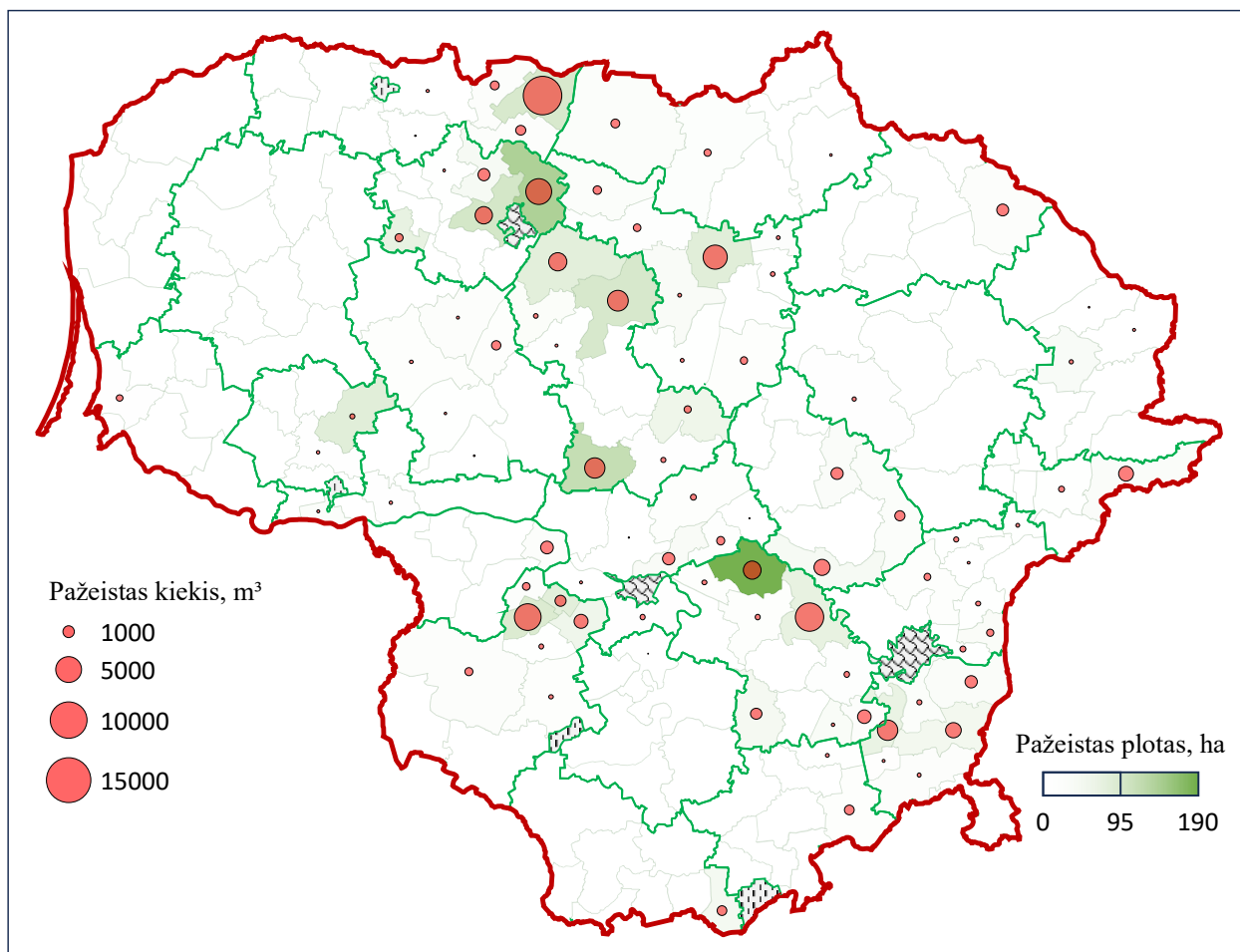

37 pav. Vėjo pažeistų medynų plotų dinamika 2015-2024 metais

Tuo tarpu fiksuotas pažeistų medžių tūris buvo ketvirtas didžiausias per paskutinius dešimt metų, nes didžiojoje dalyje pažeistų medynų, pažeidimai buvo labai koncentruoti (38 pav.).

Atsižvelgiant į pažeidimo mastą, labiausiai nuo vėjų nukentėjo ir didžiausią pažeistų medžių kiekį registravo Valstybinių miškų urėdijos Mažeikių regioninis padalinys 12595 m³ 61,0 ha plote, iš kurių vien tik Skaistgirio girininkija registravo net 11179 m³ 51,8 ha plote. Kadangi didelė dalis Skaistgirio girininkijos teritorijos medynų jau buvo pažeisti 2023 metais praūžusių stiprių vėjų, todėl 2024 metais pažeistų medynų mastas dar gerokai išaugo. Daug vėjo pažeidimų registravo ir Trakų (11519 m³ 246,7 ha plote), Radviliškio (9743 m³ 196,5 ha plote), Kazlų Rūdos (8879 m³ 117,3 ha plote), Kuršėnų (8862 m³ 206,8 ha plote) regioniniai padaliniai, tačiau didesniuose medynų plotuose nei Mažeikių regioninis padalinys. Tuo tarpu Žemaitijoje, pietinėje ir rytinėje šalies dalyje esantys regioniniai padaliniai vėjo pažeidimų registravo labai mažai ar iš vis neregistravo.

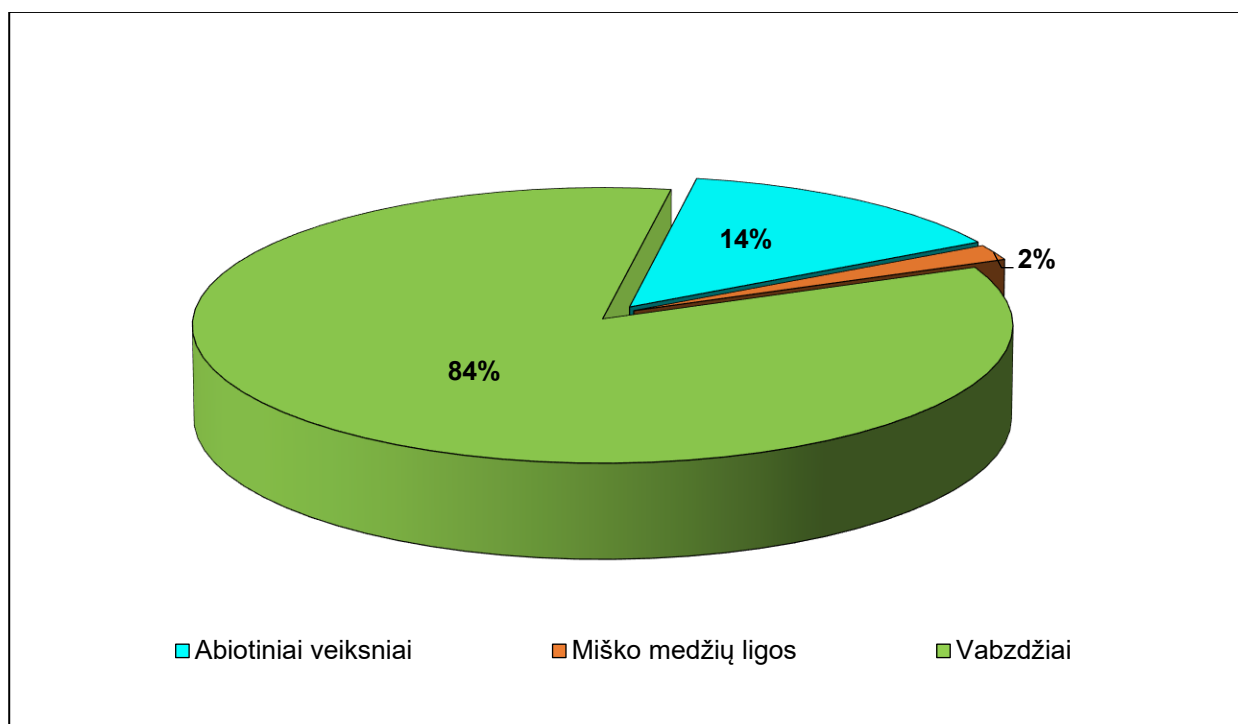

38 pav. Vėjo pažeidimai miškuose 2024 metais

PLYNAISIAIS MIŠKO KIRTIMAIS IŠKIRSTI MEDYNAI BEI ŽUVĘ ŽELDINIAI, ŽĖLINIAI

2024 metais valstybiniuose miškuose nuo įvairių miškui žalingų veiksnių (vabzdžių pakenkimų, miško medžių ligų, abiotinių veiksnių padarinių, žvėrių pažeidimų) iškirsta medynų plynai arba žuvo želdinių, žėlinių 1794,1 ha plote (3 priedas), tai yra 29,7 % mažiau nei 2023 metais (2551,1 ha). Buvo iškirsti 425893 kietmetriai medienos (2023 m. kiršta 637406 ktm.).

Daugiausiai plynaisiais miško kirtimais (toliau tekste – plynai) pažeistų medynų buvo iškirsta dėl vabzdžių pakenkimų (1503,4 ha) bei abiotinių veiksnių poveikio (253,1 ha, 39 pav.).

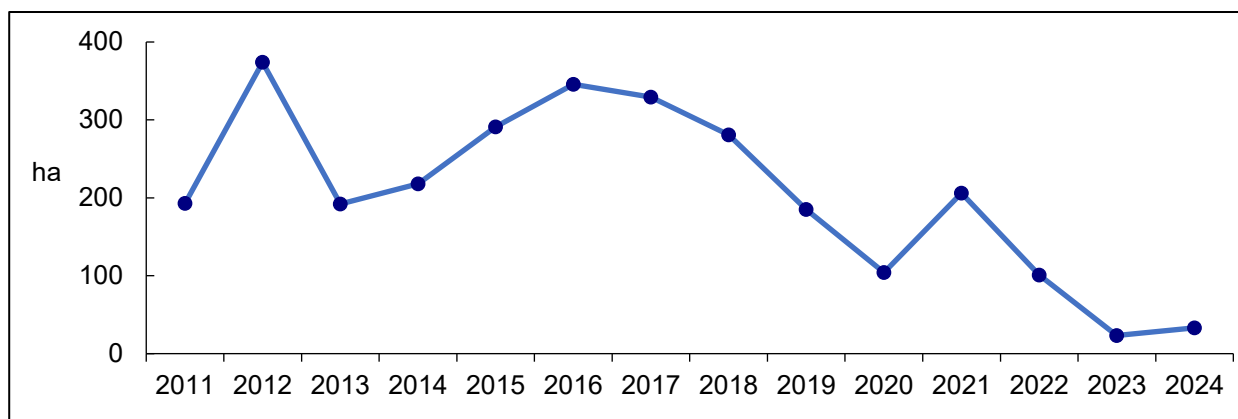

39 pav. Medynų bei želdinių/žėlinių žuvimo priežastys 2024 metais

2024 metais Lietuvos miškai labiausiai nukentėjo nuo žievėgraužio tipografo daromos žalos. Plynaisiais miško kirtimais buvo iškirsta 1502,5 ha žievėgraužio tipografo užpultų eglynų ir tai yra 31 % mažiau nei pernai (2023 m. 2166,0 ha). Dėl viršūninio žievėgraužio plynai iškertamų pušynų plotas buvo 0,5 ha (2023 m. 0,1 ha). Dėl ekstremalių oro sąlygų neigiamo poveikio plynai buvo kertami vėjo sudarkyti (238,9 ha), užmirkę (3,7 ha), gaisro (8,9 ha), sniego (0,4 ha) ir sausros (1,2 ha) pažeisti medynai. Lyginant su 2023 metais, šiemet 31 procentu sumažėjo dėl vabzdžių pakenkimų iškirstas plotas, dėl abiotinių veiksnių pažeidimų sumažėjo 30 procentų, bet 42 procentais padidėjo – dėl medžių ligų pažeidimų.

Dėl miško medžių ligų pažeidimų plynai iškirsti medynai

Pagal VI Valstybinių miškų urėdijos regioninių padalinių abiotinių veiksnių, miško ligų, vabzdžių ir žvėrių padarytų pažeidimų bei atliktų priemonių registravimo žurnalo įrašus, valstybiniuose miškuose 2024 metais grybinių ligų (drebulinės ir šakninės pinties, uosių, ąžuolų bei beržų džiūvimą sukeliančių ligų, kelmučio, miltligių, eglės spyglių rūdžių, pušų ūglių vėžio, saklio, spygliakričių sukėlėjų) pažeistų medynų ir želdinių židinių iš viso užregistruota 594,9 ha plote, iš jų nudžiūvo ir plynai iškirstas 33,1 ha plotas (40 pav.). Plynai iškirsti nudžiūvę nuo grybinių ligų medynai ir želdiniai sudaro iki 2 procentų kiekį nuo viso 2024 metais plynai iškirstų nudžiūvusių medynų ir želdinių ploto (1794,1 ha).

40 pav. Dėl miško medžių ligų plynai iškirstų medynų plotų dinamika 2011-2024 metais

Grybinių ligų pažeistų uosynų 2024 metais užregistruota 174,3 ha, iš jų ištiesai išdžiūvo ir plynai iškirsta – 3,6 ha ir juos tvarkant paruošti 252 kietmetriai medienos. Sergančių uosynų 2024 m. plynai iškirsta Joniškio (2,1 ha), Panevėžio (0,8 ha) ir Radviliškio (0,7 ha) regioniniuose padaliniuose.

Ąžuolynų, sergančių grybinėmis ligomis, bei pažeistų įvairių kitų nepalankių kompleksinių veiksnių, 2024 metais pažeidimai registruoti 2,2 ha plote. Džiūstančiuose ąžuolynuose priemonės nebuvo taikomos.

Šakninės pinties 2024 metais pažeistų spygliuočių medynų iš viso užregistruota 111,7 ha plote, didžiausi kiekiai Jurbarko regioninio padalinio teritorijoje (58,8 ha), Švenčionėlių regioninio padalinio teritorijoje (15,4 ha) ir Kretingos regioninio padalinio teritorijoje (13,9 ha). Ligos pažeistuose spygliuočių medynuose plyni sanitariniai kirtimai vykdyti 3,2 ha plote, iškirsti 648,0 kietmetriai medienos.

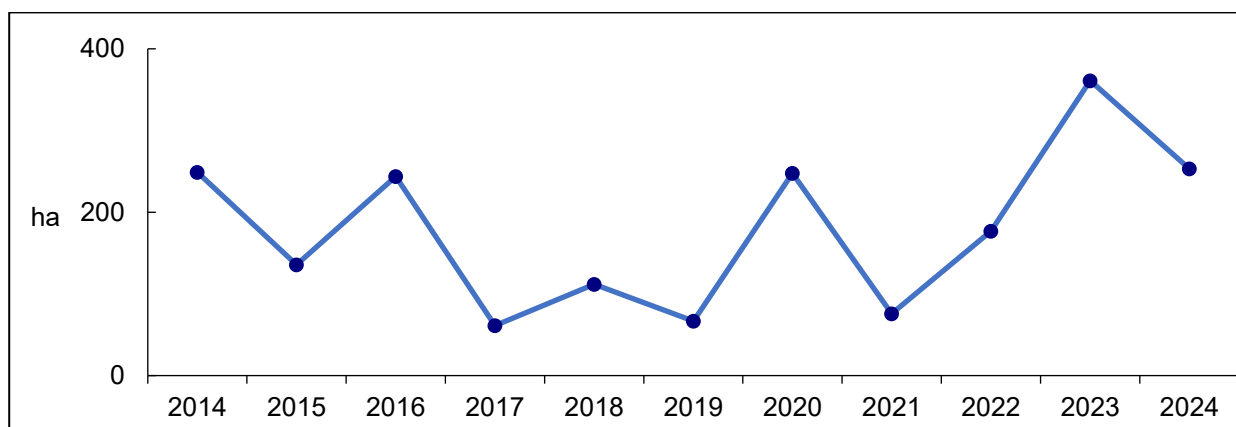
Drebulinės pinties pažeidimai valstybiniuose miškuose registruota 285,0 ha plote. Daugiausia tokių židinių fiksuota Kuršėnų (108,1 ha), Panevėžio (71,2 ha), Raseinių (41,1 ha) regioniniuose padaliniuose. Plyni sanitariniai kirtimai vykdyti Panevėžio regioninio teritorijoje 4,9 ha plote.

Pušų ūglių vėžio ligų pažeistų medynų valstybiniuose miškuose registruota 21,4 ha plote. Vykdamas plynuosius sanitarinius miško kirtimus Mažeikių regioninio padalinio teritorijoje iškiršta 21,4 ha vėžio pažeistų medynų.

2024 metais nuo guobų maro, pūstojo gnaužtenio, saklio, alksninės fitofloros, kelmučio, eglės spyglių rūdžių, beržynų džiūties, pušų spygliakritės ir kitų miško medžių ligų medynai, jaunuolynai ar želdiniai valstybiniuose miškuose intensyviai nedžiūvo ir jie nekirsti plynais kirtimais.

Dėl abiotinių veiksnių pažeidimų plynai iškirsti medynai

Pagal VI Valstybinių miškų urėdijos regioninių padalinių 2024 metų Abiotinių veiksnių, miško ligų, vabzdžių ir žvėrių padarytų pažeidimų bei atliktų priemonių registravimo žurnalo įrašus, valstybiniuose miškuose abiotinių veiksnių (stiprių vėjų, perteklinės drėgmės, gaisrų, sniegalaūžų, šalnų, šalčio, sausros) pažeistų medynų ir želdinių 2024 metais iš viso užregistruota 1240,3 ha plote, tai yra 24 procentais daugiau nei 2023 metais (1004,2 ha), iš to kiekio dėl stipraus masto pažeidimų plynai iškiršta 253,1 ha medynų (41 pav.). Nuo abiotinių veiksnių žuvę plynai iškirsti medynai sudarė 14 procentų nuo visų 2024 metais žuvusių plynai iškirštų medynų ir želdinių ploto.

41 pav. Dėl abiotinių veiksnių pažeidimų plynai iškirsti medynai 2014-2024 m.

2024 metais stiprus vėjas pažeidė 1116,5 ha medynų. Daugiausia nuo vėjo pažeistų medynų buvo Trakų (246,7 ha, 10984 ktm. medienos), Kuršėnų (206,8 ha, 8157 ktm. medienos) ir Radviliškio (196,0 ha, 8379 ktm. medienos) regioninių padalinių teritorijose. Intensyviai vėjui išvertus ir išlaužius medžius, buvo intensyviai sudarkyti 238,9 ha medynų, kurie buvo iškirsti plynaisiais sanitariniais miško kirtimais ir paruošti 45724 kietmetriai medienos. Plynais miško kirtimais daugiausiai vėjo sudarkytų medynų iškiršta Mažeikių (58,9 ha, 9584 kietmetriai medienos), Kazlų Rūdos (19,8 ha, 5350 kietmetriai medienos) ir Panevėžio (28,4 ha, 4643 kietmetriai medienos) regioniniuose padaliniuose.

Gaisro pažeisti medynai pagal VĮ Valstybinių miškų urėdijos regioninių padalinių Abiotinių veiksnių, miško ligų, vabzdžių ir žvėrių padarytų pažeidimų bei atliktų priemonių registravimo žurnalo įrašus, 2024 metais užregistruoti 39,3 ha plote ir plynaisiais sanitariniais miško kirtimais buvo iškiršta 8,9 ha žuvusio ploto. VĮ Valstybinių miškų urėdijos regioninių padalinių pateiktais duomenimis ([Miško priešgaisrinė apsauga. 2024](#)), per 2024 metus, Lietuvos miškuose užregistruoti 105 miško gaisrai 49,42 ha plote (2023 metais tuo pačiu laikotarpiu šalyje buvo užregistruoti 167 miško gaisrai 59,63 ha plote). Regioninių padalinių priešgaisrinės komandos bei valstybinių miškų apsaugos pareigūnai, pagal gautus pranešimus apie kilusius miško gaisrus, buvo išvykę į gaisravietes daugiau nei 273 kartus. Didžiausi gaisrai valstybiniuose miškuose 2024 metais buvo Nemenčinės regioninio padalinio Meškerinės g-joje 7,21 ha ir 3,41 ha plote, Nemenčinės regioninio padalinio Taurijos g-joje 5,75 ha plote ir Druskininkų regioninio padalinio Leipalingio girininkijoje 3,78 ha plote.

Užmirkusių medynų, dėl pakilusio gruntinio ir paviršinio vandens, 2024 metais užregistruota 9,7 ha (2023 metais – 9,6 ha), tame tarpe miškas ištiesai nudžiūvo ir buvo iškirštas plynai 3,7 ha plote, paruošta 550 kietmetrių medienos.

2024 metais sniegalaūžų ir ledalaužų pažeidimai miškuose fiksuoti 20,5 ha plote. Daugiausiai jų registruota Rokiškio (9,1 ha) ir Panevėžio (6,5 ha) regioninių padalinių teritorijose. Plynai sanitariniai miško kirtimai buvo vykdyti tik Panevėžio regioninio padalinio teritorijoje (0,4 ha), likusių pažeistų medynų būklė pagerinta atlikus atrankinius miško kirtimus.

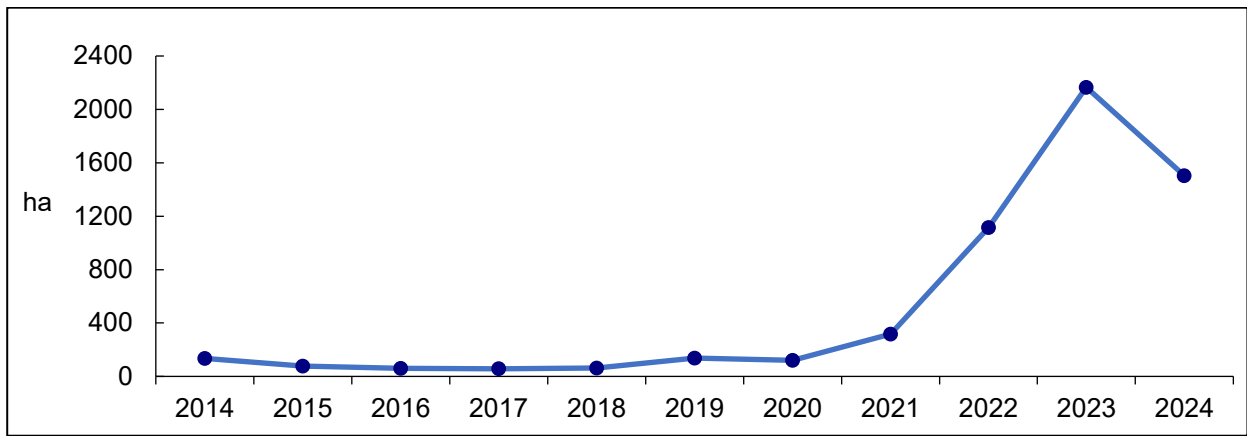
Šalnos 2024 metais pažeidė 40,3 ha želdinių, nuo sausros nukentėjo 14,0 ha želdinių ir jaunuolynų. Gerinant medynų būklę, ūkinės priemonės kertant plynai buvo vykdomos tik sausros pažeistuose plotuose (1,2 ha).

Dėl vabzdžių pažeidimų plynai iškiršti medynai

2024 metais valstybiniuose miškuose lajų, medžių liemenų, želdinių ir jaunuolynų kenkėjų išplitimo židiniai pastebėti 3983,8 ha plote (2023 metais – 5989,7 ha). Tame tarpe, nuo vabzdžių pakenkimų medynai ir želdiniai sunyko ir plynai iškiršti 1503,4 ha plote (2023 metais – 2166,1 ha, 42 pav.). Dėl kenksmingų miško vabzdžių žuvęs ir plynai iškirštas medynų ir želdinių plotas sudarė 84 procentus nuo viso 2024 metais žuvusio medynų ir želdinių plynai iškiršto ploto.

Eglių liemenų kenkėjo žievėgraužio tipografo naujai apniktų medynų regioniniuose padaliniuose 2024 metais fiksuotas 3883,8 ha plotas (2023 metais – 4225,6 ha). Dėl šio kenkėjo padarytų pažeidimų 2024 metais nudžiūvo 1502,5 ha (2023 metais – 2166,0 ha) eglynų ir juose plynai buvo iškiršta 369736 kietmetrių medienos. Daugiausia nuo žievėgraužių apnikimo žuvusių eglynų ploto plynaisiais miško kirtimais iškiršta Kazlų Rūdos (324 ha), Šalčininkų (189,1 ha), Trakų (129,0 ha), Rokiškio (124,2 ha) regioniniuose padaliniuose.

---

42 pav. Dėl vabzdžių pažeidimų plynai iškirštų medynų plotų dinamika 2013-2024 m.

Viršūninio žievėgraužio židinių 2024 metais užfiksuota tik Ukmergės (14,1 ha) ir Varėnos (0,3 ha) regioniniuose padaliniuose. Plynaisiais sanitariniais miško kirtimais juose iškirstas 0,5 ha plotas.

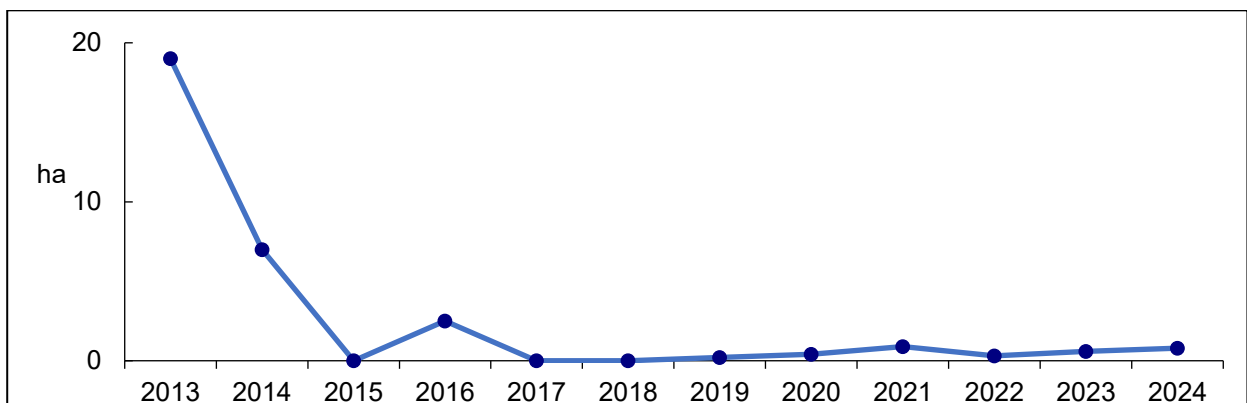
Paprastojo pušinio pjūklelio židinių VĮ Valstybinių miškų urėdijos Ignalinos regioniniame padalinyje 2024 metais nefiksuota ir pušynai dėl to nenudžiūvo.

Grambuolių lervų pažeistų želdinių fiksuota Druskininkų (39,7 ha), Nemenčinės (13,3 ha), Varėnos (7,0 ha) regioniniuose padaliniuose. Priemonės juose nevykdytos.

Valstybiniuose miškuose pušinių straubliukų pakenkimų registruota 19,8 ha plote šešiuose regioniniuose padaliniuose. Taškuotojo smaliuko židinis fiksuotas tik Jurbarko regioniniame padalinyje 2,7 ha plote, ažuolinio lapsukio pažeidimai fiksuoti 2,7 ha plote Kuršėnų regioniniame padalinyje. Pagerinimo priemonės pažeistuose medynuose kertant plynai nebuvo vykdomos.

Dėl gyvūnų pažeidimų plynai iškirsti medynai

Elniniai miško žvėrys, bebrai, šernai, kormoranai ir peliniai graužikai medynus ir želdinius valstybiniuose miškuose 2024 metais pakenkė 833,7 ha plote. Nuo gyvūnų daromos žalingos veiklos žuvusių medynų buvo plynai iškirstas tik 0,8 ha plotas, juos patvenkus bebrams Radviliškio regioniniame padalinyje (43 pav.).

43 pav. Dėl gyvūnų pažeidimų plynai iškirsti medynai, žuvę želdiniai/žėliniai 2013-2024 m.

MEDELYNŲ PATOLOGINĖ BŪKLĖ

Miško medelynuose 2024 metais nauji pažeidimai užregistruoti 15,18 ha plote (16 lentelė), jis 69,2 % mažesnis nei prieš metus (2023 m. 49,32 ha). Daugiausia buvo fiksuota abiotinių veiksnių (50,6 %) ir vabzdžių (46,9 %) pažeidimų. Patologiniai reiškiniai pastebėti VĮ Valstybinės miškų urėdijos trijuose medelynuose. Pažeistų sodmenų plotus fiksavo Nemenčinės (11,605 ha), Radviliškio (3,094 ha) ir Telšių (0,48 ha) medelynai. Sodmenų pažeidimus sukėlusias penkias skirtingas patologijas nustatė Nemenčinės medelynas, tris – Radviliškio, vieną – Telšių medelynas (2 priedas). Juose sodmenis labiausiai pažeidė grambuolių lervos (7,057 ha), nuplovimas (3,65 ha), šalna (1,749 ha) ir sausra-kaitra (1,262 ha). Mažesni sodmenų plotai buvo pažeisti užmirkimo (0,525 ha), nepalankių klimatinė sąlygų (0,50 ha) ir stelbimo piktžolėmis (0,436 ha). Kiti medelynai pažeidimų nefiksavo, nors juose buvo nurašyti nemaži žuvusių sodmenų kiekiai, kuomet auginimo plotuose dėl įvairių priežasčių pažeidimai sudarė virš 10 % medelių.

16 lentelė. Medelynai, pažeisti kenkėjų, ligų ir abiotinių veiksnių 2024 metais

Pažeidimai	Užregistruoti pažeidimai			Atlikta priemonių, ha	
	Plotas, ha	Pažeista medelių, %	Medelių pažeidimo laipsnis, %	Plotas	Priemonė
Vabzdžiai:					Purkšta insekticidu, laistymas
grambuoliai	7,057	11		5,734	
viso:	7,057	11		5,734	
Ligos:					
	0,0	0			
viso:	0,0	0			
Abiotiniai veiksniai:					
sausra/kaitra	1,262	19		1,262	Laistymas
nuplovimas	3,65	12		3,65	
užmirkimas	0,525	45			
šalna	1,749	50			
nepalankios klimatinės sąlygos	0,5	20		0,5	Laistymas
viso:	7,686	25		5,412	
Kiti pažeidimai:					
stelbimas piktžolėmis	0,436	15		0,436	Laistymas
viso:	0,436	15		0,436	
Iš viso:	15,179	32		11,582	

2024 metais Valstybinės miškų tarnybos Miško sanitarinės apsaugos skyriaus specialistai septyniuose medelynuose dalyvavo komisijose nurašant daigynų pasėlių 0,0155 ha plotą (2023 m. 0,4129 ha) ir miško sodmenų 1716,863 tūkst. vnt. kiekį (2023 m. 2279,107 tūkst. vnt.). Daigynų ploto nurašymo priežastis – nesudygo skroblo pasėliai (0,0155 ha, 100 %) Tauragės medelyne. Sunykusių sodmenų kiekių (1716,863 tūkst. vnt.) miško medelynuose nurašymo priežastys: dėl abiotinių veiksnių 67,8 % (sausra-kaitra, užmirkimas, šalna), dėl kenkėjų 17,5 % (grambuolių lervos), dėl ligų 14,7 % (pašaknio-šaknų ligos), dėl antropogeninių veiksnių 0,02 % (skiepijimo nuostoliai). Buvo nurašyti pušies (68,4 %), eglės (22,9 %), beržo (4,9 %), juodalksnio (3,8 %), ir

---

ąžuolo (0,02 %) sodmenys. Sodmenų kiekiai nurašyti Kretingos (676,69 tūkst. vnt.), Anykščių (383,50 tūkst. vnt.), Radviliškio (235,0 tūkst. vnt.), Varėnos (211,909 tūkst. vnt.), Tauragės (163,468 tūkst. vnt.), Nemenčinės (45,987 tūkst. vnt.) ir Dubravos (0,309 tūkst. vnt.) medelynuose.

2024 metai, kaip ir ankstesnieji 2020-2023 m., pasižymėjo labai ryškiais klimato kaitos požymiais ir buvo išskirtiniai dėl stichiškai kaitrių ir sausringų orų, gausaus lietaus periodų, stiprių vėjų ir krušos. 2024 metai buvo karščiausi nuo 1961 metų ir pavasaris taip pat karščiausias. Visi mėnesiai buvo šiltesni ar karštesni už normą, tik sausis – šaltesnis. Ypač šilti buvo vasaris ir kovas, karšti su tropinėmis kaitromis – rugsėjis ir gegužė. Krituliai normą atitiko lapkritį, norma viršyta vasarį, balandį ir liepą. Tačiau kitais mėnesiais krituliai nesiekė normos, o ypač sausi buvo spalį, rugpjūtį ir rugsėjis. Lietūs dažnai buvo netolygiai pasiskirstę šalyje, su liūtimis, su vėjais ar krušomis. Stipriausios vėtros buvo liepą. Karščiai kartojosi kovą, balandį, gegužę ir ypač – rugsėjį. Sausros kilo birželį ir rugsėjį-spalį. Labai gausiai pasnigo lapkritį vakariniuose rajonuose.

Drėgmės trūkumas ir kaitros, netolygūs ir gausiai iškritę krituliai labai alino sodmenis. Sodmenų pažeidimus sukėlė žiemos pabaigos ir pavasario pradžios naktiniai atšalimai ir dienos atšilimai, sausros, tropinės kaitros, sausvėjai, bei įsiterpiančios drėgno ir šalto oro periodai, stiprios liūtys su vėjais bei kruša. Per sausras medeliams trūko drėgmės, jie vyto, iš perdziūvusios ir supuolusios dirvos negalėjo paimti reikiamo kiekio maistinių medžiagų. Po labai ankstyvo pavasarinio atšilimo sekęs atvėsimas ir šalnų nušaldė pradėjusius vegetuoti medelius. Gausūs lietūs su vėju nuplovė ir užplovė, kruša mechaniškai pažeidė pasėlius ir medelius. Nepalankūs klimatiniai reiškiniai medelynuose sustiprino šaknis graužiančių vabzdžių bei šaknų infekcinių ligų sukeltus pažeidimus. Ekstremalūs orai trukdė vykdyti medelynų priežiūros darbus.

Vabzdžiai kenkėjai

Vabzdžių kenkėjų nauji židiniai fiksuoti dviejuose medelynuose 7,057 ha plote. Tai sudaro 46,5 % nuo visų medelynuose registruotų židinių ploto (2023 m. 12,396ha, 25,1 %). Kenkėjų žalai mažinti židinių 5,734 ha plote purkštas insekticidas arba taikytas laistymas.

Visus pažeidimus sudarė grambuolių (*Melolontha* sp.) lervų pakenkimai, pagrauziant sodmenų šaknis. Šaknis graužiančių lervų pakenkimą labai suintensyvino buvę ekstremalios sausros ir kaitros. Vidutiniškai buvo pakenkta 11 % augusių medelių. Jie kenkė Nemenčinės (5,757 ha) ir Radviliškio (1,3 ha) medelynuose. Medelynuose nevykdytas lervų rūšinės sudėties ir jų ūgių dydžių pasiskirstymo nustatymas, todėl nežinoma koks pakenkimo intensyvumas gali būti 2025 metais.

Tauragės medelyne pakenkimo židiniai nefiksuoti, nors jame dalyvauta komisijoje nurašant 5,743 ha plote 163,468 tūkst. vnt. dėl grambuolio lervų pažeidimo sunykusių pušies, eglės ir

---

juodalksnio sodinukų. Jų nykimą dar sustiprino netinkamas dirvožemis ar netinkamas persodinimas.

Grybinės ligos

Grybinių ligų naujų pažeidimų medelynai neregistravo. Nebuvo fiksuota medelynų sodmenis labiausiai pažeidžiančių infekcijų – infekcinio daigų išgulimo, pašaknio-šaknų ligų, pušų spygliakritės (*Lophodermium* sp. ir k. t.), beržinės beržarūdės (*Melampsorium betulinum*), ąžuolų lapų miltligės (*Microsphaera alphitoides*), eglutes dažnai nudžiovinančios sirokokozės (*Sirococcus strobilinus*) infekcijos pažeidimų.

Medelynai pažeidimų nefiksavo, nors juose dalyvauta komisijose nurašant dėl pašaknio-šaknų ligų žuvusius sodmenis: Anykščių medelyne 2,692 ha plote 136,2 tūkst. vnt. beržo ir juodalksnio sodinukų, Kretingos medelyne 2,018 ha plote 118,69 tūkst. vnt. eglės ir juodalksnio sodinukų.

Abiotiniai veiksniai

Abiotinių veiksnių sukeltus naujus pažeidimus medelynų specialistai registravo 7,686 ha plote trijuose miško medelynuose. Jie sudaro 50,6 % nuo medelynuose fiksuotų visų židinių ploto (2023 m. 34,838 ha, 70,6 %). Pažeidimų poveikio sumažinimui ir likvidavimui taikytas laistymas 5,412 ha plote.

Daugiausia pažeidimų sukėlė nuplovimo neigiamas poveikis. Jis fiksuotas 3,5 ha plote Nemenčinės medelyne, tai sudaro 47,5 % nuo visų abiotinių veiksnių pažeidimų. Medeliai pažeisti 12 % intensyvumu. Mažinant nuplovimo poveikį, taikytas laistymas visame pažeistame 1,681 ha plote.

Šalnų neigiamas poveikis sukėlė pažeidimus 1,749 ha plote, 22,8 % nuo viso abiotinių veiksnių fiksuoto kiekio medelynuose. Sodmenys pažeisti Radviliškio (1,269 ha) ir Telšių (0,48 ha) medelynuose. Vidutiniškai buvo pažeista 50 % auginamų sodmenų.

Sausros-kaitros pažeidimai sudarė 8,3 % nuo visų abiotinių veiksnių pažeidimų. Ji registruota 1,262 ha plote Nemenčinės medelyne, sodmenis pažeidė 19 % intensyvumu. Pažeidimo padarinių sumažinimui taikytas laistymas visame 1,262 ha plote.

Užmirkimas Radviliškio medelyne pažeidė eglutes 0,525 ha plote, 3,5 % nuo viso abiotinių veiksnių fiksuoto kiekio. Medeliai pažeisti 45 % intensyvumu.

Nepalankių klimatinių sąlygų poveikis Nemenčinės medelyne pažeidė sodmenis 0,5 ha plote, 6,5 % nuo viso abiotinių veiksnių fiksuoto kiekio. Medeliai pažeisti 20 % intensyvumu. Pažeidimo padarinių sumažinimui taikytas laistymas visame 0,5 ha plote.

Abiotinių veiksnių sukeltų pažeidimų dalis medelynų nefiksavo, nors juose dalyvauta komisijose nurašant dėl sausros-kaitros Anykščių medelyne 1,19 ha plote žuvusius 247,3 tūkst. vnt. pušies sodinukus, dėl užmirkimo Kretingos medelyne 4,6 ha plote žuvusius 559,8 tūkst. vnt. pušies sodinukus ir dėl užmirkimo Varėnos medelyne 1,87 ha plote žuvusius 211,909 tūkst. vnt. pušies sėjinukus.

Kiti pažeidimai

Stelbimas piktžolėmis užfiksuotas Nemenčinės medelyne 0,436 ha plote, jis sudaro 2,9 % nuo medelynuose registruotų visų židinių ploto. Pažeidimo padarinių sumažinimui taikytas laistymas visame 0,436 ha plote.

Kitų veiksnių sukeltų pažeidimų dalis medelynų nefiksavo, nors juose dalyvauta komisijose nurašant nesudygusius skroblo pasėlius Tauragės medelyne 0,016 ha plote ir dėl skiepijimo nuostolių 0,0155 ha plote žuvusius 0,309 tūkst. vnt. ąžuolo sodinukus Dubravos medelyne.

Miško sodmenų auginimo technologinės ir agrotechninės priemonės

Dešimtyje medelynų iškastų 22606,179 tūkst. vnt. sodmenų šaknelės buvo padengtos šaknų prigijimą skatinančiomis priemonėmis (2015 m. 33295,7 tūkst. vnt., 2016 m. 27001,74 tūkst. vnt., 2017 m. 33974,16 tūkst. vnt., 2018 m. 24921,16 tūkst. vnt., 2019 m. 28342,9 tūkst. vnt., 2020 m. 35966,191 tūkst. vnt., 2021 m. 39727,92 tūkst. vnt., 2022 m. 65308,326 tūkst. vnt., 2023 m. 22009,205 tūkst. vnt.). Didžiausi kiekiai sodmenų buvo apdoroti Radviliškio (2751,0 tūkst. vnt.), Kaišiadorių (5055,0 tūkst. vnt.), Varėnos (3680,0 tūkst. vnt.), Šiaulių (3302,0 tūkst. vnt.) ir Nemenčinės (2019,03 tūkst. vnt.) medelynuose (4 priedas). Sėklų beicavimą fiksavo Panevėžio, Radviliškio ir Varėnos medelynai. Juose fungicidų preparatais buvo apdorota 47204,9 kg sėklų (9 priedas). Feromoninės gaudyklės skraidantiems grambuolių suaugėliams ir eglės kankorėžių kenkėjams gaudyti buvo išdėstytos Kaišiadorių (65 vnt.), Šiaulių (36 vnt.) ir Anykščių (15 vnt.) medelynuose (4 priedas). Herbicidai prieš piktžoles naudoti dvylikoje medelynų 261,509 ha plote (9 priedas). Daugiausia Kretingos (48,1 ha), Raudondvario (45,5 ha), Panevėžio (40,2 ha), Telšių (27,75 ha) ir Anykščių (22,5 ha) medelynuose. Profilaktiškai nuo ligų fungicidai naudoti keturiolikoje medelynų 234,011 ha plote (9 priedas), daugiausia Nemenčinės (38,674 ha), Panevėžio (35,885 ha), Kretingos (32,75 ha), Kaišiadorių (25,843 ha) ir Telšių (16,27 ha) medelynuose. Profilaktiškai nuo kenkėjų insekticidai naudoti dešimtyje medelynų 56,891 ha plote (9 priedas), daugiausia Kaišiadorių (14,0 ha), Kretingos (12,0 ha), Nemenčinės (9,531 ha), Telšių (6,8 ha) ir Anykščių (6,5 ha) medelynuose.

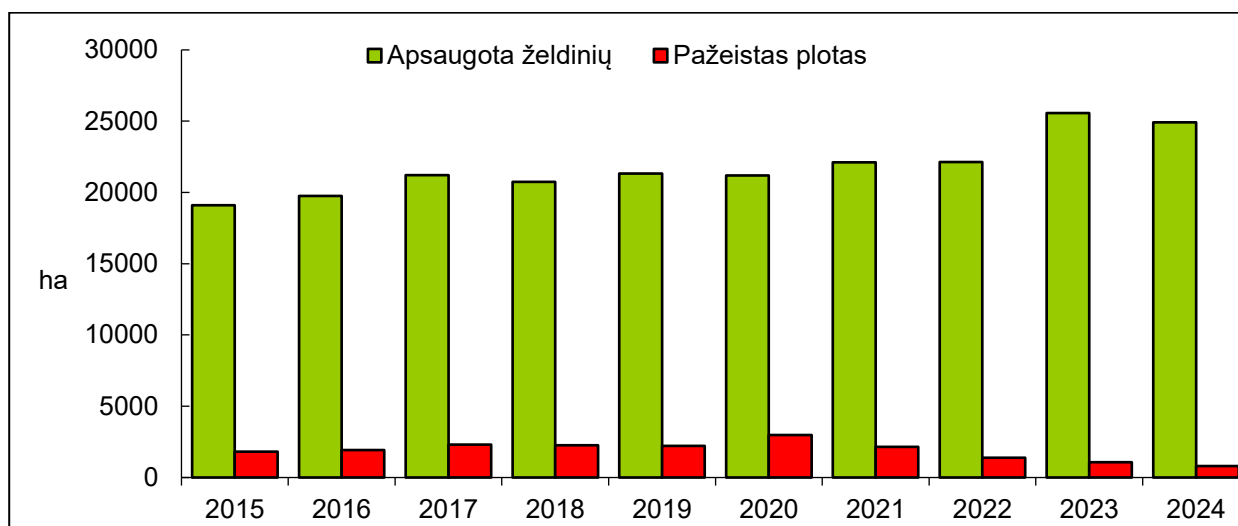
MIŠKO SANITARINĖS APSAUGOS DARBAI

Bebraviečių ardymas	839 vnt.	
Duobelėlių vabzdžiams <i>Hylobius</i> sp. gaudyti kasimas		399,9 ha
Inkilų gamyba ir iškabinimas	9261 vnt.	
Inkilų valymas ir remontas	7074 vnt.	
Invazinių augalų naikinimas		95,3 ha
Kelmų tepimas apsaugai nuo šakninės pinties		191 ha
Kenkėjų apniktų medžių šalinimas židiniuose	477821 ktm.	3713,1 ha
Nektaringų ir ornitochorinių augalų sodinimas		22,3 ha
Pašarinių aikštelių žvėrimis įrengimas	5 vnt.	
Pašarinių medžių elniniams žvėrimis ruošimas	657 vnt.	
Paviršinio vandens nuleidimas		153,3 ha
Pesticidų panaudojimas:		2956,911 ha
Fungicidų medelynuose		234,011 ha
Herbicidų medelynuose		261,509 ha
Insekticidų medelynuose		56,891 ha
Herbicidų miškuose		2403,9 ha
Insekticidų miškuose		0,6 ha
Skruzdėlynų tvėrimas	1344 vnt.	
Stebyklų plėšriesiems paukščiams įrengimas	121 vnt.	183,1 ha
Šakninei pinčiai atsparių želdinių sodinimas		16,8 ha
Uoksinių medžių atrinkimas ir paženklinimas	3151 vnt.	
Vabzdžiagaudžių medžių išdėstymas	72,62 ktm.	
Vabzdžių gaudyklių išdėstymas	4165 vnt.	
Vėjavartų, sniegalaužų šalinimas židiniuose	71918 ktm.	1047,3 ha
Vėjui atsparių medynų formavimas		164,6 ha
Vėjui atsparių medynų sodinimas		175,7 ha
Viliokliai naudingiems vabzdžiams		475 vnt.
Žalios spygliuočių medienos apsauga:	154804 ktm.	
Nužievinta	230 ktm.	
Apdorota insekticidais	154574 ktm.	
Želdinių apsauga nuo žvėrių:		24907,4 ha
Individualiomis apsaugomis	51770 vnt.	159,3 ha
Repelentais	195475 kg	24083,5 ha
Tvoromis, aptvarais		657,3 ha
Kitomis priemonėmis (vilna, lipnia juosta ir kt.)		7,3 ha
Žiemaviečių kurapkoms įrengimas	0 vnt.	

ŽELDINIŲ IR ŽĖLINIŲ APSAUGA

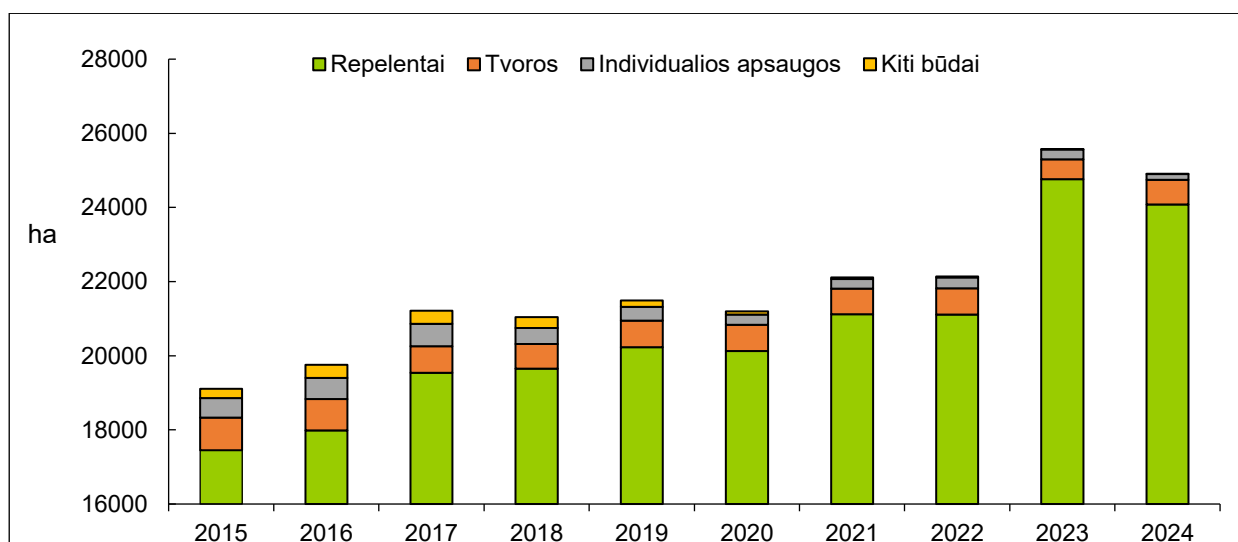
Želdinių ir žėlinių apsauga nuo elninių žvėrių

Valstybinių miškų urėdija, patikėjimo teise valdomuose miškuose siekdama apsaugoti miško želdinius ar žėlinius nuo elninių žvėrių pažeidimų, įvairias apsaugos priemones 2024 metais taikė 24907,4 ha plote. Šis plotas yra antras didžiausias, per paskutiniuosius dešimt metų, kuriame buvo taikytos apsaugos priemonės nuo elninių žvėrių daromos žalos, o per tą laikotarpį elninių žvėrių pažeistų želdinių ar žėlinių užregistruota mažiausia (44 pav.).

44 pav. Želdinių ir žėlinių apsauga nuo elninių žvėrių ir jų daroma žala 2015-2024 metais

Apsaugos priemonės nuo elninių žvėrių pažeidimų buvo vykdomos visuose Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose, bet vykdomų priemonių rūšių kiekiai regioniniuose padaliniuose buvo gana skirtingi. Kaip jau įprasta, daugiausia želdinių nuo elninių žvėrių pažeidimų saugota aptepant medelių ūglius repelentais (45 pav.).

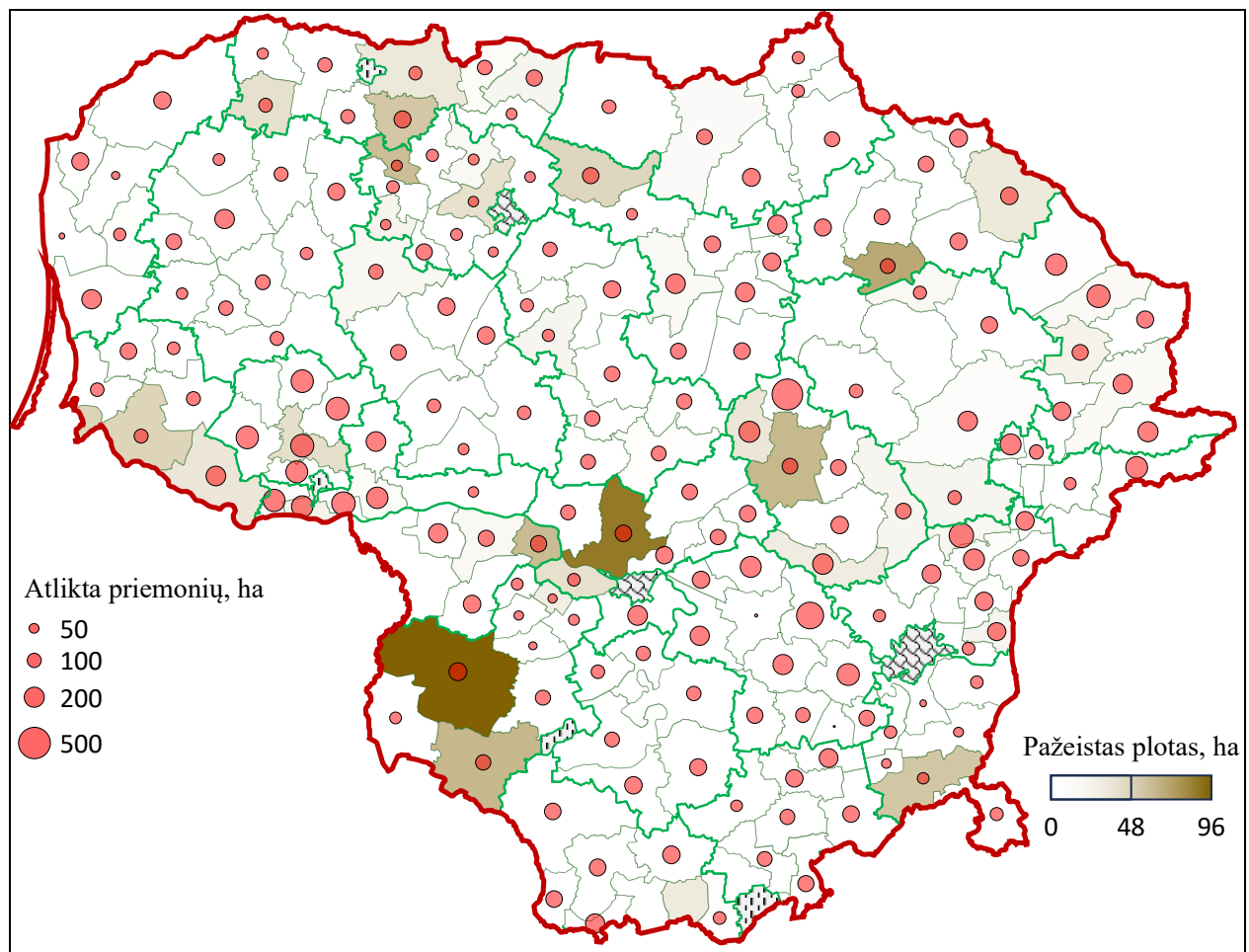
45 pav. Miško želdinių apsaugos, nuo elninių žvėrių žalos, darbų apimtys pagal 2015-2024 metais

Iš viso repelentai panaudoti 24083,5 ha miškų plote. Repelentais daugiausia želdinių ar žėlinių saugojo Trakų (1714,4 ha), Tauragės (1432,5 ha), Nemenčinės (1427,7 ha), Ukmergės (1369,7 ha), Ignalinos (1294,4 ha) regioniniai padaliniai.

Ištisine tvora želdiniai aptverti 657,3 ha plote. Daugiausia želdinių, juos tveriant ištisiniais aptvarais, vis dar apsaugojo Anykščių (84,0 ha), Rokiškio (70,1 ha), Nemenčinės (61,7 ha), Prienu (49,4 ha), Kretingos (40,0 ha) regioniniai padaliniai. Želdiniai tvoromis netverti tik Švenčionėlių ir Varėnos regioniniuose padaliniuose.

Individualias apsaugas želdinių apsaugai naudojo tik dvylika Valstybinės miškų urėdijos regioninių padalinių 159,3 ha plote. Daugiausia želdinių individualiomis apsaugomis saugojo Ukmergės (50,0 ha), Dubravos (31,6 ha), Biržų (31,3 ha), Panevėžio (14,5 ha), Kazlų Rūdos (10,0 ha) regioniniai padaliniai.

Želdinių ūglius nuo nukandžiojimo juos apvyniojant vilna saugojo tik Kretingos regioninis padalinys 7,3 ha plote. Toks želdinių saugojimo būdas dar vis netampa populiarus.

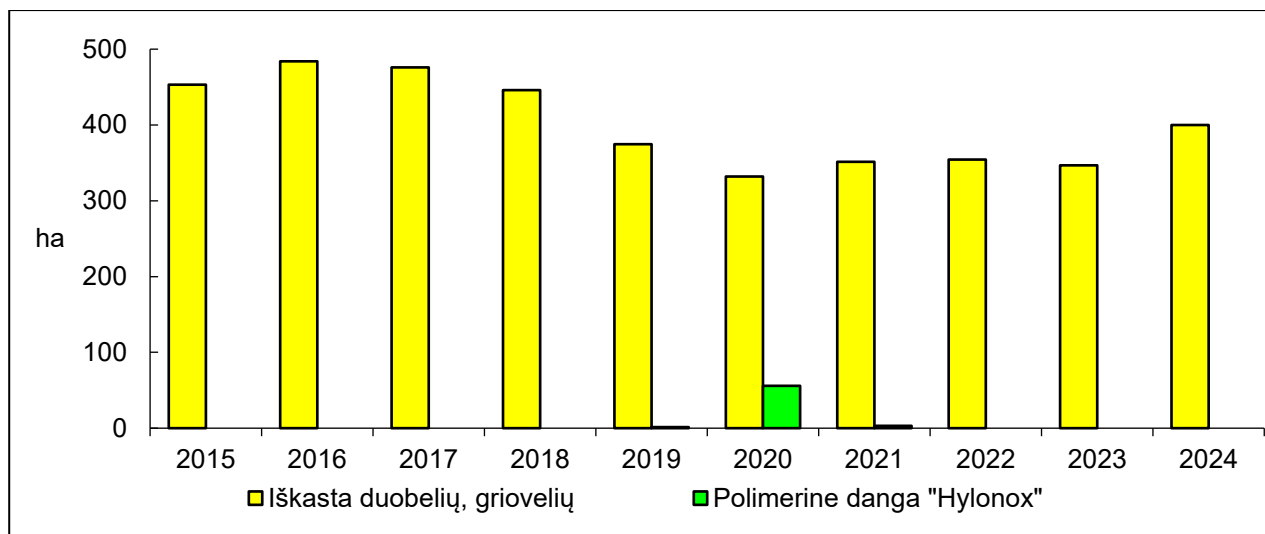
46 pav. Atliktų apsaugos priemonių ir elninių žvėrių pažeidimų plotai šalies miškuose 2024 metais

Atliekamų apsaugos priemonių ir pažeidimų kiekių apimtys atskiruose regioniniuose padaliniuose ir net atskirų regioninių padalinių atskirose girininkijose yra labai skirtingi (46 pav.).

Tam didžiausios įtakos turi skirtingose teritorijose nevienoda elninių žvėrių populiacijos gausa ir per metus vykdomų miško atkūrimo darbų apimtys. Kuo daugiau atkuriami ar įveisiama miškų, tuo daugiau reikia apsaugos priemonių.

Želdinių apsauga nuo pušinių straubliukų (*Hylobius* sp.)

2024 metais Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose, želdinių/žėlinių apsaugai nuo pušinių straubliukų daromos žalos, priemonės buvo taikytos 399,9 ha plote. Panašios darbų apimtys nusistovėję jau keletą metų (47 pav.). Želdinių ar žėlinių apsaugai, nuo pušinių straubliukų daromos žalos, taikomas gaudomųjų duobelių kasimas šviežiose kirtavietėse. Pušiniams straubliukams gaudyti duobelės kastos trylikoje regioninių padalinių. Didžiausiuose plotuose gaudomųjų duobelių iškasta Šakių (78,4 ha), Varėnos (56,3 ha), Jurbarko (53,1 ha), Kazlų Rūdos (44,9 ha), Šilutės (32,0 ha) regioniniuose padaliniuose.

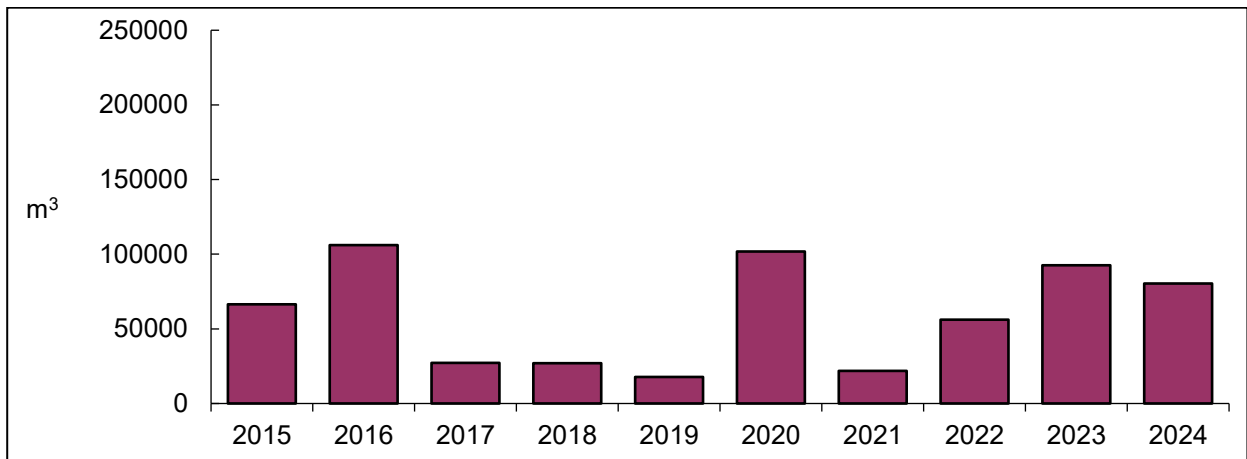
47 pav. Želdinių apsaugos nuo pušinių straubliukų priemonių apimtys 2015-2024 metais

Kitos priemonės želdinių ar žėlinių apsaugai nuo pušinių straubliukų daromos žalos 2024 metais Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose taikytos nebuvo.

ŽIDINIŲ TVARKYMAS VALSTYBINIUOSE MIŠKUOSE

Vėjų pažeistų medžių tvarkymas židiniuose

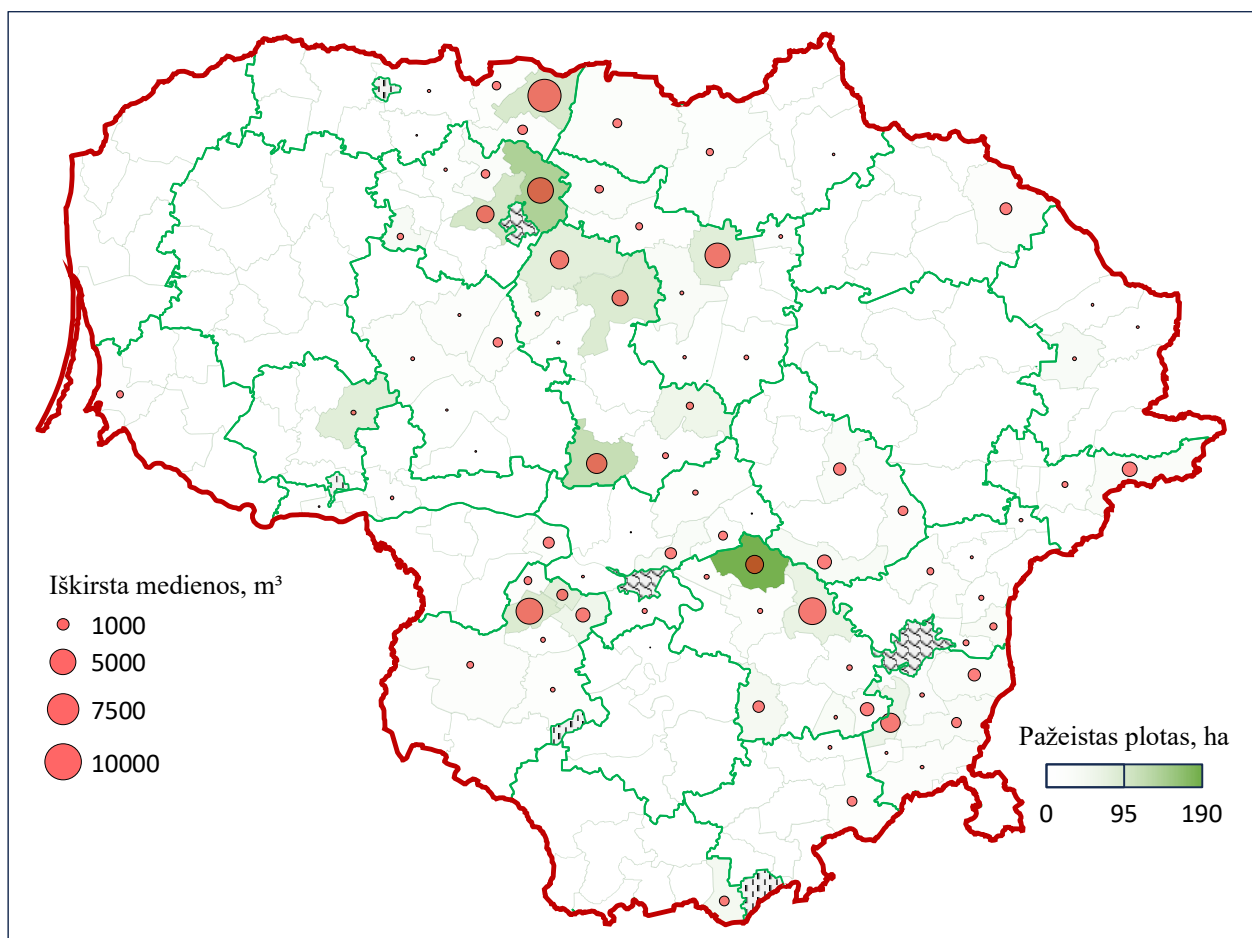
Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose 2024 metais buvo užregistruota 80431 m³ vėjų pažeistų medžių 1116,5 ha plote. Iki metų galo buvo iškiršta ir sutvarkyta 71918 m³ medienos 1047,3 ha plote. Toks per metus sutvarkytas vėjų pažeistų medžių kiekis yra vienas iš didesnių kiekių per paskutinius dešimt metų (48 pav.).

48 pav. Vėjavartų, vėjalaūžų šalinimo darbų apimtys židiniuose 2015-2024 metais

Kaip jau tampa įprasta, ir 2024 metais vėjų pažeidimai miškams daugiausia buvo lokalaus pobūdžio. Atskirose šalies dalyse vėjų pažeidimai buvo sąlyginai mažuose plotuose, bet labai intensyvūs, kitur pažeidimai buvo didesnėse teritorijose, bet mažo intensyvumo (49 pav.).

Daugiausia vėjų pažeistų medynų buvo ir daugiausia medienos iškirto Valstybinės miškų urėdijos Mažeikių (12595/9665,51 m³), Trakų (11519/10984 m³), Radviliškio (9643/8379 m³), Kazlų Rūdos (8879/8737 m³), Kuršėnų (8862/8157 m³) regioniniai padaliniai.

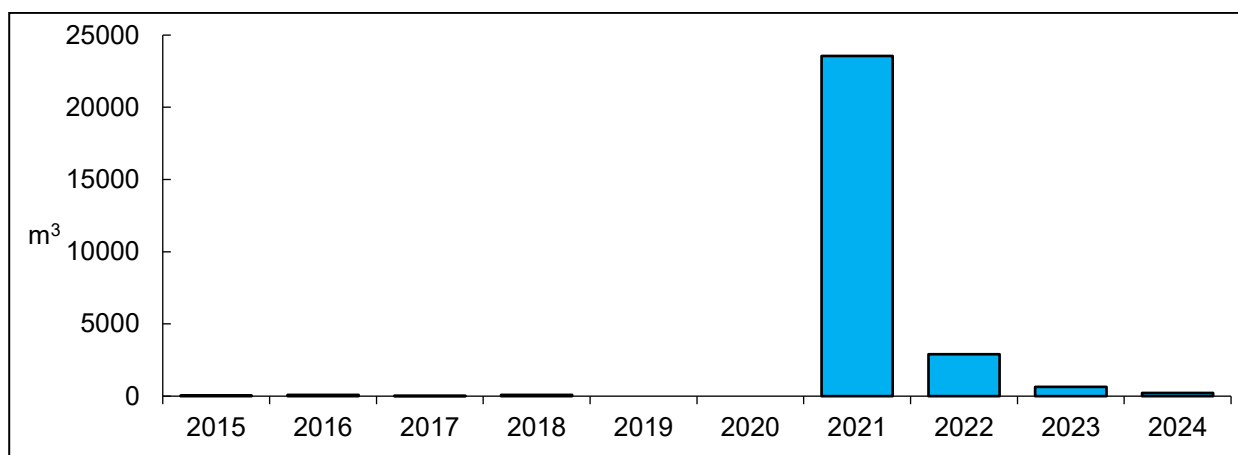

49 pav. Vėjų pažeistų medžių šalinimo darbų apimtys 2024 metais

2024 metais nesutvarkytų vėjų pažeistų medžių liko apie 8,6 tūkst. m³. Daugiausia nesutvarkytų medžių liko tuose Valstybinių miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose, kuriuose buvo registruota didžiausi vėjų pažeidimai: Mažeikių (2929 m³), Šalčininkų (1390 m³), Radviliškio (1364 m³). Daugiausia pažeistų medžių liko tose vietovėse, kur pažeidimai buvo mažo intensyvumo, kur pažeisti labiau pavieniai medžiai. Dalis pažeistų medžių liko nesutvarkyta, nes pražūs stipriems vėjams gruodžio mėnesį, nebuvo spėta iki metų galo sutvarkyti pažeistų medžių.

Sniego, ledo pažeistų medžių tvarkymas židiniuose

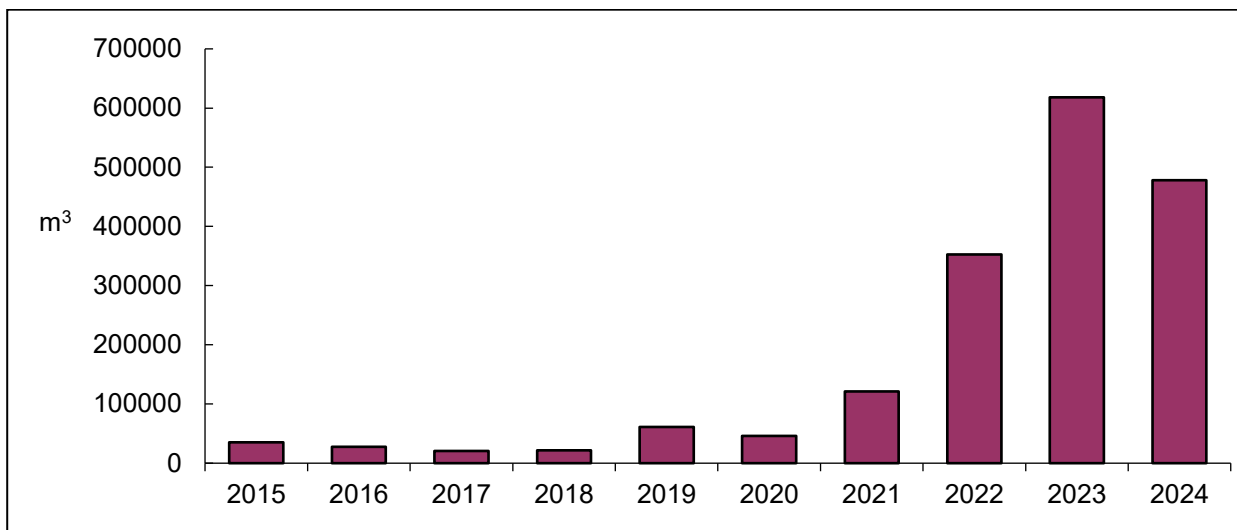
2024 metais Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose sniego pažeistų medžių buvo užregistruota tik 20,5 ha plote. Sniego pažeidimai buvo gana mažo intensyvumo, todėl pažeistų medžių kiekis sąlyginai buvo irgi mažas (50 pav.). Sniego pažeidimų registravo tik keturi regioniniai padaliniai, iš kurių tik dviejuose buvo vykdomos priemonės: Panevėžio (6,3 ha) ir Kuršėnų (0,5 ha) atitinkamai iškertant 143 m³ ir 7 m³ medienos, o kituose dviejuose padaliniuose sniego pažeistuose medynuose net nebuvo vykdomos priemonės.

50 pav. Sniegalaužų, ledalaužų šalinimo darbų apimtys židiniuose 2015-2024 metais

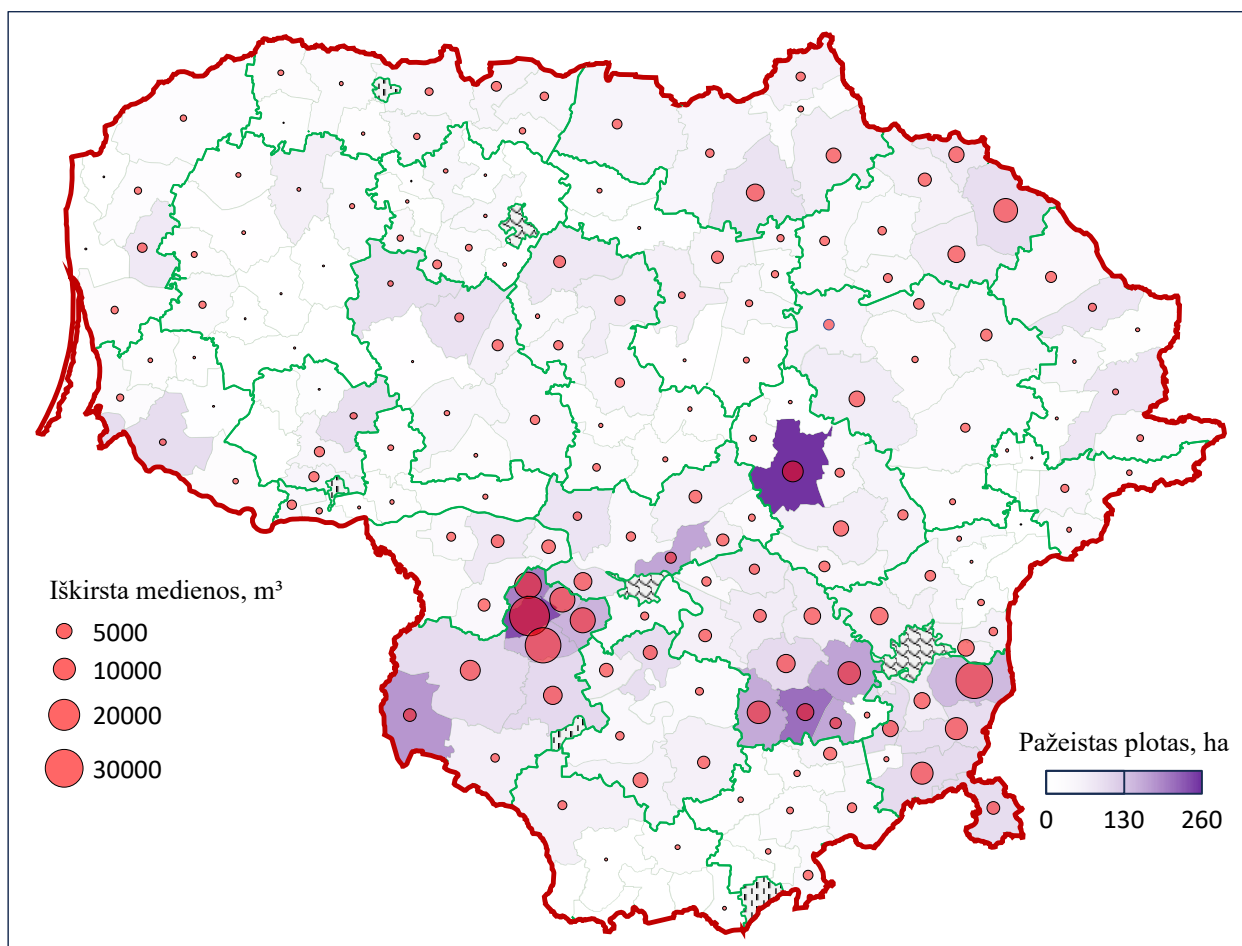
Medžių liemenų pavojingų kenkėjų pažeistų medžių tvarkymas židiniuose

2024 metais Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose medžių liemenų kenkėjų pažeidimai buvo užregistruoti 3898,6 ha plote, kuriame pažeisti medžiai sudarė 497974 m³ medienos. Praktiškai visame plote ir visą pažeistą medieną sudarė žievėgraužio tipografo pažeidimai eglynuose. Be žievėgraužio tipografo pažeidimų taip pat buvo registruota viršūninio žievėgraužio 14,4 ha plote 470 m³ pažeistų medžių bei žievėgraužio graverio 0,4 ha plote 52 m³ pažeistų medžių. Iki metų galo iškiršta ir sutvarkyta 477821 m³ medienos 3713,1 ha pažeistame plote. Toks per metus sutvarkytas medžių liemenų kenkėjų pažeistų medžių kiekis yra antras didžiausias kiekis per paskutinius dešimt metų (51 pav.).

51 pav. Žievėgraužio tipografo pažeidimų šalinimo darbų apimtys židiniuose 2015-2024 metais

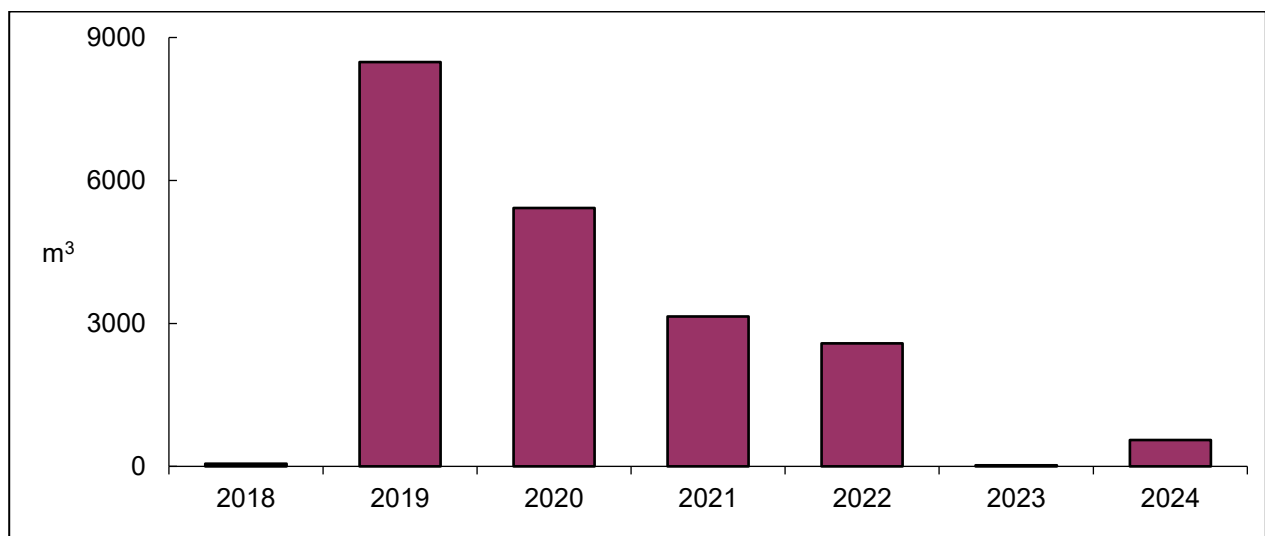
2024 metais žievėgraužio tipografo pažeistų eglių Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose iškirsta 477219 m³ 3698,3 ha plote. Daugiausiai žievėgraužio tipografo pažeistų eglių iškirto Kazlų Rūdos (119831 m³), Šalčininkų (63060 m³), Trakų (54141 m³), Rokiškio (31158 m³) regioniniai padaliniai (52 pav.).

52 pav. Žievėgraužio tipografo apniktų eglių šalinimo darbų apimtys židiniuose 2024 metais.

2024 metais nesutvarkytų žievėgraužio tipografo pažeistų eglių liko 20233 m³ 185,5 ha plote. Daugiausia nesutvarkytų žievėgraužio tipografo pažeistų eglių liko Trakų (8116 m³), Šalčininkų (4399 m³), Ukmergės (4143 m³), Kazlų Rūdos (2017 m³), Panevėžio (1480 m³), Ignalinos (1312 m³) regioniniuose padaliniuose. Likusiuose regioniniuose padaliniuose pažeisti žievėgraužio tipografo medžiai praktiškai buvo sutvarkyti.

Viršūninio žievėgraužio pažeidimus 2024 metais registravo tik Valstybinės miškų urėdijos Ukmergės regioninis padalinys 14,1 ha plote ir Varėnos regioninis padalinys 0,3 ha plote. Nors Ukmergės regioniniame padalinyje viršūninio žievėgraužio pažeidimai užregistruoti didesniame plote, bet pažeidimo intensyvumas buvo mažas. Tvarkant pažeistą plotą buvo iškirta tik 466 m³ medienos. Pažeisti medžiai sutvarkyti ir Varėnos regioniniame padalinyje.

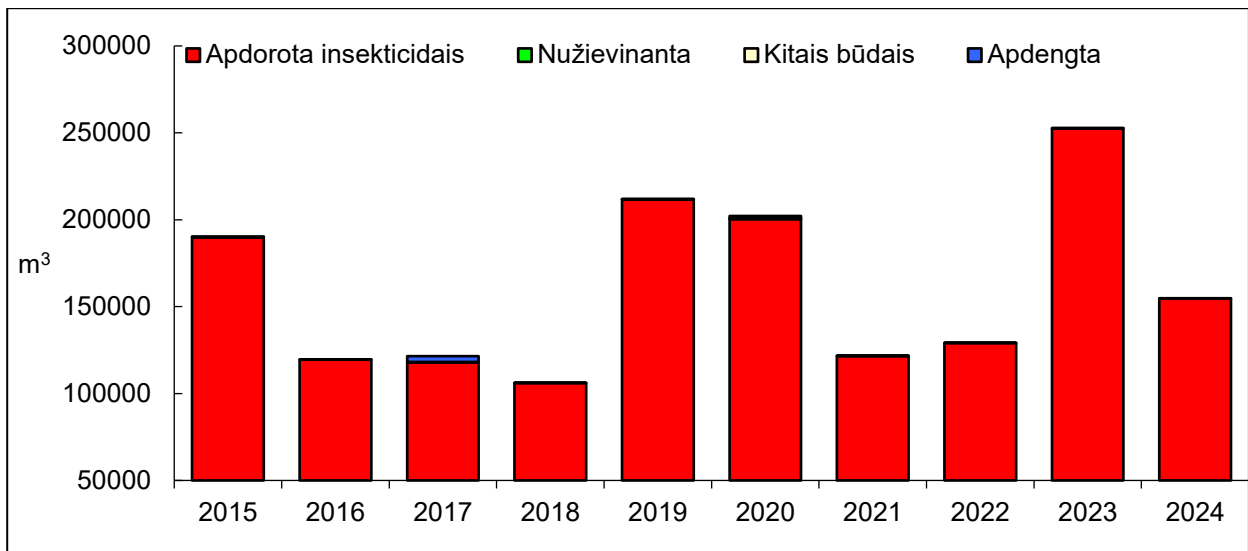
53 pav. Viršūninio žievėgraužio pažeistų medžių šalinimo apimtys židiniuose 2018-2024 metais

2024 metais Valstybinių miškų urėdijos Telšių regioninis padalinys registravo žievėgraužio graverio pažeidimus 0,4 ha plote. Pažeistame plote vykdant priemones iškirta 84 m³ medienos.

Medienos apsauga nuo medžių liemenų kenkėjų

2024 metais nuo medžių liemenų pavojingų kenkėjų apsaugoti 154804 m³ žalios spygliuočių medienos. Praktiškai visa mediena Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose buvo apsaugota medienos rietuves apipurškiant insekticidais – 154574 m³, tik 230 m³ buvo nužievinti (54 pav.).

Medieną apdorojant insekticidais saugojo Valstybinių miškų urėdijos 23 regioniniai padaliniai. Daugiausia medienos, apipurškiant medienos rietuves insekticidais, saugojo Švenčionėlių (14010 m³), Dubravos (13590 m³), Mažeikių (12043 m³), Kretingos (10735 m³), Nemenčinės (10671 m³) regioniniai padaliniai.

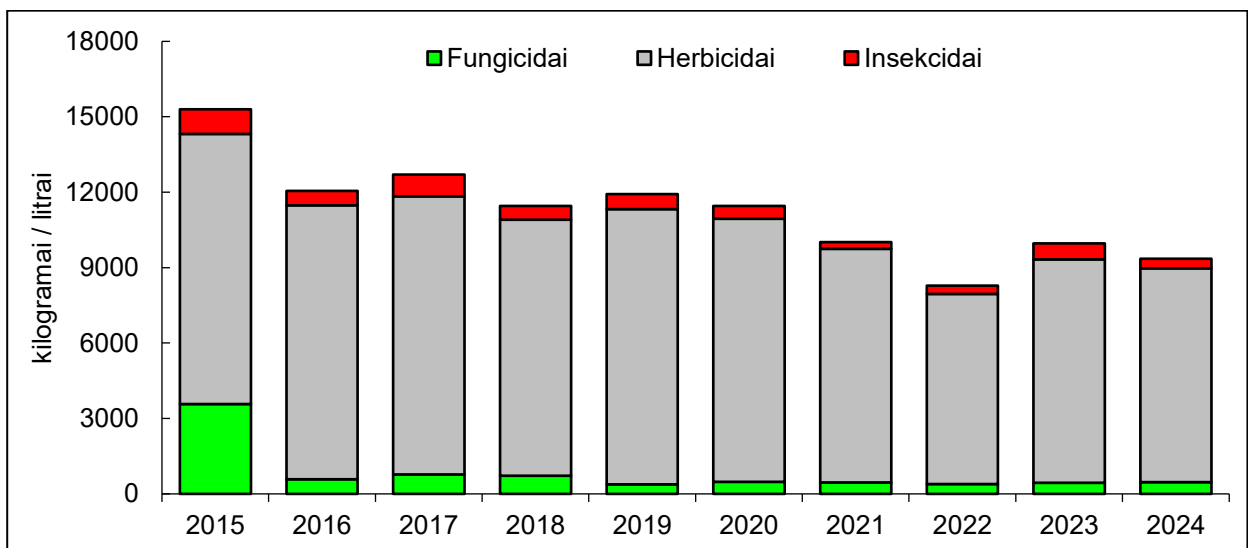
54 pav. Žalios spygliuočių medienos apsaugos darbų apimtys 2015-2024 metais

Dėl didelių kaštų ar ribotų galimybių kiti žalios spygliuočių medienos apsaugos būdai Valstybinių miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose praktiškai netaikomi arba taikomi labai ribotai. Medienos žievinimas taikomas tik tais atvejais, kai negalima naudoti cheminių augalų apsaugos priemonių arba kai nėra galimybės išvežti medienos. 2024 metais žalia spygliuočių medieną žievinta tik Kazlų Rūdos regioniniame padalinyje. Buvo nužievinta 230 m³.

CHEMINĖS AUGALŲ APSAUGOS PRIEMONĖS VALSTYBINIUOSE MIŠKUOSE IR MEDELYNUOSE

Pesticidų naudojimas

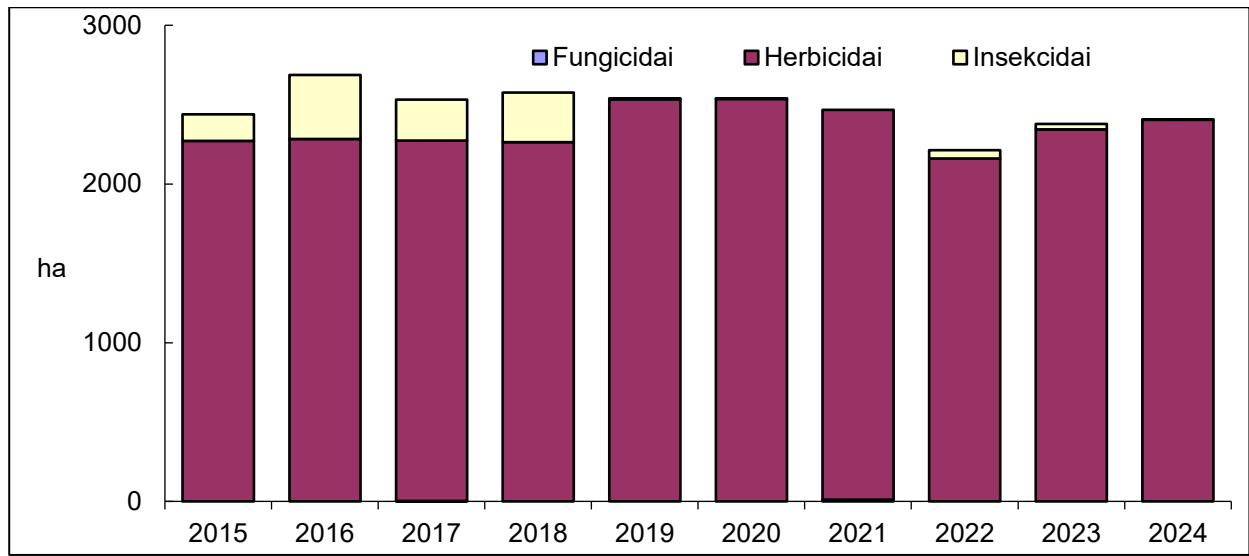
2024 m. valstybiniuose miškuose ir medelynuose bendrai sunaudoti 9358,822 kg/l, cheminių augalų apsaugos priemonių. Lyginant su 2023 metais sunaudota 6 procentais mažiau pesticidų (55 pav.).

55 pav. Pesticidų sunaudojimas Valstybinių miškų urėdijoje 2015-2024 metais

2024 m. bendras pesticidų sunaudojimo sumažėjimą labiausiai lėmė herbicidų naudojimo sumažėjimas. Herbicidų sunaudota 4 proc. mažiau, tuo tarpu plotas, kuriame buvo naudojami herbicidai miškuose padidėjo apie 3 proc. Herbicidų kiekio sumažėjimas yra siejamas su tuo, kad naikinant nepageidaujamą augmeniją kirtavietėse, kirtavietes stengiamasi purkšti ne ištisai, o tik tas vietas, kur gausu nepageidaujamos augalijos, nepurškiant plotų, kur augmenijos yra negausiai.

Cheminės augalų apsaugos priemonės miškuose

56 pav. Pesticidų panaudojimas valstybiniuose miškuose 2015-2024 metais

2024 m. Valstybinės miškų urėdijos administruojamuose miškuose cheminės augalų apsaugos priemonės iš viso buvo naudotos 2404,5 ha plote. Toks plotas yra vienas iš mažesnių per paskutinius dešimt metų (56 pav.).

Miškuose daugiausia naudoti herbicidai prieš nepageidaujamą augmeniją kirtavietėse. Jie panaudoti 2251,7 ha plote. Herbicidus naudojo visi Valstybinių miškų urėdijos regioniniai padaliniai (8 priedas). Didžiausiuose plotuose herbicidai naudoti Radviliškio (284,3 ha), Kuršėnų (205,9 ha), Trakų (158,6 ha), Mažeikių (155,2 ha), Anykščių (154,4 ha) regioniniuose padaliniuose.

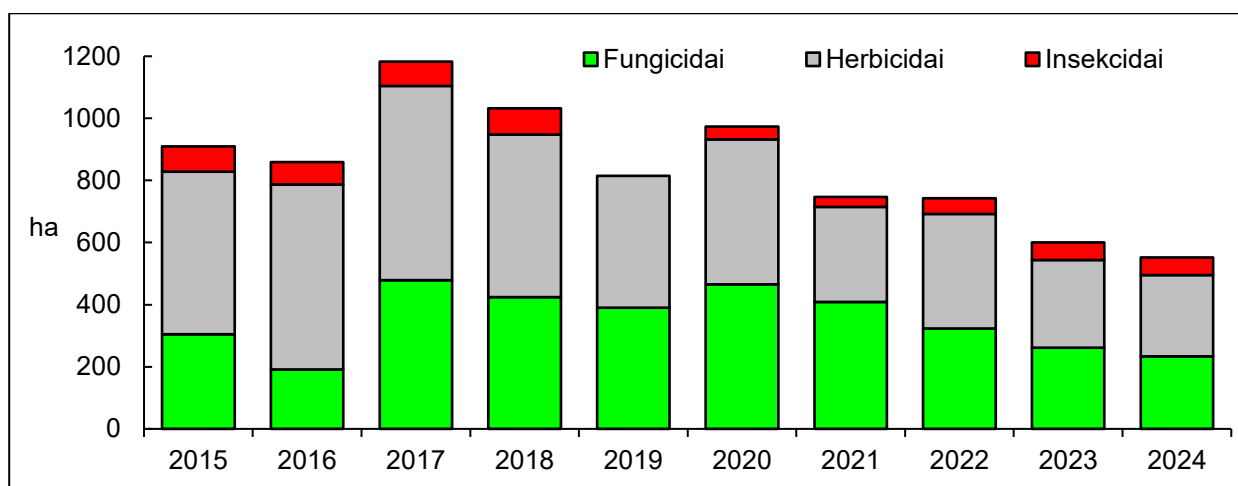
Insekticidai Valstybinių miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose buvo panaudoti tik 0,6 ha plote Rokiškio regioniniame padalinyje. Insekticidai buvo naudoti sėklinėse plantacijose kovai su kankorėžių ir sėklų kenkėjais.

Fungicidai 2024 metais valstybiniuose miškuose naudoti nebuvo.

Cheminės augalų apsaugos priemonės medelynuose

2024 m. cheminės augalų apsaugos priemonės medelynuose iš viso naudotos 552,411 ha plote. Toks pesticidų panaudojimas medelynuose yra mažiausias per paskutinius dešimt metų (57 pav.).

57 pav. Pesticidų panaudojimas valstybiniuose medelynuose 2015-2024 metais

2024 metais herbicidai naikinant piktžoles medelynuose iš viso naudoti 261,509 ha plote.

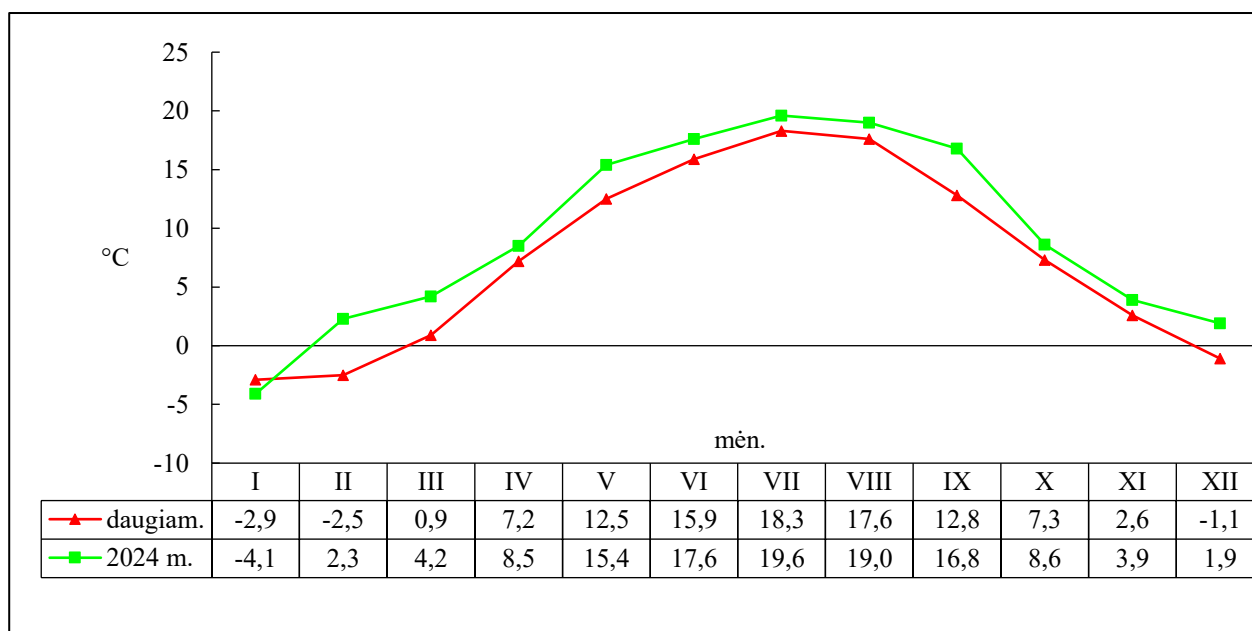
Profilaktinei apsaugai nuo grybinių ligų infekcijų apkrėtimo ir plitimo fungicidai medelynuose buvo naudoti 234,011 ha plote. Insekticidai naikinant kenkėjus buvo naudoti 56,891 ha plote.

2024 METŲ METEOROLOGINĖS SĄLYGOS

2024 metų orų sąlygos, lyginant su keliais paskutiniaisiais metais nors ir buvo šiek tiek ramesnės, bet vis vien labai permainingos, o kartais net ir labai pavojingos. Keičiantis klimatui tampa įprasta, kad vis daugėja pavojingų, stichinių ar net katastrofinių meteorologinių reiškinių. Per metus šalies teritorijoje užfiksuota 17 stichinių meteorologinių reiškinių, 2 katastrofinių meteorologinių reiškinių atvejai ir per 100 pavojingų meteorologinių reiškinių. Didžiausią pavojų 2024 metais kėlė gausūs krituliai su šlapiu sniegu, ilgai užsitęsę sausringi orai su kaitromis, per trumpą laiką iškritęs gausus kritulių kiekis, stiprūs gūsingi vėjai.

ORO TEMPERATŪROS

2024 metų vidutinė orų temperatūra, pagal Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos duomenis, buvo gerokai aukštesnė nei daugiametės normos ir siekė net +9,5 laipsnio. Ji yra net 2,1 laipsnio aukštesnė nei 1991-2020 metų periodo temperatūrų norma (toliau – daugiametė norma). Kaip jau įprasta, daugumos mėnesių orų temperatūra, lyginat su tų mėnesių daugiametėmis normomis, buvo aukštesnė nuo 1,3 iki 4,8 laipsnio (58 pav.). Ir tik sausį vidutinė mėnesio oro temperatūra neviršijo mėnesio daugiametės normos ir buvo 1,2 laipsnio žemesnė. Ypatingai šilti orai buvo vasario, rugsėjo, kovo, gruodžio, gegužės mėnesiais, kai tų mėnesių vidutinės orų temperatūros buvo aukštesnės 2,9-4,8 laipsnio, nei su tų mėnesių daugiametės normos. 2024 m. rugsėjo mėnesio vidutinė oro temperatūra siekė 16,8 laipsnio ir tai buvo iš eilės antras šilčiausias mėnuo nuo 1961 metų (plačiau žr. skyriuje „Atskirų mėnesių orų apžvalga“, „Rugsėjis“).

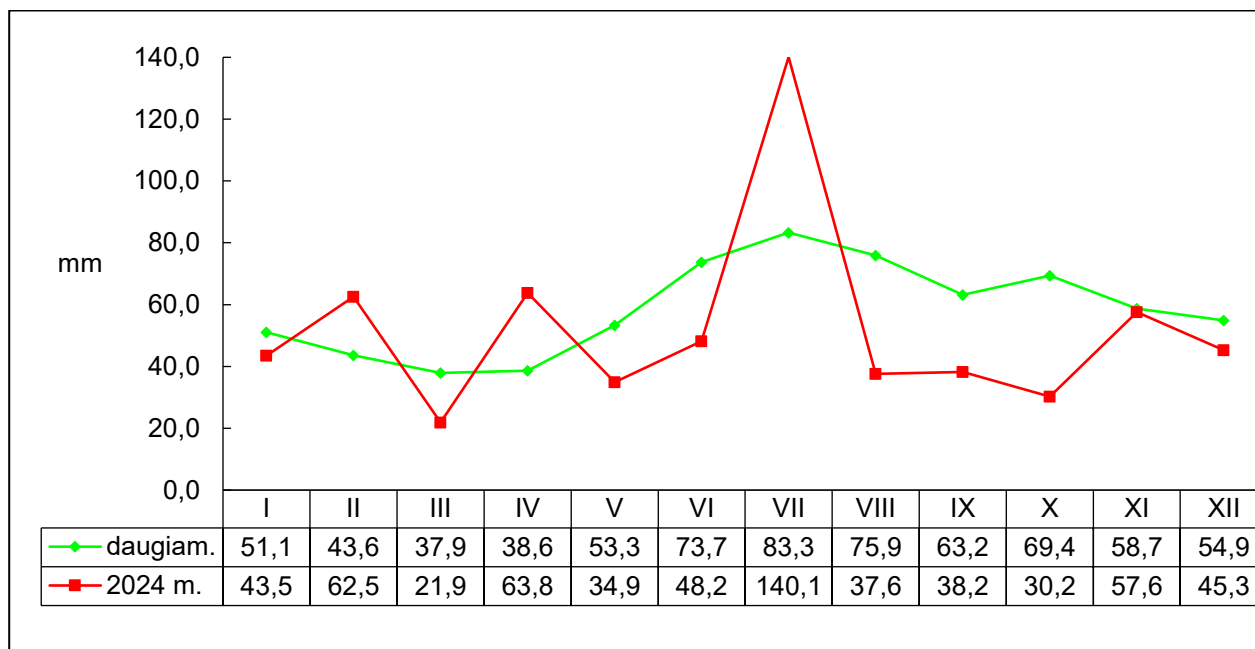

58 pav. Vidutinių oro temperatūrų dinamika 2024 metais

* - [Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos duomenys \(2024\)](#)

KRITULIAI

2024 m. vidutiniškai per mėnesį iškrito 52 mm kritulių ir tai yra tik 89 proc. daugiamečių normos. Per metus iškritęs kritulių kiekis pasiskirstė labai netolygiai, kontrastingai: buvo mėnesių kai iškrito tik apie pusę mėnesio kritulių normos, bet pasitaikė mėnesių kai iškrito arti dvigubos normos (59 pav.).

59 pav. Vidutinio kritulių kiekio dinamika 2024 metais

* - [Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos duomenys \(2024\)](#)

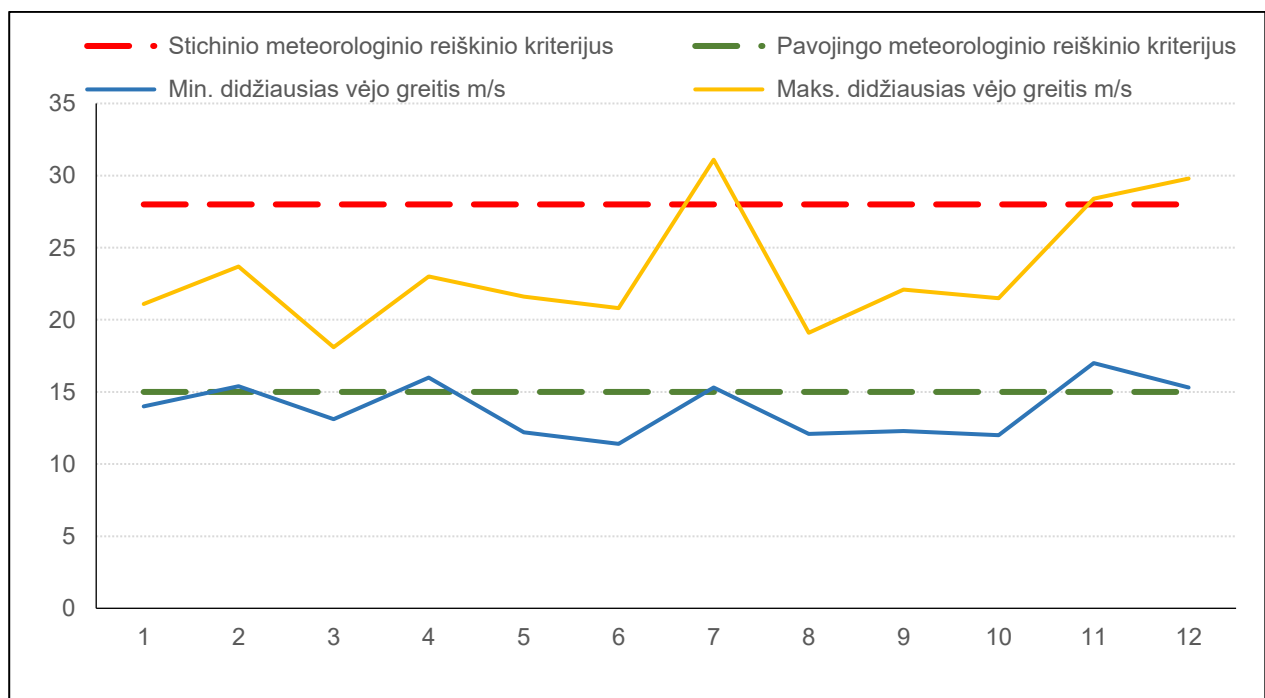
Per metus buvo aštuoni mėnesiai, kai fiksuotas mažesnis kritulių kiekis nei tų mėnesių norma, vienas mėnuo, kai kritulių norma buvo labai artima, ir trys mėnesiai, kai kritulių kiekis gerokai viršijo tų mėnesių daugiamečių kritulių normas. Didžiausias kritulių deficitas buvo fiksuojamas spalio, rugpjūčio, kovo, rugsėjo, balandžio, gegužės mėnesiais, kai iškrito tik 44-65 procentai, tų mėnesių daugiamečių kritulių normos. Tuo tarpu vasario, liepos, balandžio mėnesių kritulių kiekiai gerokai viršijo tų mėnesių daugiamečių normas ir siekė net 143-165 procentus normos. Drėgmės stygius aktyviosios augalų vegetacijos metu trikdo augalų augimą, juos silpnina ir net gali juos pražudyti. Ypač tai aktualu pavasarį pasodintiems miško sodmenims, kuriems trūkstant drėgmės yra sunku prigyti. Palyginti mažai kritulių buvo gegužės ir birželio mėnesiais, kai kritulių kiekis tais mėnesiais tesiekė apie 65 procentų tų mėnesių daugiamečių normų. Dėl kritulių kiekio stygiaus gegužės ir birželio mėnesiais susidarė sąlygos sausrai formotis, o birželio antrojo dešimtadienio pabaigoje atskirose šalies rajonų dalyse buvo pradėta fiksuoti sausra augalų vegetacijos laikotarpiu, kuri pasiekė net stichinio meteorologinio reiškinio kriterijus. Birželio mėnesį, įsivyravus karšties ir sausiems orams, buvo pradėta fiksuoti IV gaisringumo klasę miškuose, kuri pietinėje šalies dalyje padidėjo iki V klasės.

Po vasaros pradžioje buvusio kritulių stygiaus, liepos mėnesį padėtis pasikeitė priešingai, kai per mėnesį vidutiniškai iškrito 140 mm kritulių, ir tai sudarė net 168 procentus to mėnesio daugiamečių normos. Liepos mėnesį buvo užfiksuoti du labai smarkaus lietaus atvejai, kurie pasiekė katastrofinio meteorologinio reiškinių kriterijus: liepos 13 d. buvo fiksuota Elektrėnuose 57,3 mm ir Molėtuose 55,9 mm kritulių per 12 val. (žr. skyriuje „Užregistruoti stichiniai ir katastrofiniai meteorologiniai reiškiniai“). Iškritus dideliame kritulių kiekiui per trumpą laiką, gali susidaryti užmirkimo pavojus, kai užsistovėjęs dideliame vandens kiekiui, pradeda trūkti šaknims deguonies ir jos miršta, o mirus šaknims žūsta ir augalas.

Ilgai lietingas laikotarpis neužsitęsė ir jau rugpjūčio mėnesį buvo fiksuotas kritulių stygius, kuris tęsėsi net ir spalio mėnesį. Rugpjūčio, rugsėjo ir spalio mėnesiais iškrito atitinkamai tik 50, 60 ir 44 proc. tų mėnesių kritulių normos. Nuo rugpjūčio mėnesio vidurio trūkstant kritulių ir įsivyravus sausringam laikotarpiui, buvo fiksuota IV miškų gaisringumo klasė, vėliau vietomis perėjusi net į V gaisringumo klasę.

VĖJAS

Nors 2024 m. ir buvo fiksuota keletas stiprių vėjų atvejų, tačiau situacija labai neišsiskyrė iš paskutinių kelerių metų, nes vėjuoti orai su stipresniais gūsiams šiltuoju metų laiku tampa įprastu reiškiniu. Per metus labai stiprių vėjų, kai vėjo gūsių greitis siekia 28 m/s ar daugiau ir pasiekia stichinio meteorologinio reiškinių kriterijų, buvo fiksuota trejetą mėnesių (žr. skyrių „Užregistruoti stichiniai ir katastrofiniai meteorologiniai reiškiniai“).

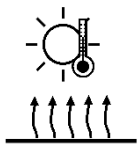

60 pav. Užregistruoti vidutiniai vėjo greičiai 2024 metų atskirais mėnesiais.

2024 metais stipriausi vėjai, pridarę daugiausia žalos, tame tarpe ir miškams, buvo fiksuojami liepos mėnesį. Liepos 11 d. stipriausias vėjas fiksuotas Ukmergėje, kurio metu didžiausias vėjo greitis siekė 25 m/s. Liepos 13 d. Šiaulių ir Kelmės rajonuose buvo užfiksuoti F1-2 klasės viesulai, kurių metu vėjo greitis siekė 60-70 m/s ir buvo pasiekti katastrofinio reiškinio kriterijai. Liepos 28-29 d. didesnėje šalies teritorijoje pasitaikė labai stiprių vėjų, o didžiausias vėjų greitis buvo užfiksuotas Ventėje, kai jo greitis siekė 31,1 m/s. Labai stiprių vėjų atvejų, pasiekusių stichinio meteorologinio reiškinio kriterijų, pasitaikė lapkričio ir gruodžio mėnesiais (plačiau žr. skyriuose „Atskirų mėnesių orų apžvalga“, „Lapkritis“, „Gruodis“).

Be labai stiprių vėjų, pasiekusių stichinio meteorologinio reiškinio kriterijų, penkis mėnesius per metus buvo fiksuota labai stiprių vėjų, pasiekusių pavojingo meteorologinio reiškinio, labai stipraus vėjo, kriterijų, kai vėjo greitis siekia 15-27 m/s (60 pav.). Palyginimui, 2023 m. pavojingo meteorologinio reiškinio kriterijų pasiekusių vėjų buvo fiksuota visais mėnesiais.

UŽREGISTRUOTI STICHINIAI IR KATASTROFINIAI METEOROLOGINIAI REIŠKINIAI

*kaitra (dienos maksimali oro temperatūra ≥ 30 °C, trukmė ≥ 3 d.) – Birželio 26–28

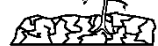
d. lokaliai buvo fiksuotas stichinis meteorologinis reiškinys kaitra, kai oro temperatūra pakilo iki 30,0–33,5 °C., liepos 9–11 dienomis. Marijampolėje,

Druskininkuose ir Kalvarijoje registruotas stichinis meteorologijos reiškinys – kaitra, per kurią aukščiausia oro temperatūra Druskininkų AMS liepos 11 d. siekė 34,9 °C, kitur svyravo tarp 30,1–33,7 °C, rugpjūčio 16–18 d. registruota kaitra, kai aukščiausia oro temperatūra Alytuje siekė 30,1–30,3 °C, Lazdijuose 30,0–31,3 °C, Kalvarijoje 30,2–31,0 °C, Marijampolėje 30,1–30,6 °C.

*sausra augalų vegetacijos laikotarpiu (30 parų vidutinės oro temperatūros

vidurkis ≥ 5 °C, temperatūros–kritulių indekso (TPI), 30 iš eilės einančių parų

vidurkis $< 3,5$) – Birželio antrojo dešimtadienio pabaigoje atskirose Jurbarko ir Šakių

rajonų dalyse buvo pradėta fiksuoti sausra augalų vegetacijos laikotarpiu, kuri baigėsi birželio 22 d., rugsėjo 21 d. sausra fiksuota Kalvarijos savivaldybėje, vėliau plito į pietinius ir kai kuriuos šiaurinius rajonus, spalio 2 d. šalies pietinėse šalies savivaldybėse baigėsi nuo rugsėjo 21 d. fiksuota sausra augalų vegetacijos laikotarpiu.

*šalna aktyviosios augalų vegetacijos laikotarpiu (kai paros vidutinė oro

temperatūra ≥ 10 °C, o oro (dirvos paviršiaus) temperatūra < 0 °C) – Gegužės 8 ir 9

d. fiksuotos šalnos. Šalčiausia buvo gegužės 8-os naktis, kai temperatūra 5 cm aukštyje virš dirvos paviršiaus Anykščiuose nukrito iki -6,5 °C, oro temperatūra 1,5 m aukštyje

Varėnoje ir Alytuje nukrito iki $-1,9\text{ }^{\circ}\text{C}$. Gegužės 11–13 d. fiksuotos šalnos. Žemiausia temperatūra 5 cm aukštyje, bei ore, išmatuota gegužės 12-os naktį Varėnoje atitinkamai $-7,8\text{ }^{\circ}\text{C}$ ir $-3,2\text{ }^{\circ}\text{C}$.

*labai smarkus snygis (*kritulių kiekis per 12 valandų ir trumpiau 20 mm ir daugiau*) – Lapkričio 22-os naktį Vakarų Lietuvoje fiksuotas labai smarkus snygis Plungės (20,9 mm), Vėžaičių (22,8 mm), Nidos (28,1 mm), Rietavo (31 mm) apylinkėse.

*labai smarkus lietus (*kritulių kiekis per 12 valandų ir trumpiau 50-80 mm ir daugiau*) – Liepos 13 d. vietomis fiksuoti labai smarkaus lietaus atvejai, kai Elektrėnuose (57,3 mm) ir Molėtuose (55,9 mm) buvo viršyti stichinio reiškinio kriterijai, liepos 28–29 d. daugelyje šalies rajonų registruoti labai smarkūs lietūs vietomis pasiekę net katastrofinio reiškinio kriterijų (Mažeikiuose 80,7 mm, Joniškyje 81,8 mm, Šiauliuose 93,1 mm, Laukuvoje 97,3 mm, Telšiuose 110,1 mm), rugpjūčio 18-os vakare prasidėję labai smarkūs lietūs Laukuvoje ir Šilutėje baigėsi rugpjūčio 19-os pirmoje nakties pusėje. Per 5 val. Laukuvoje prilijo 74,6 mm, Šilutėje per 4 val. 58,8 mm.

*labai smarki audra, viesulas, škvalas (*kai maksimalus vėjo greitis m/s $28\div 32$*) – Labai smarkios audros atvejai registruoti liepos 11 d. ir 13 d. daugelyje rajonų. Stipriausia audra liepos 11 d. fiksuota Ukmergėje, kai vėjo greitis siekė 25 m/s. liepos 13 d., audros metu Šiaulių ir Kelmės r. lokaliai buvo susiformavę F1-2 klasės viesulai, atitinkantys 60–70 m/s vėjo greitį, kurie pasiekė katastrofinio reiškinio rodiklius, liepos 28-29 d. labai stipraus vėjo atvejai fiksuoti Ventėje, kai vėjo greitis siekė 31,1 m/s, lapkričio 2 d. naktį Ventėje 10 m aukštyje buvo užfiksuotas 28,4 m/s vėjo greitis, Nidos jūrinė stotis 24 m aukštyje fiksavo 28,6 m/s vėjo gūsius, kai kuriuose vakariniuose ir pietvakariniuose rajonuose gruodžio 16 d. vėjo greitis siekė 24,3–28,7 m/s, o Nidos jūrinėje AMS 24 m aukštyje 29,8 m/s.

ATSKIRŲ MĖNESIŲ ORŲ APŽVALGA

Sausis

Sausio mėnesio didžiąją dalį vyravo gana šalti, žiemiški orai su nedideliu kritulių kiekiu. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo $-4,1\text{ }^{\circ}\text{C}$ (neigiama $1,2^{\circ}$ anomalija). Aukščiausia oro temperatūra buvo $2,8\text{--}6,8\text{ }^{\circ}\text{C}$, o žemiausiai buvo nukritusi iki $-28\text{--}16,6^{\circ}\text{C}$.

Per mėnesį šalyje vidutiniškai iškrito apie 43,5 mm (0,8 SKN). Daugumoje rajonų kritulių iškrito 15–45 mm (0,5–0,9 SKN). Daugiausia kritulių iškrito pietrytiniame šalies pakraštyje ir

---

Vakarų Lietuvoje 45–80 mm (0,8–1,2 SKN). Mažiausiai kritulių iškrito šiaurinėje šalies dalyje apie 16,5 mm (0,3 SKN).

Nuo mėnesio pradžios vyravus šaltesiems orams, pradėjo formotis ir sniego danga. Antrąjį dešimtadienį iškritus gausiau kritulių, vietomis susiformavo 10–20 cm storio sniego danga. Vakarų Lietuvos sniego danga siekė net 28 cm. Trečiąjį dešimtadienį dėl gana šiltų orų sniegas sparčiai pradėjo tirpti. Paskutinę mėnesio dieną sniego danga buvo išsilaikiusi tik Rytų Lietuvoje bei ties Laukuva ir Raseiniais apie 1–16 cm.

Mėnesio pradžioje įsivyravus žemiškiems orams, pradėjo sparčiai formotis įšalas visoje šalies teritorijoje. Mėnesio pabaigoje šiek tiek šylant orams, daugelyje šalies rajonų dirvožemio sluoksnis ėmė plonėti ir mėnesio pabaigoje siekė nuo 1 cm iki 12 cm, vietomis ir visiškai ištirpo. Tuo tarpu Biržuose ir Vilniuje įšalo gylis išsilaikė ir siekė apie 24 cm.

Didžiausias vėjo greitis sausio mėnesį siekė 15,0–21,1 m/s.

Vasario mėnesį stichinių meteorologinių reiškinių fiksuota nebuvo. Iš pavojingų reiškinių daugiausia užregistruota smarkaus vėjo atvejų: daug kur 4–8, Nidoje net 12 atvejų, kai didžiausias vėjo greitis daug kur siekė 15–21 m/s.

Vasaris

Vasario mėnesį orai buvo labai šilti ir drėgni. Mėnesio vidutinė oro temperatūra šalyje buvo 2,3 °C (teigiama 4,8° anomalija). Tai buvo ketvirtas pagal šaltumą vasaris nuo 1961 m. Šiltesni orai vasario mėnesį buvo tik 2020 m. (2,4 °C), 1989 m. (2,6 °C) ir 1990 m. (3,9 °C). Aukščiausia vasario oro temperatūra pakilo iki 7,9–12,7 °C, žemiausiai buvo nukritusi iki -12,9–-2,1 °C. Vasario 16 d. pasiektas naujas šios paros aukščiausios oro temperatūros rekordas Lietuvoje, kai Pagėgiuose oro temperatūra pakilo iki 12,2 °C.

Per mėnesį vidutiniškai iškrito 62,5 mm kritulių (1,5 SKN). Krituliai šalies teritorijoje pasiskirstė labai netolygiai: šiaurinėje šalies dalyje iškrito 45–60 mm (0,9–1,8 SKN), Vakarų ir Pietų Lietuvoje iškrito 60–75 mm (1,2–2,0 SKN). Mažiausiai kritulių buvo fiksuota ties Šeduva ir Akmene, atitinkamai 39 mm (1,3 SKN) ir 44,6 mm (1,2 SKN). Gausiausiai kritulių buvo užfiksuota Kazlų Rūdoje, net 88,7 mm.

Vyraujant šiltesiems orams, sniego danga palapsniui ėmė plonėti ir mėnesio pabaigoje jo neliko visai, sniego likučiai išsilaikė tik lopais miškuose šiaurės rytinėje šalies dalyje.

Mėnesio pradžioje įšalas nuo paviršiaus atitirpo iki 5 cm. Pirmojo dešimtadienio pabaigoje storiausias įšalas išmatuotas Vilniaus apylinkėse, kur įšalęs dirvožemio sluoksnis siekė iki 18 cm. Kituose šalies rajonuose įšalusio dirvožemio storis svyravo nuo 1 iki 10 cm. Vietomis dirvožemiai per visą mėnesį net ir neišalo. Tik paskutinėmis dienomis, kiek atšalus orams, kai kur dirvožemiai vėl išalo iki 2–6 cm. Šalti orai ilgai nesilaikė, todėl įšalas ir toliau sparčiai tirpo.

Didžiausias vėjo greitis vasario mėnesį siekė 15,4–23,7 m/s.

Vasario mėnesį stichinių meteorologinių reiškinių nebuvo. Iš pavojingų reiškinių dažniausiai pasitaikydavo smarkūs vėjai po 5–7 atvejus. Beveik visoje Lietuvoje didžiausias vėjo greitis pasiekė pavojingo reiškinio ribas, tarp 15–24 m/s.

Kovas

Kovo mėnesį orai buvo šiltesnis už įprastus ir sausi. Mėnesio vidutinė oro temperatūra šalyje buvo 4,2 °C (teigiama 3,3° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 18,8–25,5 °C, žemiausiai nukrito iki -8,5–2,3 °C. Kovo 26–27 d. visoje šalyje vidutinei paros oro temperatūrai pakilus aukščiau 5 °C, prasidėjo augalų vegetacijos sezonas. Augalų vegetacijos sezono pradžia prasidėjo vidutiniškai 11 dienų anksčiau lyginant su SKN.

Per mėnesį vidutiniškai iškrito 21,9 mm kritulių (apie 0,6 SKN). Didesnėje šalies dalyje iškritęs kritulių kiekis neviršijo 20 mm kritulių (0,6 SKN). Pietvakarių, Vakarų Lietuvoje, vietomis šiaurinėje ir rytinėje šalies dalyse buvo 20–40 mm kritulių (0,5–0,8 SKN). Mažiausiai kritulių buvo registruota ties Dotnuva tik 10,6 mm.

Mėnesio pradžioje, pirmajame dešimtadienyje orams atvėsus didžiojoje šalies dalyje, dirvožemiai įšalo iki 5 cm. Šiltėjant orams, mėnesio pabaigoje dirvožemiai jau beveik visur nebuvo įšalę.

Didžiausias vėjo greitis kovo mėnesį siekė 13,1–18,1 m/s.

Kovo mėnesį stichinių meteorologinių reiškinių nebuvo. Mėnuo buvo ramus. Stipresnių vėjų, pasiekusių pavojingo reiškinio kriterijų, pasitaikė tik vietomis, 1–3 atvejai, kai didžiausias vėjo greitis siekė 15–18 m/s.

Balandis

Balandžio mėnesį orai buvo šiltesni nei įprastai ir labai drėgni. Pagal temperatūrą šis balandis buvo penktas šilčiausias nuo 1961 m. stebėjimų pradžios. Mėnesio vidutinė oro temperatūra šalyje buvo 8,5 °C (teigiama 1,3° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 22,6–28,4 °C, žemiausiai nukrito iki -3,4–0,1 °C. Balandžio 9 d. Birštone oro temperatūra pakilo iki 28,4 °C – tai naujas šios paros aukščiausios oro temperatūros rekordas. Taip pat rekordinės tų dienų temperatūros fiksuotos balandžio 1 d. (23,8 °C, Druskininkai), 8 d. (25,0 °C, Druskininkai) bei 10 d. (27,0 °C, Šalčininkai).

Pietinėje šalies dalyje, Utenos bei Ignalinos rajonuose balandžio 5–8 d., kitur balandžio 27–28 d., vidutinei paros oro temperatūrai pasiekus ir viršijus 10 °C, prasidėjo aktyviosios augalų vegetacijos sezonas. Šiais metais tai įvyko vidutiniškai 12 dienų anksčiau lyginant su SKN, tik kai

---

kuriuose šiauriniuose ir šiaurės rytiniuose rajonuose šios vegetacijos pradžia, palyginus su SKN, vėlavo 1–3 dienomis.

Per mėnesį vidutiniškai šalyje iškrito tik 63,8 mm kritulių (1,7 SKN). Didžiojoje šalies dalyje kritulių buvo 60–90 mm (1,5–2,2 SKN). Daugiausia kritulių registruota Rytų Lietuvoje 90–120 mm (2,5–2,9 SKN). Mažiausiai kritulių iškrito vakarinėje šalies dalyje, Druskininkų ir Prienu rajonuose iškrito 30–60 mm (0,9–1,9 SKN).

Balandžio 22–23 d., sustiprėjus šiaurės vėjui, lietu pakeitė šlapdriba, kuri formavo šlapio sniego apdrabą. Orai atšalo ir šiauriniuose rajonuose šlapdribą pakeitė sniegas. Dėl apdrabos ir šlapio sniego buvo išlaužyti jau spėję sulapoti medžiai, jais užversti keliai, nutrauktos elektros linijos. Kelioms dienoms šiaurinėje šalies pusėje buvo susidariusi sniego danga, balandžio 23 d. rytą daug kur šiauriniuose rajonuose ji siekė 8–12 cm, storiausia ji buvo fiksuota Panevėžio AMS (17 cm), kai kur šalies centriniuose bei rytiniuose rajonuose 2–7 cm.

Didžiausias vėjo greitis balandžio mėnesį daug kur siekė 16–23 m/s.

Balandžio mėnesį stichinių meteorologinis reiškinių fiksuota nebuvo. Iš pavojingų reiškinių dažniausiai kartojosi smarkūs vėjai: daug kur po 2–4, vietomis 5–6 atvejus. Fiksuota smarkaus snygio ir mišrių kritulių po 1–2 atvejus. Kai kur šiauriniuose rajonuose buvo susiformavusi šlapio sniego apdraba. Vietomis stebėtos šalnos aktyviosios augalų vegetacijos laikotarpiu, kai oro temperatūra krito iki $-2\text{ }^{\circ}\text{C}$, o temperatūra dirvos paviršiaus kai kur krito iki $-6\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Gegužė

Gegužės mėnesio orai buvo labai šilti bei gana sausi. Mėnesio vidutinė oro temperatūra buvo $15,4\text{ }^{\circ}\text{C}$ (teigiama $2,9^{\circ}$ anomalija). Tai antra pagal šiltumą gegužė nuo 1961 m. Šiltesni orai buvo tik 2018 m. gegužė ($16,4\text{ }^{\circ}\text{C}$). Aukščiausia mėnesio oro temperatūra siekė $28\text{--}31\text{ }^{\circ}\text{C}$, žemiausiai nukrito iki $-3\text{--}+1\text{ }^{\circ}\text{C}$.

2024 metų pavasaris buvo pats šilčiausias nuo 1961 m. (vidutinė oro temperatūra $9,4\text{ }^{\circ}\text{C}$), iki šiol šilčiausias buvo 2014 m. pavasario sezonas ($8,6\text{ }^{\circ}\text{C}$).

Gegužės 20 d. vidutinė paros oro temperatūra pasiekė ir viršijo $15\text{ }^{\circ}\text{C}$ ir prasidėjo meteorologinė vasara. Šiais metais ji prasidėjo vidutiniškai 11 dienų, o Klaipėdos rajone daugiau nei trimis savaitėmis ankščiau nei SKN.

Per mėnesį vidutiniškai šalyje iškrito tik 34,9 mm kritulių (2/3 SKN). Didžiojoje šalies dalyje kritulių kiekis neviršijo 35 mm ir siekė 10–35 mm (0,2–0,7 SKN), vietomis Aukštaitijoje, dalyje Vakarų ir Pietų Lietuvos 35–70 mm (0,6–1,4 SKN). Daugiausiai kritulių per mėnesį iškrito Skuodo ir Tauragės apylinkėse 70–80 mm (1,3–1,9 SKN). Gegužės 6, 19–20, 25, 29 ir 31 dienomis vietomis registruoti pavojingi lietūs. Stipriausia liūtis registruota 25 d. Skuode, kai per 1 val. 10 min. iškrito 45,5 mm kritulių. Mažiausiai kritulių iškrito Lazdijuose (11,4 mm).

Didžiausias vėjo greitis gegužės mėnesį siekė 12,2–18,7 m/s.

Gegužės mėnesį užregistruoti 2 stichiniai meteorologiniai reiškiniai. Gegužės 8 ir 9 d. fiksuotos šalnos. Šalčiausia buvo gegužės 8-os naktis, kai temperatūra 5 cm aukštyje virš dirvos paviršiaus Anykščiuose nukrito iki $-6,5\text{ }^{\circ}\text{C}$, oro temperatūra 1,5 m aukštyje Varėnoje ir Alytuje nukrito iki $-1,9\text{ }^{\circ}\text{C}$. Gegužės 11–13 d. fiksuotos šalnos. Žemiausia temperatūra 5 cm aukštyje bei ore išmatuota gegužės 12-os naktį Varėnoje, atitinkamai $-7,8\text{ }^{\circ}\text{C}$ ir $-3,2\text{ }^{\circ}\text{C}$. Šalnos laikėsi dar keletą naktų, tačiau labiau lokaliai. Iš pavojingų reiškinių dažniausiai pasitaikydavo pavojingo vėjo gūsių, daug kur registruota po 1–2 atvejus ir didžiausias vėjo greitis siekė 15–20 m/s, Raseiniuose 22 m/s. Vietomis pasitaikė smarkaus lietaus, nestambios krušos bei pavienių šalnos atvejų. Trečiojo dešimtadienio pabaigoje fiksuoti karščiai, kai oro temperatūra perkopė $30\text{ }^{\circ}\text{C}$: gegužės 28 d. Birštone ($30,2\text{ }^{\circ}\text{C}$), Druskininkuose ($30,3\text{ }^{\circ}\text{C}$) ir Jonavoje ($30,5\text{ }^{\circ}\text{C}$), 29 d. Druskininkuose ($30,1\text{ }^{\circ}\text{C}$) ir 30 d. Jonavoje ($30,6\text{ }^{\circ}\text{C}$). Mėnesio viduryje vietomis fiksuotas pavojingas IV klasės miškų gaisringumas, o mėnesio pabaigoje kai kur Pietų Lietuvoje ir V klasės miškų gaisringumas.

Birželis

Birželio mėnesį orai buvo šilti ir sausi. Mėnesio vidutinė oro temperatūra buvo $17,6\text{ }^{\circ}\text{C}$ (teigiama $1,7^{\circ}$ anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė $30,4\text{...}34\text{ }^{\circ}\text{C}$, žemiausiai nukrito iki $4,0\text{...}9,1\text{ }^{\circ}\text{C}$. Birželio 28 d. Druskininkuose maksimali oro temperatūra pasiekė $34,0\text{ }^{\circ}\text{C}$ – tai naujas šios paros aukščiausios oro temperatūros rekordas Lietuvoje.

Per mėnesį vidutiniškai kritulių iškrito 48,2 mm (0,7 SKN). Didžiojoje šalies dalyje vidutiniškai iškrito 40–60 mm kritulių (0,5–0,9 SKN). Mažiausiai kritulių iškrito šiaurės–šiaurės rytų ir pietvakarių kraštiniuose rajonuose bei kai kuriuose Pietų ir centrinės Lietuvos rajonuose, 20–40 mm (0,4–0,7 SKN). Daugiausia kritulių teko Alytaus–Trakų ir Kretingos–Skuodo bei Kelmės rajonuose 60–88 mm (0,8–1,5 SKN).

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo tarp $20\text{--}24\text{ }^{\circ}\text{C}$, žemiausia šiame gylyje nukrito iki $12\text{--}15\text{ }^{\circ}\text{C}$, aukščiausia pasiekė $29\text{--}36\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Didžiausias vėjo greitis birželio mėnesį siekė 15,2–20,8 m/s.

Birželio mėnesį užregistruoti 2 stichiniai meteorologiniai reiškiniai. Antrojo dešimtadienio pabaigoje atskirose Jurbarko ir Šakių rajonų dalyse buvo pradėta fiksuoti sausra augalų vegetacijos laikotarpiu, kuri baigėsi birželio 22 dieną. Birželio 26–28 d. lokaliai buvo fiksuotas stichinis meteorologinis reiškinys – kaitra, kai oro temperatūra pakilo iki $30\text{...}33,5\text{ }^{\circ}\text{C}$. Iš pavojingų reiškinių fiksuota stiprių vėjo gūsių, kurie vietomis siekė 15–21 m/s. Birželio 26–28 ir 30 d. daug kur registruotas karštis. Fiksuotas didelis gaisrų pavojus miškuose (IV gaisringumo klasė), kuris vietomis (daugiausia pietinėje šalies dalyje) padidėjo iki V klasės. Birželio antrąjį ir trečiąjį

---

dešimtadienį kai kuriuose pietiniuose bei centriniuose rajonuose fiksuotas sausringas laikotarpis augalų vegetacijos laikotarpiu.

Liepa

Liepos mėnesio orai buvo labai šilti ir gerokai drėgnesni už įprastus. Mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 19,6 °C (teigiama 1,3° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 29,6–34,9 °C, žemiausia nukrito iki 7,3–12,0 °C. Birželio 11 d. Druskininkuose fiksuota 34,9 °C oro temperatūra ir pakartotas šios paros rekordas, registruotas 2006 m.

Per mėnesį šalyje vidutiniškai iškrito 140,1 mm kritulių (1,7 SKN). Mažiausiai kritulių buvo pietiniame ir šiaurės rytiniame pakraščiuose 60–90 mm (0,7–0,9 SKN), vidurio Lietuvoje ir šiaurės vakariniame pakraštyje kritulių iškrito 90–150 mm (1,1–2,2 SKN). Daugiausia kritulių iškrito Vakarų ir Rytų Lietuvoje 150–200 mm (1,9–2,5 SKN).

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje Lietuvoje svyravo tarp 20–24 °C, aukščiausia siekė 28–36 °C. Aukščiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje siekė 24–30 °C.

Didžiausias vėjo greitis liepos mėnesį siekė 15,3–27,9 m/s.

Liepos mėnesį užregistruoti 7 stichiniai ir 2 katastrofiniai meteorologiniai reiškiniai. Liepos 9–11 d. Marijampolėje, Druskininkuose ir Kalvarijoje registruotas stichinis meteorologijos reiškinys – kaitra, per kurią aukščiausia oro temperatūra Druskininkų AMS liepos 11 d. siekė 34,9 °C, kitur svyravo tarp 30,1–33,7 °C. Labai smarkios audros atvejai registruoti liepos 11 d. ir 13 d. daugelyje rajonų. Stipriausia audra liepos 11 d. fiksuota Ukmergėje, kai vėjo greitis siekė 25 m/s. Liepos 13 d. audros metu Šiaulių ir Kelmės rajonuose lokaliai buvo susiformavę F1-2 klasės viesulai, atitinkantys 60–70 m/s vėjo greitį, kurie pasiekė katastrofinio reiškinio rodiklius. Liepos 13 d. vietomis fiksuoti labai smarkaus lietaus atvejai, kai Elektrėnuose (57,3 mm) ir Molėtuose (55,9 mm) buvo viršyti stichinio reiškinio kriterijai. Liepos 28–29 d. daugelyje šalies rajonų registruoti labai smarkūs lietūs, vietomis pasiekę net katastrofinio reiškinio kriterijų (Mažeikiuose 80,7 mm, Joniškėje 81,8 mm, Šiauliuose 93,1 mm, Laukuvoje 97,3 mm, Telšiuose 110,1 mm). Taip pat šiomis dienomis fiksuotas ir labai smarkus vėjas (Ventės AMS 31,1 m/s). Iš pavojingų reiškinių daugiausiai registruota vėjų (dažniausiai škvalų), vietomis 6–8 atvejus. Didžiausias vėjo greitis visoje Lietuvoje pasiekė pavojingą greitį 15,3–27,9 m/s. Fiksuoti pavojingo lietaus atvejai, daug kur po 1–3, vietomis 4–6. Pasitaikė smulkios krušos. Liepos 1, 7, 9–17 d. registruotas karštis. Miškuose pirmąjį dešimtadienį fiksuotas didelis gaisrų pavojus (daug kur IV gaisringumo klasė, o šalies pietvakariniame pakraštyje, bei kai kur šiaurinėje dalyje, net V klasė).

Rugpjūtis

Rugpjūčio mėnesį vyravo šilti ir sausi orai. Mėnesio vidutinė oro temperatūra buvo 19,0 °C (teigiama 1,4° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 28,8–33°C, žemiausia oro temperatūra nukrito iki 5,0–10,4 °C.

Per mėnesį šalyje vidutiniškai iškrito 37,6 mm kritulių (0,5 SKN). Didžiojoje šalies dalyje kritulių kiekis neviršijo 30 mm, buvo 9–30 mm (0,1–0,5 SKN). Rokiškyje iškrito tik apie 9 mm kritulių. Didžiojoje dalyje Vakarinės Lietuvos, Utenos apskrityje, dalyje Suvalkijos ir centrinių rajonų bei Druskininkuose siekė 30–60 mm (0,4–0,8 SKN). Daugiausia kritulių iškrito pajūryje ir pietvakarinėje Žemaitijos dalyje, 60–120 mm (0,8–1,3 SKN).

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo apie 20–24 °C, aukščiausia siekė 26–33 °C. Aukščiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje siekė apie 23–30 °C.

Didžiausias vėjo greitis rugpjūčio mėnesį siekė 12,1–19,1 m/s.

Rugpjūčio mėnesį užregistruoti 2 stichiniai meteorologiniai reiškiniai. Rugpjūčio 16–18 d. registruota trečia šiais metais kaitra – aukščiausia oro temperatūra Alytuje siekė 30,1–30,3 °C, Lazdijuose 30,0–31,3 °C, Kalvarijoje 30,2–31,0 °C, Marijampolėje 30,1–30,6 °C. Rugpjūčio 18 d. vakare prasidėję labai smarkūs lietūs Laukuvoje ir Šilutėje baigėsi rugpjūčio 19 d. nakties pirmoje pusėje. Per 5 val. Laukuvoje prilijo 74,6 mm, Šilutėje per 4 val. 58,8 mm. Iš pavojingų reiškinų fiksuoti smarkūs lietūs, po 1–3 atvejus, daug kur fiksuoti smarkūs vėjai, 1–3 atvejai (15–19 m/s). Nuo mėnesio vidurio vis plėtėsi miškų gaisringumo IV klasės apimama teritorija ir mėnesio gale apėmė beveik trečdalį šalies miškų. Kai kuriomis dienomis registruotas karštis, o didžiausią teritoriją jis apėmė rugpjūčio 30 d.

Rugsėjis

Rugsėjo mėnesį orai buvo labai šilti ir sausi. Mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 16,8 °C (teigiama 4,0° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 26,5–30,8 °C, žemiausiai nukrito iki -2,1–+3,8 °C. Šis rugsėjis buvo pats šilčiausias nuo 1961 metų. Aukščiausia paros oro temperatūra registruota rugsėjo 3 d. Druskininkuose 30,8 °C – tai naujas šios paros aukščiausios oro temperatūros rekordas Lietuvoje. Parų rekordai rugsėjį pasiekti dar 6 dienas: 4 d. 30,5 °C (Pakruojis), 5 d. 29,5 °C (Marijampolė), 8 d. 29,0 °C (Klaipėda), 16 d. 27,9 °C (Jonava), 17 d. 29,1 °C (Kretinga) ir 24 d. 26,5 °C (Druskininkai). Vėšiausia buvo 30 d. naktį Kazlų Rūdoje, -2,1 °C.

Rugsėjo 28–29 d. vidutinei paros oro temperatūrai nukritus žemiau 15 °C, visoje šalies teritorijoje baigėsi meteorologinė vasara. 2024 metais meteorologinė vasara baigėsi vidutiniškai 25 dienomis vėliau lyginant su SKN.

Per mėnesį šalyje vidutiniškai iškrito 38,2 mm kritulių (0,6 SKN). Didžiojoje šalies dalyje iškrito 19–40 mm (0,35–0,7 SKN). Rytiniame pakraštyje, Alytaus–Biržų ruože ir dalyje Žemaitijos iškrito 40–60 mm kritulių (0,4–1,0 SKN). Daugiausia kritulių iškrito šiaurės vakarinėje dalyje ir Panevėžio apylinkėse – 60–80 mm (0,7–1,5 SKN). Mėnesio pradžioje kai kuriuose pietryčių ir pietvakarių rajonuose prasidėjęs sausringas laikotarpis, mėnesio pabaigoje buvo fiksuojamas jau beveik visoje šalies teritorijoje, išskyrus tik šiaurės vakarinę dalį ir Panevėžio apylinkes.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo tarp 17–20 °C, aukščiausia temperatūra šiame gylyje siekė 23–30 °C, žemiausia nukrito iki 6–10 °C. Aukščiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje pakilo iki 21–25 °C.

Didžiausias vėjo greitis rugsėjo mėnesį siekė 12,3–19,8 m/s.

Rugsėjo mėnesį buvo užregistruotas vienas stichinis meteorologinis reiškinys – sausra. Rugsėjo 21 d. sausra fiksuota Kalvarijos savivaldybėje, vėliau plito į pietinius ir kai kuriuos šiaurinius rajonus. Didžiausias sausros pikas buvo pasiektas rugsėjo 26–27 d., ir buvo apimti jau ir daugelis rytinių rajonų. Mėnesio pabaigoje sausros apimami plotai sumažėjo. Pavojingų reiškinų rugsėjo mėnesį buvo nedaug. Rugsėjo 3 ir 4 d. vietomis registruotas karštis (daugiausia pietinėje Lietuvos dalyje). Rugsėjo 29 d. vietomis, o rugsėjo 30 d. jau didesnėje šalies dalyje, buvo užfiksuotos pirmosios šalnos. Rugsėjo 2, 10, 12–14, 27 ir 28 d. fiksuoti pavojingo lietaus atvejai, daugiausiai prilijo rugsėjo 12 d. Švenčionyse (45 mm/12 val.). Rugsėjo pradžioje kai kuriose pietinėse bei rytinėse savivaldybėse pradėtas fiksuoti sausringas laikotarpis, kuris vėliau plito į šiaurinę šalies dalį ir paskutinį dešimtadienį vietomis peraugo į sausrą. Miškų gaisringumas pirmąjį dešimtadienį daug kur buvo pasiekęs IV klasę, o vietomis net ir V klasę.

Spalis

Spalio mėnesio orai buvo šilti ir neįprastai sausi. Mėnesio vidutinė oro temperatūra buvo 8,6 °C (teigiama 1,3° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 17,2–21,0 °C. Žemiausiai oro temperatūra nukrito iki -4,4–+4,2 °C.

Spalio 1 d. beveik visoje šalies teritorijoje, vidutinei paros oro temperatūrai nukritus žemiau 10 °C baigėsi aktyviosios augalų vegetacijos sezonas, išskyrus Kybartus ir Nidą, kur perėjimas įvyko spalio 13 ir 15 d. Lyginant su standartine klimato norma (SKN), šis perėjimas sutapo Nidoje, o Šiaurės rytų, Rytų Lietuvoje bei Telšiuose ir Laukuvoje jis įvyko 1–2 d. vėliau, Vidurio Lietuvoje 1–2 d. ankščiau. Klaipėdoje ir Šilutėje perėjimas įvyko net 7–10 d. ankščiau, o Kybartuose – 9 dienomis vėliau, lyginant su SKN.

Per mėnesį šalyje vidutiniškai iškrito 30,2 mm kritulių (0,4 SKN). Mažiausiai kritulių teko centriniams šiauriniams rajonams bei šiaurės vakariniam pakraščiu, 10–20 mm (0,2–0,4 SKN).

Vietomis centriniuose, vakariniuose bei šiauriniuose rajonuose iškrito 20–30 mm (0,1–0,4 SKN). Daugiausia kritulių iškrito Pietų, Rytų ir Pietvakarių Lietuvoje 30–40 mm (0,3–0,7 SKN).

Didžiausias vėjo greitis spalio mėnesį siekė 12–19,2 m/s.

Spalio mėnesį užregistruotas 1 stichinis meteorologinis reiškiny – spalio 2 d. šalies pietinėse šalies savivaldybėse baigėsi nuo rugsėjo 21 d. fiksuota sausra augalų vegetacijos laikotarpiu. Pavojingų reiškinių užregistruota nedaug. Vietomis pasitaikė po 1–2 vėjuotas dienas, o didžiausias vėjo greitis siekė 15–19 m/s, Ventėje 21 m/s, Šventojoje 22 m/s. Spalio 3 d. Pietų Lietuvoje vietomis fiksuoti pavojingo lietaus atvejai. Mėnesio pirmoje pusėje beveik visoje šalyje stebėtos pavojingos šalnos. Iki mėnesio vidurio kai kuriuose rajonuose dar tęsėsi sausringas laikotarpis.

Lapkritis

Lapkričio mėnesį vyravo šilti, vidutiniškai drėgni orai. Mėnesio vidutinė oro temperatūra buvo 3,9 °C (teigiama 1,3° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 11,4–15,5 °C, žemiausiai nukrito iki -11,4–+0,2 °C.

Lapkričio 9 d. beveik visoje šalies teritorijoje, o lapkričio 19 d. pajūrio zonoje, vidutinei paros oro temperatūrai nukritus žemiau 5 °C baigėsi augalų vegetacijos sezonas. Lyginant su SKN šiemet šis perėjimas įvyko vidutiniškai 14 dienų vėliau, o pajūrio zonoje 7 dienomis.

Per mėnesį vidutiniškai iškrito 57,6 mm kritulių (artimas SKN). Didesnėje šalies dalyje iškrito 20–50 mm kritulių (0,5–1,0 SKN). Daugiausia kritulių iškrito Vakarų Lietuvoje 80–140 mm (1,2–1,4 SKN), o Plungės ir Rietavo apylinkėse iškrito net 140–170 mm (2,0 SKN) ir kai kuriuose Aukštaitijos rajonuose iškrito 50–80 mm kritulių (0,9–1,2 SKN). Lapkričio 22 d. užfiksuotas pavojingo snygio atvejis, kurio metu Telšiuose susidarė 24 cm storio sniego danga.

Didžiausias vėjo greitis siekė 17–23 m/s, vietomis 24–28,4 m/s.

Lapkričio mėnesį užregistruoti du stichiniai meteorologiniai reiškiniai. Lapkričio 2 d. Ventėje užfiksuotas labai smarkus vėjas, kurio gūšiai siekė 28,4 m/s. Lapkričio 22 d. vakarinėje šalies dalyje vietomis fiksuotas žiemiškų meteorologinių reiškinių kompleksas, per kurį iškrito gausus sniego kiekis: Telšiuose 17 mm, Plungėje 20,9 mm, Vėžaičiuose 22,8 mm, Nidoje 28,1 mm, Rietave 31 mm. Telšiuose buvo susidarius net 24 cm storio sniego danga. Iš pavojingų reiškinių daugiausiai fiksuota smarkaus vėjo atvejų: daug kur buvo 3–5, vakarinėje šalies dalyje 8–10, Nidoje 13 atvejų. Pasitaikė gausių kritulių: lapkričio 17–18 d. vietomis registruotas pavojingas lietus, lapkričio 22 d. kai kuriuose vakariniuose rajonuose pavojingas snygis ir mišrūs krituliai.

Gruodis

Gruodžio mėnesį orai buvo šiltesni ir sausesni nei įprastai. Mėnesio vidutinė oro temperatūra šalyje buvo 1,9 °C (teigiama 3,0° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 8–10 °C, žemiausiai nukrito iki -11–3 °C.

Per mėnesį vidutiniškai iškrito 45,3 mm kritulių (0,8 SKN). Didžiojoje šalies dalyje iškrito 25-50 mm kritulių (0,5-1,0 SKN). Mažiausiai kritulių buvo kraštiniuose centriniuose šiaurės ir pietų rajonuose 17–25 mm (0,5 SKN). Daugiausiai kritulių iškrito vakariniuose šalies rajonuose – 75-100 mm (0,8–1,2 SKN).

Mėnesio pradžioje, vyravus šaltesiems orams, beveik visoje šalies teritorijoje buvo susiformavęs dirvos įšalas, kuris siekė 7–11 cm. Vėliau, nusistovėjus šiltesiems orams, dirvos pradėjo atšilti ir iki mėnesio galo beveik visur atitirpo (išskyrus Kauno AMS, kur gruodžio 25 d. buvo fiksuotas 1 cm įšalas).

Didžiausias vėjo greitis siekė 15,3–28,7 m/s.

Gruodžio mėnesį buvo užregistruotas vienas stichinis meteorologinis reiškiny – gruodžio 16 d. vakariniuose ir pietvakariniuose šalies rajonuose fiksuoti labai smarkūs vėjai, pasiekę stichinių meteorologinių reiškinių kriterijų, kurių metu vėjo greitis siekė 24,3–28,7 m/s, o Nidoje 24 m aukštyje net 29,8 m/s. Iš pavojingų reiškinių daugiausia registruota smarkiųjų vėjų: po 6–9 atvejus buvo šalies vakarinėje dalyje, likusioje teritorijoje po 1–5 atvejus. Gruodžio 16 d. ir 31 d. vietomis registruoti pavojingų kritulių atvejai.

LITERATŪRA

Medžiojamųjų žvėrių apskaita. (2024) *Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija*. <https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/gamtos-apsauga/medziokle/medziojamuju-zveriu-apskaita/medziojamuju-gyvunu-apskaita-2024-2025-metu-medziokles-sezonas/> (2025-02-12)

Mėnesio hidrometeorologinių sąlygų apžvalga (2024). *Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos*. <https://www.meteo.lt/category/menesio-hidrometeorologiniu-salygu-apzvalga/> (2025-01-24)

Valstybinė miškų apskaita. (2024) *Valstybinė miškų tarnyba*. https://amvmt.lrv.lt/public/canonical/1735029245/1362/31_Medynu_plotai_turiai_prieaugiai_kit_i_rodikliai_pagal_misku_grupes_rusi_nuosavybe_MM.pdf (2025-01-28)

Miško priešgaisrinė apsauga. (2024) VĮ Valstybinių miškų urėdija. <https://vmu.lt/veikla/miskininkyste/misko-priesgaisrine-apsauga/> (2025-02-08)

PRIEDAI

2024 metais miško ligų, vabzdžių, žvėrių, abiotinių ir kt. veiksmų pažeisti valstybinių miškų plotai*

* - šaltinis Abiotinių veiksmų, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Sukėlėjas	Regioninis padalinys	Užregistruoti pažeidimai			Atliktos priemonės		
		Plotas, ha	Pažeistų medžių proc.	ktm.	Vid. medžio pažeidimo laipsnis, proc.	plotas, ha	iškirsta, ktm.
Ažuolinis lapsukis	Kuršėnų	2,7	10		30		
Ažuolinis lapsukis	Viso:	2,7	10		30		
Viso dėl lajų kenkėjų		2,7	10		30		
Žievėgraužis tipografas	Anykščių	72	73	15923		71,8	15730
Žievėgraužis tipografas	Biržų	104	59	15347		104	16813
Žievėgraužis tipografas	Druskininkų	22,4	76	2738		22,2	2602
Žievėgraužis tipografas	Dubravos	240,3	57	21118		238,1	21177
Žievėgraužis tipografas	Ignalinos	96	52	7653		90,3	6341
Žievėgraužis tipografas	Jurbarko	21,1	70	4416		21,1	4471
Žievėgraužis tipografas	Kazlų Rūdos	898,1	58	121848		887,6	119831
Žievėgraužis tipografas	Kretingos	41,4	64	4855		39,6	5061
Žievėgraužis tipografas	Kuršėnų	51,7	55	4887		47,8	4808
Žievėgraužis tipografas	Mažeikių	59,8	46	7686		59,8	7674
Žievėgraužis tipografas	Nemenčinės	73,2	72	17801		71,6	17309
Žievėgraužis tipografas	Panevėžio	72,9	55	10509		61,3	9029
Žievėgraužis tipografas	Prienų	104,6	81	18918		104,6	18886
Žievėgraužis tipografas	Radviliškio	88	59	11084		87,7	11567
Žievėgraužis tipografas	Raseinių	114,4	46	7733		114,4	7725
Žievėgraužis tipografas	Rokiškio	128,1	65	31252		127,5	31158
Žievėgraužis tipografas	Šakių	61,7	63	12642		60,3	12702
Žievėgraužis tipografas	Šalčininkų	306,2	54	67459		289,8	63060
Žievėgraužis tipografas	Šilutės	57,4	76	3303		57,2	3256
Žievėgraužis tipografas	Švenčionėlių	19,8	66	2728		19,3	2690
Žievėgraužis tipografas	Tauragės	68,2	24	5481		68,2	5499
Žievėgraužis tipografas	Telšių	40	78	3939		39,6	3807
Žievėgraužis tipografas	Trakų	757,4	43	62257		660,9	54141
Žievėgraužis tipografas	Ukmergės	344,9	57	25500		313,4	21357
Žievėgraužis tipografas	Varėnos	40,2	70	10375		40,2	10524
Žievėgraužis tipografas	Viso:	3883,8	57	497452		3698,3	477219
Viršūninis žievėgraužis	Ukmergės	14,1	53	386		14,1	466
Viršūninis žievėgraužis	Varėnos	0,3	83	84		0,3	84
Viršūninis žievėgraužis	Viso:	14,4	63	470		14,4	550
Žievėgraužis graveris	Telšių	0,4	80	52		0,4	52
Žievėgraužis graveris	Viso:	0,4	80	52		0,4	52
Viso dėl liemenų kenkėjų		3898,6	47	497974		3713,1	477821
Pušiniai straubliukai	Druskininkų	3	23				
Pušiniai straubliukai	Jurbarko	7,2	20			6,7	
Pušiniai straubliukai	Kazlų Rūdos	0,2	10				
Pušiniai straubliukai	Kretingos	1,9	60				
Pušiniai straubliukai	Kuršėnų	5,6	47				
Pušiniai straubliukai	Mažeikių	1,9	15			1,9	
Pušiniai straubliukai	Viso:	19,8	31			8,6	
Grambuoliai (lervos)	Druskininkų	39,7	37				
Grambuoliai (lervos)	Nemenčinės	13,3	40				
Grambuoliai (lervos)	Varėnos	7	75				
Grambuoliai (lervos)	Viso:	60	44				
Taškuotasis smaliukas	Jurbarko	2,7	37			0,7	
Taškuotasis smaliukas	Viso:	2,7	37			0,7	
Viso dėl jaunuolynų kenkėjų		82,5	40			9,3	
Viso dėl vabzdžių		3983,8	47	497974		3722,4	477821
Drebulinė pintis	Anykščių	28,4	34				
Drebulinė pintis	Biržų	32,3	53				
Drebulinė pintis	Dubravos	0,4	20				
Drebulinė pintis	Joniškio	0,6	100				
Drebulinė pintis	Kuršėnų	108,1	19				
Drebulinė pintis	Panevėžio	71,2	31			4,9	772
Drebulinė pintis	Prienų	2,9	15				
Drebulinė pintis	Raseinių	41,1	70				
Drebulinė pintis	Viso:	285	34			4,9	772

2024 metais miško ligų, vabzdžių, žvėrių, abiotinių ir kt. veiksmų pažeisti valstybinių miškų plotai*

* - šaltinis Abiotinių veiksmų, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Sukėlėjas	Regioninis padalinys	Užregistruoti pažeidimai			Atliktos priemonės		
		Plotas, ha	Pažeistų medžių proc.	ktm.	Vid. medžio pažeidimo laipsnis, proc.	plotas, ha	iškirsta, ktm.
Uosių džiūvimas	Anykščių	4	30		90		
Uosių džiūvimas	Biržų	50,8	67		61		
Uosių džiūvimas	Ignalinos	18,2	65		71		
Uosių džiūvimas	Joniškio	2,1	80		90	2,1	115
Uosių džiūvimas	Kazlų Rūdos	3	12		100		
Uosių džiūvimas	Kuršėnų	9,1	27		69		
Uosių džiūvimas	Panevėžio	4,4	39		75	0,8	52
Uosių džiūvimas	Prienų	2	15		50		
Uosių džiūvimas	Radviliškio	21,2	60		77	0,7	85
Uosių džiūvimas	Raseinių	14,2	59		64		
Uosių džiūvimas	Ukmergės	45,3	31		80		
Uosių džiūvimas	Viso:	174,3	54		69	3,6	252
Šakninė pintis	Anykščių	3,2	60		35		
Šakninė pintis	Dubravos	0,3	78		100		
Šakninė pintis	Ignalinos	1,1	11		92	1,1	49
Šakninė pintis	Jurbarko	58,8	18		100		
Šakninė pintis	Kazlų Rūdos	0,8	10		100		
Šakninė pintis	Kretingos	13,9	75		90	9,1	523
Šakninė pintis	Nemenčinės	8,2	35		96		
Šakninė pintis	Panevėžio	6,5	34		31		
Šakninė pintis	Rokiškio	2,2	58		72	2,2	363
Šakninė pintis	Švenčionėlių	15,4	19		87		
Šakninė pintis	Trakų	0,4	12		100		
Šakninė pintis	Varėnos	0,9	71		76	0,9	272
Šakninė pintis	Viso:	111,7	31		88	13,3	1207
Ažuolų džiūvimas	Šalčininkų	0,5	15		100		
Ažuolų džiūvimas	Ukmergės	1,7	20		30		
Ažuolų džiūvimas	Viso:	2,2	19		65		
Pušų ūglių vėžys	Mažeikių	21,4	85		85	21,4	3982
Pušų ūglių vėžys	Viso:	21,4	85		85	21,4	3982
Miltligė	Jurbarko	0,3	25		52	0,3	
Miltligė	Viso:	0,3	25		52	0,3	
Viso dėl ligų		594,9	37		40	43,5	6213
Nulaupyta žievė	Anykščių	17,5	24				
Nulaupyta žievė	Biržų	2,8	17				
Nulaupyta žievė	Dubravos	31,9	19				
Nulaupyta žievė	Ignalinos	3,2	15				
Nulaupyta žievė	Jurbarko	0,8	22				
Nulaupyta žievė	Kazlų Rūdos	48,2	22				
Nulaupyta žievė	Kuršėnų	33,3	13				
Nulaupyta žievė	Mažeikių	45,2	17				
Nulaupyta žievė	Nemenčinės	8,7	20				
Nulaupyta žievė	Panevėžio	12,5	16				
Nulaupyta žievė	Raseinių	4,9	23				
Nulaupyta žievė	Rokiškio	12,9	15				
Nulaupyta žievė	Šilutės	26,3	15				
Nulaupyta žievė	Tauragės	10,2	20				
Nulaupyta žievė	Ukmergės	67,7	19				
Nulaupyta žievė	Viso:	326,1	18				
Nukandžioti ūgliai	Anykščių	5,5	13				
Nukandžioti ūgliai	Druskininkų	13,5	22				
Nukandžioti ūgliai	Dubravos	67,7	17				
Nukandžioti ūgliai	Ignalinos	10,3	38				
Nukandžioti ūgliai	Jurbarko	10,0	21			8,1	
Nukandžioti ūgliai	Kazlų Rūdos	100,6	17				
Nukandžioti ūgliai	Kretingos	0,6	10				
Nukandžioti ūgliai	Kuršėnų	35,2	15				
Nukandžioti ūgliai	Mažeikių	29,5	15				
Nukandžioti ūgliai	Nemenčinės	3,0	23				

2024 metais miško ligų, vabzdžių, žvėrių, abiotinių ir kt. veiksmų pažeisti valstybinių miškų plotai*

*- šaltinis Abiotinių veiksmų, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Sukėlėjas	Regioninis padalinys	Užregistruoti pažeidimai			Atliktos priemonės		
		Plotas, ha	Pažeistų medžių proc.	ktm.	Vid. medžio pažeidimo laipsnis, proc.	plotas, ha	iškirsta, ktm.
Nukandžioti ūgliai	Panevėžio	15,5	12				
Nukandžioti ūgliai	Radviliškio	7,2	21				
Nukandžioti ūgliai	Rokiškio	51,7	14				
Nukandžioti ūgliai	Šakių	45,1	12				
Nukandžioti ūgliai	Šalčininkų	33,7	15				
Nukandžioti ūgliai	Šilutės	14,4	22				
Nukandžioti ūgliai	Tauragės	9,1	24				
Nukandžioti ūgliai	Ukmergės	7,3	17				
Nukandžioti ūgliai	Viso:	459,9	17			8,1	
Nulaužytos viršūnės (briedžiai)	Anykščių	0,9	14				
Nulaužytos viršūnės (briedžiai)	Dubravos	0,5	70				
Nulaužytos viršūnės (briedžiai)	Ignalinos	2,1	20				
Nulaužytos viršūnės (briedžiai)	Jurbarko	2	45				
Nulaužytos viršūnės (briedžiai)	Kazlų Rūdos	0,5	30				
Nulaužytos viršūnės (briedžiai)	Nemenčinės	2,5	24				
Nulaužytos viršūnės (briedžiai)	Rokiškio	1,1	17				
Nulaužytos viršūnės (briedžiai)	Viso:	9,6	28				
Bebrai	Dubravos	0,2	30			0,2	
Bebrai	Jurbarko	0,1	25			0,1	
Bebrai	Kuršėnų	1,7	67			0,5	26
Bebrai	Radviliškio	4,4	31			4,4	227
Bebrai	Raseinių	0,6	38				
Bebrai	Viso:	7	39			5,2	253
Šernai	Jurbarko	4,8	18			4,8	
Šernai	Viso:	4,8	18			4,8	
Peliniai graužikai	Ukmergės	0,6	28				
Peliniai graužikai	Viso:	0,6	28				
Kormoranai	Kretingos	25,7	73		76		
Kormoranai	Viso:	25,7	73		76		
Viso dėl gyvūnų		833,7	18			18,1	253
Vėjas	Anykščių	1,5	68	132			
Vėjas	Biržų	8,6	60	1071		8,6	1061
Vėjas	Druskininkų	14,9	19	708		14,9	708
Vėjas	Dubravos	15	46	2242		14,3	2080,42
Vėjas	Ignalinos	9,2	12	209		9,2	230,39
Vėjas	Jurbarko	6,2	26	144		3,9	114
Vėjas	Kazlų Rūdos	117,3	30	8879		116,9	8737
Vėjas	Kuršėnų	206,8	35	8862		181,8	8157
Vėjas	Mažeikių	61	70	12595		60,1	9665,51
Vėjas	Nemenčinės	13,7	39	1544		13	1379
Vėjas	Panevėžio	62,8	35	6223		59,8	5962
Vėjas	Prienų	0,1	12	5		0,1	5
Vėjas	Radviliškio	196,5	22	9743		188,9	8379
Vėjas	Raseinių	10,2	56	896		10,2	896
Vėjas	Rokiškio	3,9	55	1005		3,9	1005
Vėjas	Šakių	3,8	73	1196		3	904
Vėjas	Šalčininkų	62,4	29	6447		42,9	5057
Vėjas	Šilutės	1,5	90	334		1,5	362
Vėjas	Švenčionėlių	7	95	1906		7	1897
Vėjas	Tauragės	40,6	10	278		39,3	187,22
Vėjas	Trakų	246,7	21	11519		244	10984
Vėjas	Ukmergės	22,7	75	3793		19,9	3347
Vėjas	Varėnos	4,1	86	800		4,1	800
Vėjas	Viso:	1116,5	32	80531		1047,3	71918
Sniegas	Kuršėnų	0,5	10	7		0,5	7
Sniegas	Panevėžio	6,5	42	164		6,3	143
Sniegas	Rokiškio	9,1	10	35			
Sniegas	Ukmergės	4,4	16	25			
Sniegas	Viso:	20,5	28	231		6,8	150

2024 metais miško ligų, vabzdžių, žvėrių, abiotinių ir kt. veiksnių pažeisti valstybinių miškų plotai*

*- šaltinis Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Sukėlėjas	Regioninis padalinys	Užregistruoti pažeidimai			Atliktos priemonės		
		Plotas, ha	Pažeistų medžių proc.	ktm.	Vid. medžio pažeidimo laipsnis, proc.	plotas, ha	iškirsta, ktm.
Sausra	Dubravos	3,3	30				
Sausra	Jurbarko	9	43			4,2	
Sausra	Kuršėnų	0,5	80				
Sausra	Radviliškio	1,2	70			1,2	70
Sausra	Viso:	14	49			5,4	70
Gaisrai	Druskininkų	1,3	76		70	1,3	378
Gaisrai	Dubravos	4,6	56		23		
Gaisrai	Jurbarko	0,2	8		8		
Gaisrai	Kazlų Rūdos	1,6	67		60	0,4	107
Gaisrai	Kretingos	0,3	0		0		
Gaisrai	Mažeikių	0,2	55		30		
Gaisrai	Nemenčinės	22,6	34		18	7,2	1900
Gaisrai	Panevėžio	0,2	5		20		
Gaisrai	Šakių	1,5	23		5		
Gaisrai	Švenčionėlių	3,7	37		23		
Gaisrai	Trakų	2,4	0		0	2,4	23
Gaisrai	Varėnos	0,7	20		15		
Gaisrai	Viso:	39,3	37		20	11,3	2408
Užmirkimas	Dubravos	2,8	10		100		
Užmirkimas	Ignalinos	1,3	90		97,5		
Užmirkimas	Jurbarko	0,4	25		50		
Užmirkimas	Panevėžio	3,4	81		100	3,3	420
Užmirkimas	Rokiškio	0,4	38		85	0,4	130
Užmirkimas	Ukmergės	1,4	70		90	1,4	
Užmirkimas	Viso:	9,7	68		93	5,1	550
Šalnos	Jurbarko	9,4	62			7	
Šalnos	Kazlų Rūdos	11,2	60				
Šalnos	Kretingos	1,2	44				
Šalnos	Rokiškio	8,1	31				
Šalnos	Šilutės	1,8	60				
Šalnos	Trakų	8,6	80				
Šalnos	Viso:	40,3	54			7	
Viso dėl abiotinių veiksnių	Viso:	1240,3	49	80762		1082,9	75096
Mechaniniai pažeidimai	Nemenčinės	3,7	88			3,7	1382
Mechaniniai pažeidimai	Šalčininkų	21,8	14				
Mechaniniai pažeidimai	Viso:	25,5	33			3,7	1382
Iš viso:		6678,2	59	578736		4870,6	560765

2024 metais pažeisti valstybinių medelynų plotai*

* - šaltinis Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas bei sodmenų nurašymo aktai

Sukėlėjas	Regioninis padalinys	Užregistruoti pažeidimai		Atlikta priemonių, ha
		Plotas, ha	Pažeistų medelių kiekis, %	
Grambuoliai	Nemenčinės	2,89	10	2,867
Grambuoliai	Nemenčinės	2,867	10	2,867
Grambuoliai	Radviliškio	1,3	14	
Grambuoliai viso:		7,057	11	5,734
Dėl vabzdžių viso:		7,057	11	5,734
Sausra/kaitra	Nemenčinės	0,891	20	0,891
Sausra/kaitra	Nemenčinės	0,371	15	0,371
Sausra/kaitra viso:		1,262	19	1,262
Nuplovimas	Nemenčinės	2,66	30	2,66
Nuplovimas	Nemenčinės	0,99	10	0,99
Nuplovimas viso:		3,65	12	3,65
Užmirkimas	Radviliškio	0,525	45	
Užmirkimas viso:		0,525	45	
Šalna	Telšių	0,48	10	
Šalna	Radviliškio	1,269	65	
Šalna viso:		1,749	50	
Nepalankios klimatinės sąlygos	Nemenčinės	0,5	20	0,5
Nepalankios klimatinės sąlygos viso:		0,5	20	0,5
Dėl abiotinių veiksnių viso:		7,686	25	5,412
Stelbimas piktžolėmis	Nemenčinės	0,436	15	0,436
Stelbimas piktžolėmis viso:		0,436	15	0,436
Kiti pažeidimai viso:		0,436	15	0,436
	Iš viso:	15,179	32	11,582

2024 m. valstybiniuose miškuose plynaisiais miško kirtimais iškiršta pažeistų medynų*

*- šaltinis Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Sukėlėjas	Regioninis padalinys	Iškiršta	
		plotas, ha	tūris, ktm.
Žievėgraužis tipografas	Anykščių	69,4	15588
Žievėgraužis tipografas	Biržų	86,4	15270
Žievėgraužis tipografas	Druskininkų	7,1	1717
Žievėgraužis tipografas	Dubravos	76,0	16129
Žievėgraužis tipografas	Ignalinos	14,7	4013
Žievėgraužis tipografas	Jurbarko	19,5	4272
Žievėgraužis tipografas	Kazlų Rūdos	324,0	89623
Žievėgraužis tipografas	Kretingos	15,3	3900
Žievėgraužis tipografas	Kuršėnų	21,5	3716
Žievėgraužis tipografas	Mažeikių	32,2	5890
Žievėgraužis tipografas	Nemėnčinės	50,4	16091
Žievėgraužis tipografas	Panevėžio	37,5	8274
Žievėgraužis tipografas	Prienu	46,4	12622
Žievėgraužis tipografas	Radviliškio	59,8	10638
Žievėgraužis tipografas	Raseinių	24,1	5050
Žievėgraužis tipografas	Rokiškio	124,2	30427
Žievėgraužis tipografas	Šakių	32,5	10419
Žievėgraužis tipografas	Šalčininkų	189,1	52963
Žievėgraužis tipografas	Šilutės	9,8	1843
Žievėgraužis tipografas	Švenčionėlių	9,2	2167
Žievėgraužis tipografas	Tauragės	9,9	2857
Žievėgraužis tipografas	Telšių	13,1	3059
Žievėgraužis tipografas	Trakų	129,0	29487
Žievėgraužis tipografas	Ukmergės	61,4	13249
Žievėgraužis tipografas	Varėnos	40,0	10470
Žievėgraužis tipografas viso:		1502,5	369736
Viršūninis žievėgraužis	Ukmergės	0,2	18
Viršūninis žievėgraužis	Varėnos	0,3	84
Viršūninis žievėgraužis viso:		0,5	102
Žievėgraužis graveris	Telšių	0,4	52
Žievėgraužis graveris viso:		0,4	52
Dėl vabzdžių viso:		1503,4	369890
Drebulinė pintis	Panevėžio	4,9	772
Drebulinė pintis viso:		4,9	772
Uosių džiūvimas	Joniškio	2,1	115
Uosių džiūvimas	Panevėžio	0,8	52
Uosių džiūvimas	Radviliškio	0,7	85
Uosių džiūvimas viso:		3,6	252
Šakninė pintis	Kretingos	0,1	13
Šakninė pintis	Rokiškio	2,2	363
Šakninė pintis	Varėnos	0,9	272
Šakninė pintis viso:		3,2	648
Pušų ūglių vėžys	Mažeikių	21,4	3982
Pušų ūglių vėžys viso:		21,4	3982
Dėl ligų viso:		33,1	5654
Bebrai	Radviliškio	0,8	200
Bebrai viso:		0,8	200
Dėl žvėrių viso:		0,8	200
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Biržų	5,7	762
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Druskininkų	1,1	248
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Dubravos	6,1	1053
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Ignalinos	0,2	63
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Jurbarko	0,3	44
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Kazlų Rūdos	19,8	5350
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Kuršėnų	17,0	2488
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Mažeikių	58,9	9584

2024 m. valstybiniuose miškuose plynaisiais miško kirtimais iškiršta pažeistų medynų*

*- šaltinis Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Sukėlėjas	Regioninis padalinys	Iškiršta	
		plotas, ha	tūris, ktm.
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Nemenčinės	5,2	1009
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Panevėžio	28,4	4643
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Radviliškio	24,1	4296
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Raseinių	5,3	760
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Rokiškio	3,9	1005
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Šakių	3,0	904
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Šalčininkų	11,7	2999
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Šilutės	1,5	362
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Švenčionėlių	7,0	1897
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Trakų	16,6	4285
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Ukmergės	19,0	3172
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Varėnos	4,1	800
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos viso:		238,9	45724
Sniegas/ledas	Panevėžio	0,4	38
Sniegas/ledas viso:		0,4	38
Sausra	Radviliškio	1,2	70
Sausra viso:		1,2	70
Gaisrai	Druskininkų	1,3	378
Gaisrai	Kazlų Rūdos	0,4	107
Gaisrai	Nemenčinės	7,2	1900
Gaisrai viso:		8,9	2385
Užmirkimas	Panevėžio	3,3	420
Užmirkimas	Rokiškio	0,4	130
Užmirkimas viso:		3,7	550
Dėl abiotinių veiksnių viso:		253,1	48767
Mechaniniai pažeidimai	Nemenčinės	3,7	1382
Mechaniniai pažeidimai viso:		3,7	1382
Kiti pažeidimai viso:		3,7	1382
Iš viso:		1794,1	425893

2024 metais atlikta priemonių valstybiniuose medelynuose*

*- šaltinis Abiotinių veiksmių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Regioninis padalinys	laistomas plotas, ha	stacionarus įrenginiai, ha	mobiliūs įrenginiai, ha	pūdymų, ha	sideratų, ha	įterpta komposto, ha	įterpta komposto, t.	įterpta durpių, ha	įterpta durpių, t.	pavėsinta, ha	mulčiuota, ha	šaknų prigijimą skatinančios, tūkst. vnt.	lisdėstyta gaudyklų, vnt.
Anykščių	8	8		10	8			2,5	480			600	15
Dubravos	0												
Kaišiadorių	24	24						1,2	64	0,2	0,27	3880	65
Kretingos	13	13		30				2,5	460		2	100	
Nemenčinės	7		7	8								2149,799	
Panevėžio	54,9	3	51,9	49,03									
Radviliškio	18	2,5	15,5		12	4	3000	3	2000		1,5	4400	
Raseinių	10,58		10,58	8,75		0,41	96	4,08	312	0,164	0,164	2079	
Raudondvario	0												
Strošiūnų	0												
Siaulių	62		62	13	5	3	120	2	100	0,32	0,569	2880,975	36
Tauragės	0												
Telšių	13,7	6,2	7,5	16,7				2	200		1,2	1500	
Varėnos	0							4,6	1797		3	3006	
Veisiejų	1,7	1,7										2010,405	
Viso:	212,88	58,4	154,48	135,48	25	7,41	3216	21,88	5413	0,684	8,703	22606,179	116

2024 metais valstybiniuose miškuose atlikta biologinių priemonių*

*- šaltinis Abiotinių veiksmių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Regioninis padalinys	Iškabinta inkilų	Išvalyta inkilų	Aptverta skruzdėlynų	Atrinkta ir paženklinta uoksinių medžių	Įrengta			Paruošta pašarinių medžių elniniams	Pasodinta			Suformuota vėjui atsparių medynų
					stebyklų plėšriesiems paukščiams	pašarinių aikštelių žvėrimis	nektaringų krūmų		šakninei pinčiai atsparių želdinių	vėjui atsparių medynų		
											ha	
Anykščių	116	145	40	170				60	0,1		49,4	18,5
Biržų	330	340	20	378	15,4	2						
Druskininkų	420	200	85	162							4,9	
Dubavos	405	360	88	176	33,9	32			3,3		2,8	4,9
Ignalinos	359	287	54	83	27,9	14			0,5		6,5	11,8
Jurbarko	285	305	32	91	18,6	10	4	9	0,4			1
Kazlų Rūdos	750	675	110	196					0,7		16,1	
Kretingos	391	190	32	64	25,7	10						
Kuršėnų	240	169	10	101				10				
Mažeikių	243	195	64	101					0,1	11	24,1	42
Nemenčinės	177	84	39	49								
Panevėžio	295	335	60	107							10,1	11
Prienų	400	350	60	222					0,3		25,6	27,9
Radviliškio	200	180	45	180			1					
Raseinių	392	300	45	151								
Rokiškio	250	240	80	80						4,4	6	
Šakių	350	310	51	53								
Šalčininkų	110	130	28	84					12,1		13,1	5,7
Šilutės	300	270	135	175	31,9	25		26				
Švenčionėlių	197	129	10	41								
Tauragės	2000	850	68	104	2,6	2		552	0,5			3,1
Telšių	300	135	61	84	27,1	26			2,2		2,2	15,1
Trakų	411	594	54	167					0,8		14,9	20,3
Ukmergės	180	151	23	47								3,3
Varėnos	160	150	50	85					1,3	1,4		
Viso:	9261	7074	1344	3151	183,1	121	5	657	22,3	16,8	175,7	164,6

2024 metais valstybiniuose miškuose atlikta fizinių-mechaninių priemonių*

*- šaltinis Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Regioninis padalinys	iškasta duobelių	išdėstyta feromoninių gaudyklių	išdėstyta vabzdziagaudžių	sodmenų apsauga					aplepta kelmų stabdant šakninės pinties plitimą	išardyta bebraviečių	paviršinio vandens nuleidimas	invazinių augalų išskirtimas	viliokliai naudingiems vabzdžiams	
				aplepta medžių repelentais		aptverta tvora	uždėta ind. apsaugų							apsauga vilna
				ha	kg		ha	ha						
Anykščių	17,2	80		688	7902	84				37	3,2	2	10	
Biržų		50		593,8	3240	23,9	31,3	6000				0	30	
Druskininkų	16,4	57		1063,2	9304	19,5				61,4	22	31,3	13	
Dubravos	6,2	160		1003,3	7224	21,8	31,6	13920		8		0,2	10	
Ignalinos	10	100		1294,4	9963	10,4	1,7	1600		32		0	15	
Jurbarko	53,1	176		1205,8	9795	8,6	2	870		55		5	10	
Kazlų Rūdos	44,9	782		670,8	5880	34,4	10	8600		16	4,2	1	40	
Kretingos		60	6	692,5	5484	40			7,3	21	16,7	4,6	11	
Kuršėnų		120		694,6	4697	0,4	5,6	3650		27		0	10	
Mažeikių		180		867,8	6290	23,5				66	13,7	0,1	60	
Nemenčinės	29,5	105		1427,7	15002	61,7	2	2000		29,4	15	12,8	10	
Panevėžio		202		1282,3	5905	16,2	14,5	1900		24	7	0	20	
Prienų	30,7	306		655,6	5167	49,4	4	1300		4		0	22	
Radviliškio		90		937,7	4137	31,3				8	47	6,4	10	
Raseinių		120		743,2	3895	30,7				20	43	1,3	20	
Rokiškio	5,5	130		887	5882	70,1	0,7	320		11		14,7	10	
Šakių	78,4	60	66,62	848,5	4693	23,3				12	12,6	0	20	
Šalčininkų		160		411,6	3465	5,9	5,9	5200				0	10	
Šilutės	32	245		674,6	3979	24,1				54		6,9	30	
Švenčionėlių		63		923,1	16015					3		0	10	
Tauragės	19,7	184		1432,5	18416	19,1				5	29	32,5	24	
Telšių		200		1057,3	7781	23,9				45	6,2	0	10	
Trakų		265		1714,4	13636	22,1				50,7	5	0	20	
Ukmergės		70		1369,7	6726	13	50	6410		257	14,2	2	10	
Varėnos	56,3	200		944,1	10999					20,5		0	40	
Viso:	399,9	4165	72,62	24083,5	195475	657,3	159,3	51770	7,3	191	839	153,3	95,3	475

2024 metais apsaugota medienos*

* - šaltinis Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Regioninis padalinys	Apsaugota medienos, ktm.				Viso
	nužievinta	apdengta	apipurkšta		
			ktm.	sunaudota preparato, litrai	
Anykščių			3733	12,4	3733
Biržų			2492	3,0	2492
Druskininkų			5231	10,0	5231
Dubravos			13590	50,0	13590
Ignalinos			4967	7,3	4967
Jurbarko			6678	15,0	6678
Kazlų Rūdos	230		7425	26,2	7655
Kretingos			10735	12,4	10735
Kuršėnų			4256	5,0	4256
Mažeikių			12043	19,1	12043
Nemenčinės			10671	38,0	10671
Panevėžio			5822	5,7	5822
Prienų			3038	18,0	3038
Radviliškio			6368	16,9	6368
Raseinių			9008	9,1	9008
Rokiškio			8392	21,0	8392
Šakių			2803	2,7	2803
Šalčininkų					
Šilutės			5300	4,0	5300
Švenčionėlių			14010	14,0	14010
Tauragės					
Telšių			8493	14,3	8493
Trakų			6425	30,0	6425
Ukmergės			2425	13,5	2425
Varėnos			671	5,0	671
Viso:	230	0	154574	352,7	154804

2024 metais atlikta cheminių priemonų miškuose*, ha

*- šaltinis Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Regioninis padalinys	Profilaktiškai nuo vabzdžių	Viso insekticidų	Prieš piktžoles, atžalas	Prieš invazinius augalus	Viso panaudota herbicidų	Iš viso
Anykščių			154,4	1,6	156	156
Biržų			16,5	0,7	17,2	17,2
Druskininkų			23	1	24	24
Dubravos			139	16,8	155,8	155,8
Ignalinos			101,9	4	105,9	105,9
Jurbarko			60	0,2	60,2	60,2
Kazlų Rūdos			64,1	43	107,1	107,1
Kretingos			125	0,5	125,5	125,5
Kuršėnų			205,9	7,9	213,8	213,8
Mažeikių			155,2	0,8	156	156
Nemėnčinės			5,7	41	46,7	46,7
Panevėžio			141	1	142	142
Prienuų			26,7	2	28,7	28,7
Radviliškio			284,3	15,3	299,6	299,6
Raseinių			129,4	2,1	131,5	131,5
Rokiškio	0,6	0,6	149,4	8	157,4	158
Šakių						
Šalčininkų			100,2	0,5	100,7	100,7
Šilutės			52,8	3	55,8	55,8
Švenčionėlių				2,2	2,2	2,2
Tauragės			39,6		39,6	39,6
Telšių			9,8	0,6	10,4	10,4
Trakų			158,6		158,6	158,6
Ukmergės			30		30	30
Varėnos			79,2		79,2	79,2
Viso:	0,6	0,6	2251,7	152,2	2403,9	2404,5

2024 metais atlikta cheminių priemonių medelynuose

*- šaltinis Abiotinių veiksmių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

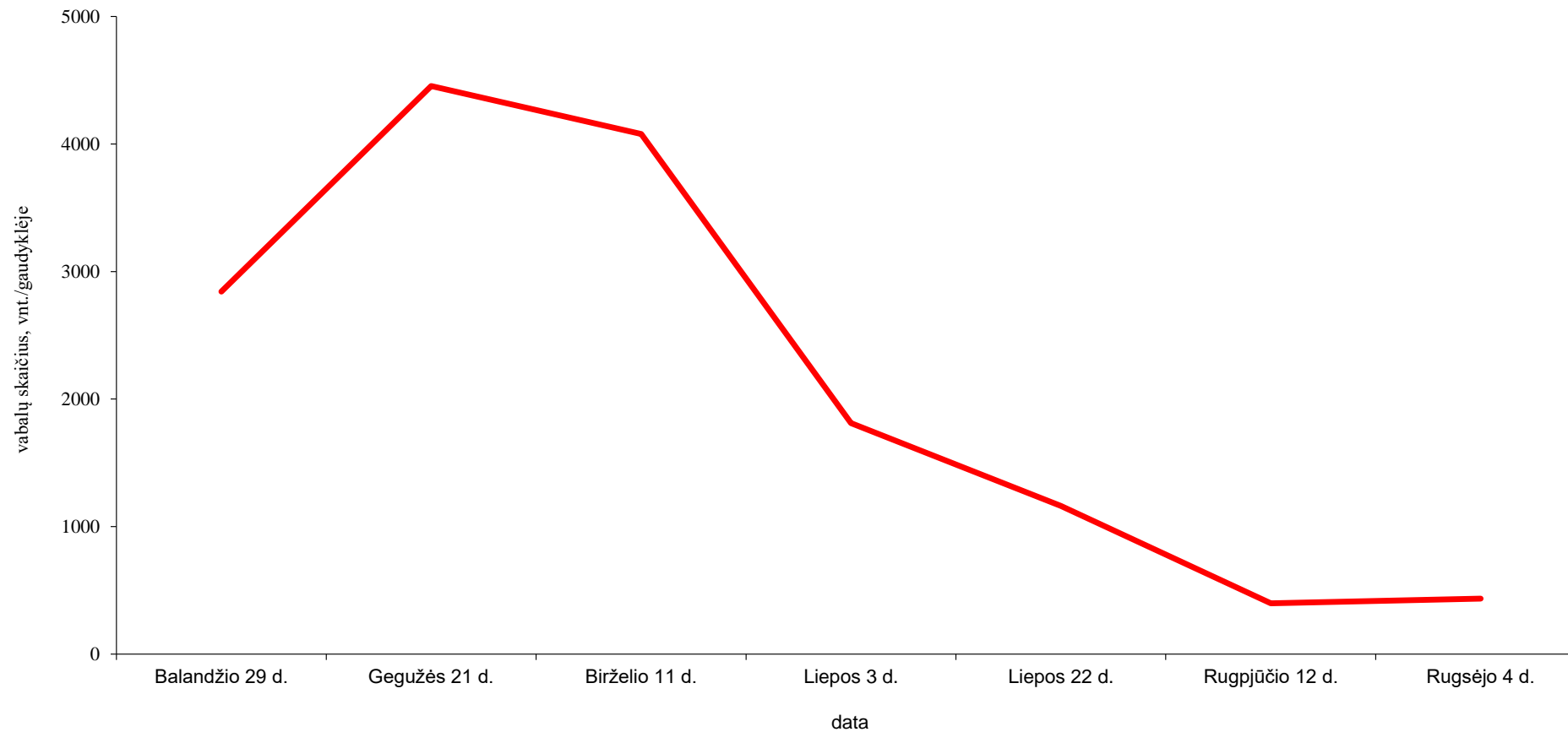
Regioninis padalinys	Prieš piktžoles, ha	Sėklų beicavimas, kg	Profilaktiškai nuo ligų, ha	Profilaktiškai nuo kenkėjų, ha	Iš viso, ha
Anykščių	22,5		14,44	6,5	43,440
Dubravos	11,5		12		23,500
Kaišiadorių	18		25,843	14	57,843
Kretingos	48,1		32,75	12	92,850
Nemenčinės	9,699		38,674	9,531	57,904
Panevėžio	40,2	42698	35,885	2,05	78,135
Radviliškio	17,8	4400	16,1	1,3	35,200
Raseinių			2,7	2,71	5,410
Raudondvario	45,5		7	1,5	54,000
Strošiūnų			4,133		4,133
Siaulių	17,66		7,831		25,491
Tauragės	0,4				0,400
Telšių	27,75		16,27	6,8	50,820
Varėnos	2,4	106,9	15,1	0,5	18,000
Veisiejų			5,285		5,285
Viso:	261,509	47204,9	234,011	56,891	552,411

2024 metų žievėgraužio tipografo populiacijos monitoringas*

*- šaltinis VMT Miško sanitarinės apsaugos skyriaus vykdoma stebėseną

Taško Nr.	Regioninis padalinys	Girininkija	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Gaudyklių skaičius	I generacija	II generacija	Sugauta vnt. gaudyklėje viso
						Sugauta vnt.	Sugauta vnt.	
1	Anykščių	Dubingių	2	7	3	13417 ±1192	10931 ±819	24348 ±1821
2	Anykščių	Kavarsko	63	30	3	9653 ±1397	2131 ±469	11784 ±1842
3	Anykščių	Kavarsko	82	14, 19	3	10734 ±2283	1203 ±278	11938 ±2017
4	Anykščių	Kuktiškių	318	9	3	8654 ±1043	1912 ±160	10566 ±1197
5	Biržų	Būginių	11	2, 4	3	17551 ±2573	4910 ±211	22461 ±2742
6	Biržų	Būginių	231	2	3	19808 ±2721	3009 ±602	22817 ±2303
7	Biržų	Kriklinių	321	4	3	11976 ±1164	2489 ±262	14465 ±1241
8	Dubravos	Ežerėlio	104	7	3	9578 ±1224	2545 ±465	12123 ±763
9	Dubravos	Gaižiūnų	330	12	3	15619 ±694	2258 ±154	17877 ±628
10	Ignalinos	Minčiagirės	285	1	3	14787 ±3524	4395 ±1342	19182 ±3834
11	Ignalinos	Tverečiaus	243	12	3	12125 ±751	3016 ±755	15141 ±593
12	Jurbarko	Smalininkų	113	45	3	5109 ±129	1704 ±229	6813 ±358
13	Kazlų Rūdos	Kazlų Rūdos	46	110	3	9558 ±602	2733 ±74	12291 ±640
14	Kazlų Rūdos	Varnabūdės	56	14	3	9407 ±963	2863 ±264	12271 ±1226
15	Kretingos	Kartenos	168	18	3	7597 ±1041	3314 ±786	10911 ±510
16	Kretingos	Vaineikių	9	9	3	9409 ±435	3329 ±332	12738 ±722
17	Kursėnų	Vainagių	150	26	3	9826 ±2338	2795 ±891	12621 ±3211
18	Mažeikių	Akmenės	225	2	3	6332 ±538	8536 ±2001	14868 ±2536
19	Mažeikių	Beržėnų	67	49	3	8909 ±958	2328 ±775	11237 ±415
20	Mažeikių	Sedos	60	3	3	4638 ±511	1558 ±307	6195 ±818
21	Nemenčinės	Taurijos	123	31	3	15704 ±1142	4079 ±1994	19783 ±1674
22	Nemenčinės	Vilnios	216	10	3	8443 ±101	3173 ±674	11616 ±575
23	Panevėžio	Paežerio	129	14	3	14039 ±2018	2212 ±663	16252 ±2375
24	Prienų	Dušnionių	119	1	3	8390 ±1257	6136 ±459	14526 ±1661
25	Prienų	Dušnionių	319	22	3	35383 ±6988	6399 ±1766	41782 ±8604
26	Radviliškio	Baisogalos	259	17	3	12993 ±2033	5976 ±1004	18969 ±2821
27	Radviliškio	Gudžiūnų	60	6	3	15819 ±562	6515 ±596	22334 ±972
28	Raseinių	Betygalos	299	19	3	8657 ±790	3113 ±659	11770 ±1435
29	Raseinių	Tytuvėnų	103	77	3	7072 ±697	2369 ±52	9441 ±750
30	Rokiškio	Kamajų	75	16	3	13035 ±1343	3624 ±966	16659 ±2018
31	Rokiškio	Obelių	239	4, 7	3	8842 ±455	4129 ±710	12971 ±1132
32	Šakių	Baltkojų	121	12	3	9257 ±729	2532 ±705	11789 ±831
33	Šalčininkų	Jašiūnų	323	3	3	11963 ±2537	2006 ±348	13969 ±2844
34	Šalčininkų	Parudaminos	294	4, 5	3	7598 ±810	2168 ±456	9766 ±618
35	Šilutės	Stemplių	170	30	3	5039 ±2400	1982 ±564	7021 ±1871
36	Tauragės	Tauragės	64	3	3	7079 ±487	2461 ±629	9540 ±1011
37	Telšių	Rietavo	176	18	3	5514 ±625	2054 ±105	7567 ±725
38	Telšių	Telšių	313	39	3	8063 ±1585	3572 ±652	11635 ±2215
39	Telšių	Tverų	70	21	3	5477 ±383	3510 ±260	8987 ±640
40	Telšių	Ūbiškės	119	37	3	8027 ±2468	3766 ±322	11793 ±2362
41	Trakų	Semeliškių	10	10	3	17365 ±1045	7510 ±1005	24876 ±1880
42	Trakų	Semeliškių	193	5	3	23153 ±1185	12522 ±2605	35675 ±2407
43	Ukmergės	Šešuolių	169	18	3	12024 ±561	4946 ±975	16970 ±1418
44	Ukmergės	Širvintų	205	13, 14	3	5859 ±1863	1894 ±258	7753 ±1794
45	Varėnos	Glūko	17	8	3	19151 ±1024	2889 ±707	22040 ±497
46	Varėnos	Glūko	19	14	3	14570 ±1098	5689 ±1478	20259 ±2576
					138	11374 ±521	3808 ±227	15182 ±652

Žievėgraužio tipografo skraidymo dinamika 2024 metais (*- šaltinis VMT Miško sanitarinės apsaugos skyriaus vykdoma stebėseną)

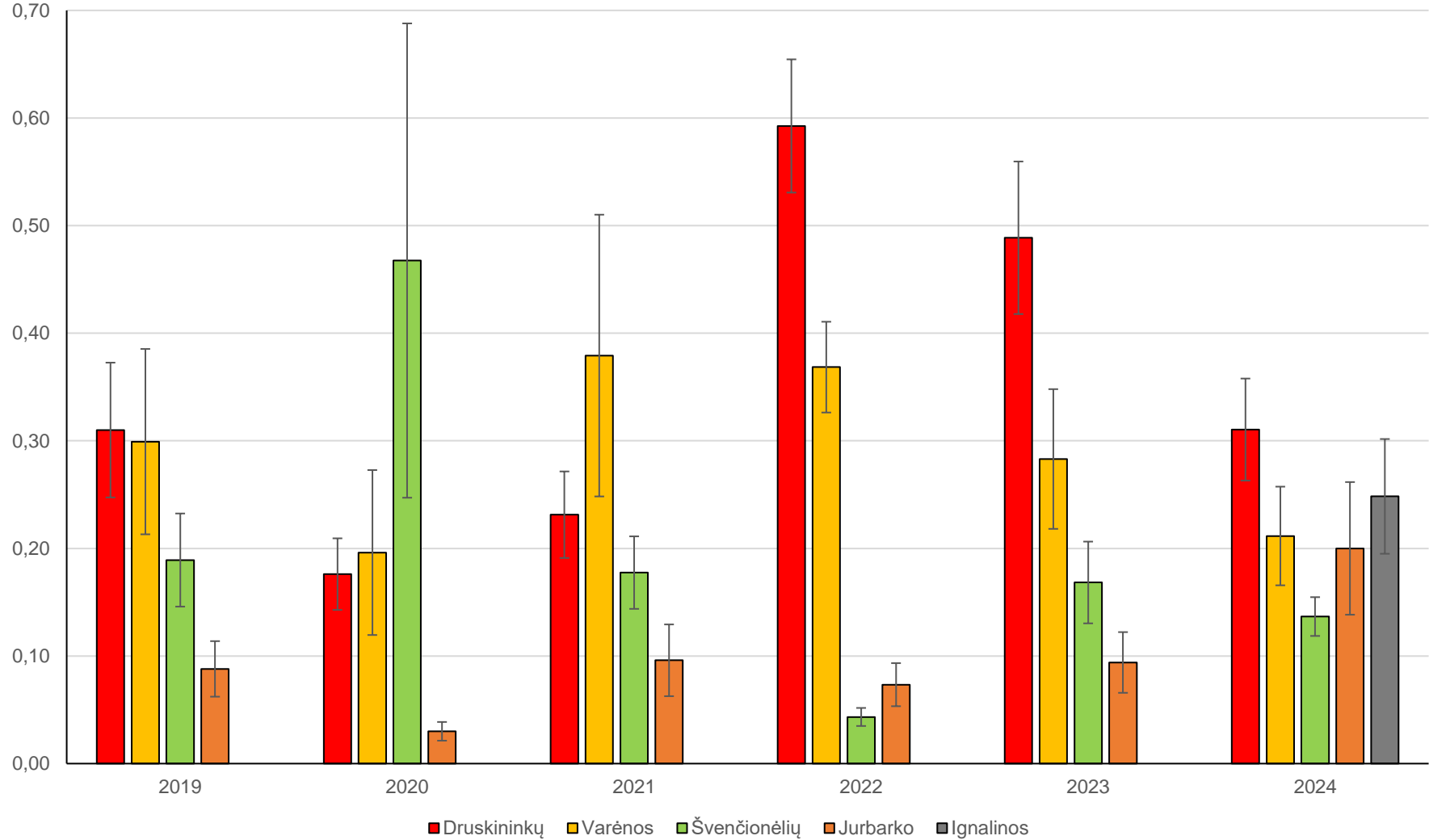
Kirpių monitoringas 2024 metais*

(*- šaltinis VMT Miško sanitarinės apsaugos skyriaus vykdoma stebėseną)

Apskaitos vietos Nr.	Regioninis padalinys	Girininkija	Kv. Nr.	Skł. Nr.	Rasta šakelių, vnt.	
					barelyje	m ²
1	Druskininkų	Merkinės	250	47	43	0,43
2	Druskininkų	Latežerio	156	3	11	0,11
3	Druskininkų	Latežerio	128	306	12	0,12
4	Druskininkų	Latežerio	61	7	37	0,37
5	Druskininkų	Latežerio	30	321	55	0,55
6	Druskininkų	Grūto	72	17	14	0,14
7	Druskininkų	Grūto	86	22	10	0,1
8	Druskininkų	Grūto	146	1	18	0,18
9	Druskininkų	Grūto	122	307	4	0,04
10	Druskininkų	Grūto	208	28	11	0,11
11	Druskininkų	Grūto	222	6	62	0,62
12	Druskininkų	Grūto	202	4	73	0,73
13	Druskininkų	Grūto	205	4	48	0,48
14	Druskininkų	Merkinės	194	1	23	0,23
15	Druskininkų	Merkinės	231	333	18	0,18
16	Druskininkų	Merkinės	124	311	59	0,59
17	Druskininkų	Latežerio	199	5	20	0,2
18	Druskininkų	Latežerio	197	3	3	0,03
19	Druskininkų	Latežerio	194	32	45	0,45
20	Druskininkų	Latežerio	213	9	25	0,25
21	Druskininkų	Musteikos	44	320	15	0,15
22	Druskininkų	Musteikos	23	322	80	0,8
23	Druskininkų	Musteikos	8	22	28	0,28
Vidutiniškai					31	0,31 ±0,05
1	Varėnos	Marcinkonys	205	44	5	0,05
2	Varėnos	Marcinkonys	184	4	18	0,18
3	Varėnos	Marcinkonys	179	326	8	0,08
4	Varėnos	Marcinkonys	234	348	38	0,38
5	Varėnos	Marcinkonys	243	44	35	0,35
6	Varėnos	Perlojos	387	302	10	0,1
7	Varėnos	Perlojos	187	304	8	0,08
8	Varėnos	Perlojos	224	3	8	0,08
9	Varėnos	Perlojos	127	1	23	0,23
10	Varėnos	Perlojos	473	6	52	0,52
11	Varėnos	Perlojos	453	1	48	0,48
12	Varėnos	Perlojos	410	10	13	0,13
13	Varėnos	Perlojos	351	5	9	0,09
Vidutiniškai					21	0,21 ±0,05
1	Jurbarko	Kalvelių	105	2	9	0,09
2	Jurbarko	Kalvelių	95	12	62	0,62
3	Jurbarko	Kalvelių	69	7	50	0,5
4	Jurbarko	Kalvelių	37	14	12	0,12
5	Jurbarko	Kalvelių	21	9	10	0,1
6	Jurbarko	Pašvenčio	76	1	20	0,2
7	Jurbarko	Pašvenčio	45	1	10	0,1
8	Jurbarko	Pašvenčio	33	8	9	0,09
9	Jurbarko	Smalininkų	15	5	11	0,11
10	Jurbarko	Smalininkų	10	6	7	0,07
Vidutiniškai					20	0,20 ±0,06
1	Švenčionėlių	Žeimenos	236	2	9	0,09
2	Švenčionėlių	Žeimenos	227	2	21	0,21
3	Švenčionėlių	Žeimenos	225	2	4	0,04
4	Švenčionėlių	Januliškio	187	3	15	0,15
5	Švenčionėlių	Januliškio	189	4	24	0,24
6	Švenčionėlių	Žeimenos	216	2	11	0,11
7	Švenčionėlių	Žeimenos	37	3	10	0,10
8	Švenčionėlių	Žeimenos	34	2	9	0,09
9	Švenčionėlių	Žeimenos	59	3	22	0,22
10	Švenčionėlių	Žeimenos	130	22	8	0,08
11	Švenčionėlių	Žeimenos	144	9	15	0,15
12	Švenčionėlių	Žeimenos	177	29	16	0,16
Vidutiniškai					14	0,14 ±0,02
1	Ignalinos	Vaišniūnų	140	2	18	0,18
2	Ignalinos	Vaišniūnų	128	10	15	0,15
3	Ignalinos	Vaišniūnų	126	4	15	0,15
4	Ignalinos	Vaišniūnų	103	3	18	0,18
5	Ignalinos	Vaišniūnų	68	6	8	0,08
6	Ignalinos	Vaišniūnų	95	12	44	0,44
7	Ignalinos	Vaišniūnų	201	7	27	0,27
8	Ignalinos	Vaišniūnų	193	17	20	0,2
9	Ignalinos	Vaišniūnų	204	14	31	0,31
10	Ignalinos	Vaišniūnų	229	4	74	0,74
11	Ignalinos	Vaišniūnų	221	3	7	0,07
12	Ignalinos	Vaišniūnų	261	14	21	0,21
Vidutiniškai					25	0,25 ±0,05

Kirpių monitoringas 2024 metais*

(* - šaltinis VMT Miško sanitarinės apsaugos skyriaus vykdoma stebėseną)

Ažuolynų monitoringas 2024 metais

Medžių pasiskirstymas į sveikumo kategorijas regioniniuose padaliniuose, vnt.

Regioninis p:	1	2	3	4	5	6	Vidutiniškai
Panevėžio	9	44	22	1	11	63	150
Ukmergės	73	26	6	4	2	40	151
Radviliškio	22	48	6			74	150
Vidutiniškai	104	118	34	5	13	177	451

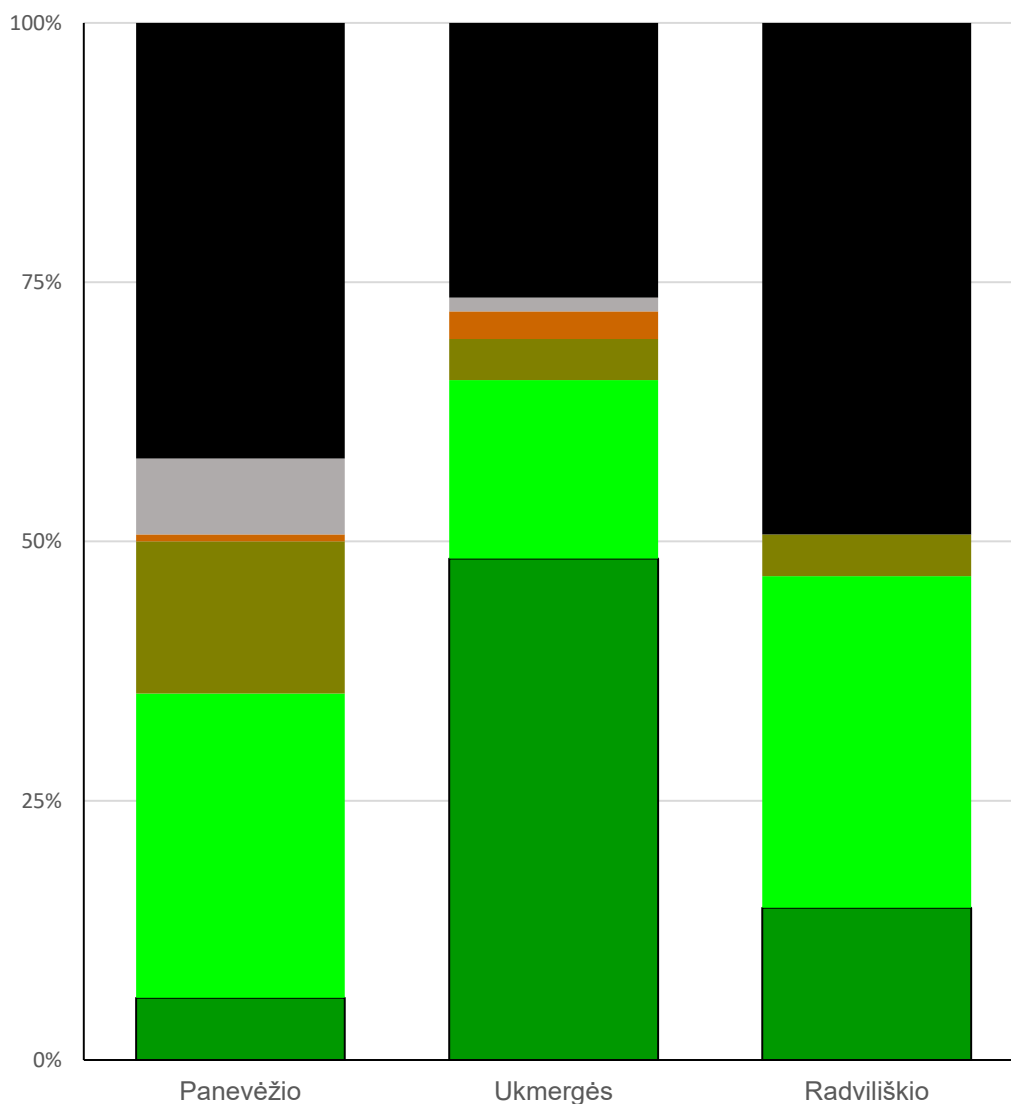
Medžių pasiskirstymas į sveikumo kategorijas regioniniuose padaliniuose, proc.

Regioninis p:	1	2	3	4	5	6	Vidutiniškai
Panevėžio	6,00%	29,33%	14,67%	0,67%	7,33%	42,00%	100,00%
Ukmergės	48,34%	17,22%	3,97%	2,65%	1,32%	26,49%	100,00%
Radviliškio	14,67%	32,00%	4,00%	0,00%	0,00%	49,33%	100,00%
Vidutiniškai	23,06%	26,16%	7,54%	1,11%	2,88%	39,25%	100,00%

Count of Kategorija 2024

Kategorija 2024

6
  5
  4
  3
  2
  1

Regioninis padalinys

2024 metų spyglius graužiančių kenkėjų apskaita ir prognozė*

(* - šaltinis VMT Miško sanitarinės apsaugos skyriaus vykdoma stebėseną)

Regioninis padalinys	Girininėja	Kv. Nr.	SKL. Nr.	Apskaitos aikštelių (0,5x1m), vnt.	Rasta apskaitos aikštelėse, vnt.				Prognozuojama defoliacija 2025 metais, %
					Pušinio verpiko	Pušinio pjūklelio	Pušinio pelėdgalvio	Pušinio sprindžio	
Druskininkų	Grūto	212	2	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Grūto	223	2	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Grūto	254	2	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Grūto	208	28	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Grūto	148	304	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Grūto	122	1	4	1	0	0	0	1
Druskininkų	Grūto	146	1	4	1	0	1	0	9
Druskininkų	Grūto	86	22	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Grūto	72	310	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Grūto	58	325	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Grūto	166	24	4	3	0	0	1	7
Druskininkų	Grūto	205	4	4	0	0	0	1	5
Druskininkų	Latežerio	26	314	4	0	0	1	0	8
Druskininkų	Latežerio	213	9	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Latežerio	194	32	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Latežerio	197	3	4	0	0	0	1	5
Druskininkų	Latežerio	31	302	4	1	0	0	0	1
Druskininkų	Latežerio	61	7	4	4	0	0	0	2
Druskininkų	Latežerio	109	13	4	1	0	0	0	1
Druskininkų	Latežerio	157	314	4	1	1	0	1	7
Druskininkų	Latežerio	112	324	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Latežerio	48	23	4	0	1	0	0	1
Druskininkų	Merkinės	194	1	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Merkinės	196	326	4	1	0	0	0	1
Druskininkų	Merkinės	231	333	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Merkinės	124	311	4	1	0	0	0	1
Druskininkų	Merkinės	202	316	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Merkinės	179	12	4	0	0	1	0	8
Druskininkų	Merkinės	81	311	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Merkinės	89	301	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Merkinės	250	47	4	0	0	0	1	5
Druskininkų	Merkinės	348	1	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Musteikos	35	309	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Musteikos	8	22	4	1	0	1	0	9
Druskininkų	Musteikos	23	332	4	1	0	0	0	1
Druskininkų	Musteikos	10	314	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Musteikos	43	350	4	1	0	0	0	1
Druskininkų	Vidutiniškai:				0,61	0,24	0,32	0,37	
Varėnos	Marcinkonių	179	313	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Marcinkonių	103	321	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Marcinkonių	235	301	4	0	0	1	0	8
Varėnos	Marcinkonių	243	44	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Marcinkonių	76	333	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Marcinkonių	93	303	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Marcinkonių	126	310	4	1	0	0	1	6
Varėnos	Marcinkonių	51	316	4	1	0	0	1	6
Varėnos	Marcinkonių	39	306	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Perlojos	187	304	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Perlojos	231	6	4	2	0	0	2	11
Varėnos	Perlojos	228	1	4	0	0	0	1	5
Varėnos	Perlojos	197	301	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Perlojos	146	308	4	2	0	0	0	1
Varėnos	Perlojos	128	1	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Perlojos	387	305	4	1	0	0	0	1
Varėnos	Perlojos	378	15	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Perlojos	436	3	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Perlojos	473	6	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Perlojos	411	6	4	0	0	0	1	5
Varėnos	Perlojos	468	2	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Perlojos	351	8	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Vidutiniškai:				0,30	0,00	0,04	0,30	

2024 metų verpiko vienuolio apskaita Druskininkų regioniniame padalinyje*

(*- šaltinis VMT Miško sanitarinės apsaugos skyriaus vykdoma stebėseną)

Regioninis padalinys	Girininkija	Kv. Nr.	Sk. Nr.	Apžiūrėta medžių, vnt.	Rasta išnarų, vnt.	Medžių su išnaromis, vnt.	Vidutin išškai vnt./m	Sutinkamu mas	Prognozuojama defoliacija 2025 metais, %
Druskininkų	Ančios	72	19	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Ančios	73	1	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Ančios	79	3	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Ančios	80	1	30	1	1	0,03	3%	0
Druskininkų	Ančios	84	1	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Ančios	98	8	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Ančios	14	310	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Ančios	14	10	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Ančios	21	15	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Ančios	20	20	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Ančios	20	28	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Ančios	29	3	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Ančios	29	12	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Ančios	51	312	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Ančios	44	364	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Ančios	35	18	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Ančios	28	7	30	3	3	0,10	10%	1
Druskininkų	Ančios	35	6	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų Ančios		viso:		360	7	7	0,02	2%	
Druskininkų	Leipalingio	362	23	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Leipalingio	363	3	30	1	1	0,03	3%	0
Druskininkų	Leipalingio	364	13	30	5	3	0,17	10%	2
Druskininkų	Leipalingio	334	5	30	2	2	0,07	7%	1
Druskininkų	Leipalingio	331	18	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Leipalingio	327	306	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų Leipalingio		viso:		180	13	11	0,07	6%	
Druskininkų	Kapčiamiesčio	164	324	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Kapčiamiesčio	176	318	30	2	2	0,07	7%	1
Druskininkų	Kapčiamiesčio	176	306	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Kapčiamiesčio	177	324	30	1	1	0,03	3%	0
Druskininkų	Kapčiamiesčio	186	306	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Kapčiamiesčio	187	307	30	1	1	0,03	3%	0
Druskininkų	Kapčiamiesčio	188	310	30	1	1	0,03	3%	0
Druskininkų	Kapčiamiesčio	196	7	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Kapčiamiesčio	216	40	30	2	2	0,07	7%	1
Druskininkų	Kapčiamiesčio	85	322	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų	Kapčiamiesčio	92	14	30	1	1	0,03	3%	0
Druskininkų	Kapčiamiesčio	109	8	30	2	2	0,07	7%	1
Druskininkų	Kapčiamiesčio	119	3	30	1	1	0,03	3%	1
Druskininkų	Kapčiamiesčio	90	301	30	1	1	0,03	3%	1
Druskininkų	Kapčiamiesčio	82	4	30	0	0	0,00	0%	0
Druskininkų Kapčiamiesčio		viso:		180	6	6	0,03	3%	
Iš viso:				1170	123	109	0,11	9%	

2024 metų grambuolių populiacijos monitoringas Melolodor viliokliais*

(*- šaltinis VMT Miško sanitarinės apsaugos skyriaus vykdoma stebėseną)

Nr.	Regioninis padalinys	Girininkija	Kv.	Skl.	Data					Viso
					2024.04.17	2024.05.08	2024.05.22	2024.06.05	2024.06.12	
1	Druskininkų	Latežerio	92	3	0	8	0	1	0	9
2	Druskininkų	Latežerio	92	3	0	2	0	0	0	2
3	Druskininkų	Latežerio	92	3	0	0	0	0	0	0
4	Druskininkų	Latežerio	92	3	0	2	1	0	0	3
5	Druskininkų	Latežerio	92	3	0	2	0	0	0	2
1	Druskininkų	Grūto	88	16	0	0	0	0	0	0
2	Druskininkų	Grūto	88	16	0	1	0	0	0	1
3	Druskininkų	Grūto	88	16	0	0	0	0	0	0
4	Druskininkų	Grūto	88	16	0	0	0	0	0	0
5	Druskininkų	Grūto	88	16	0	0	0	0	0	0
Vidutiniškai					0	2	0	0	0	2